

REGION DOLNY ŚLĄSK

NR 8 • 31 GRUDNIA 2000
WYDANIE MILENIJNE

STOWARZYSZENIE NA RZECZ
PROMOCJI DOLNEGO ŚLĄSKA

Dolní Slezsko se důstojně rozloučilo s XX stoletím. V 2000 roku, který ho ukončil, jsme byli svědky mnoha událostí, které proslavily náš region nejenom v tuzemsku, ale rovněž v zahraničí. Milénium Vratislavi, úspěchy Dolního Slezska na EXPO 2000 v Hannoveru, v regionálních konfrontacích a nakonec jednotlivé úspěchy obyvatel této země, na které můžeme být hrdi. Toto číslo Regionu Dolní Slezsko je zkouškou zápisu o tom. Jsme rádi, že v mnoha událostech Sdružení pro Propagaci Dolního Slezska /Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska/ odehrálo významnou roli.

Dolnoslezský klíč k úspěchu str. 4

Zpráva z finále čtvrté edice

Bouřlivých tisíc let str. 12

Vratislavská diecéze patří k nejstarším jednotkám kostelní administrace v Polsku

Milénium str. 14

Vratislav slavnostně oslavil svých 1000 let

Dotace bez tajemství str. 20

Kdo, kolik a na co dostal z rozpočtu dolnoslezského vojvodství

V Hannoveru str. 27

Dolní Slezsko na EXPO 2000

V okrese Strzelin str. 42

Poslední v XX století krajské dožínky se konaly ve Strzelině

Náš člověk na úřadě str. 51

Janusz Mikulicz z obce Kunice se stal nejlepším starostou v Polsku

U bardské Strážkyně víry str. 52

Z cyklu „Dolnoslezská sanktuária“ tímto nabízíme návštěvu Slezského Barda

REGIÓN 2000 str. 55

Během prezentace polských regionů v Ostravě bylo Dolní Slezsko nejlepší

ARS PRO FIDE str. 60

Ve Vratislavi byly pořádány II Prezentace Umění pro víru

Kalendář událostí 2000 str. 63

Nejdůležitější události z působení Sdružení pro Propagaci Dolního Slezska

Niederschlesien verabschiedete sich würdig vom XX Jahrhundert. Im endenden Jahr 2000 waren wir Zeugen vieler Ereignisse, die unsere Region nicht nur im Lande, aber in der ganzen Welt berühmt machten. Das Millenium von Wrocław, die Erfolge Niederschlesiens auf der EXPO 2000 in Hannover bei den regionalen Konfrontationen und nicht zuletzt die individuellen Erfolge der Einwohner dieses Landes, das ist das, worauf wir stolz sein können. Diese Nummer des „Region Dolny Śląsk“ ist ein Versuch der Aufzeichnung. Wir freuen uns, dass bei vielen dieser Ereignisse die Gesellschaft zur Promotion von Niederschlesien eine wesentliche Rolle gespielt hat.

Der niederschlesische Schlüssel zum Erfolg Seite 4

Bericht vom Finale der vierten Ausgabe

Die stürmischen tausend Jahre Seite 12

Die Diözese in Wrocław gehört zu den ältesten Verwaltungseinheiten der Kirche in Polen

Millenium Seite 14

Wrocław beging feierlich sein tausendjähriges Bestehen

Dotationen ohne Geheimnisse Seite 20

Wer, wieviel und wofür bekam aus dem Haushalt der Wojewodschaft Niederschlesien

In Hannover Seite 27

Niederschlesien auf der EXPO 2000

Im Landkreis Strzelin Seite 42

Das letzte im XX Jahrhundert Erntedankfest fand in Strzelin statt

Unser Mann im Amt Seite 51

Janusz Mikulicz aus der Gemeinde Kunice wurde zum besten Gemeindevorsteher in Polen ernannt

Bei der Glaubenshüterin in Bardo Seite 52

Aus dem Zyklus „Niederschlesische Sanktuarien“ laden wir Sie zum Besuch in Bardo Śląskie ein

Region 2000 Seite 55

Bei der Präsentation der polnischen Regionen in Ostrawa war Niederschlesien die Beste

ARS PRO FIDE Seite 60

In Wrocław fanden die II Präsentationen der Kunst für den Glauben statt

Ereigniskalender 2000 Seite 63

Die wichtigsten Ereignisse aus der Tätigkeit der Gesellschaft zur Promotion von Niederschlesien

WYDAJE

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji
Dolnego Śląska

Przewodniczący Walnego
Zgromadzenia Stowarzyszenia
SŁAWOMIR NAJNIGIER

Prezes Zarządu
BOGDAN CYBULSKI

Wiceprezesa
JERZY DUDZIK
JÓZEF KRÓL
JÓZEF SPYRA

Sekretarz
RYSZARD CHRUSCICKI

BIURO STOWARZYSZENIA
54-613 WROCLAW
ul. Krzemieniecka 60a
tel. centr. 0-71/357-42-15 w. 115
tel./fax 354-57-00

e-mail: spds@dolnyslask.wroc.pl
Nr konta
Bank Zachodni SA I/O Wrocław
11201652-643135-132-3000

REDAGUJE ZESPÓŁ

Redaktor
MIROSŁAW DURCZAK
tel./fax 0-71/344-38-06
e-mail: redakcja@dolnyslask.wroc.pl
Korekta
ELŻBIETA DZIUBA

Korespondencję do redakcji
prosimy nadsyłać pod adresem
Biura Stowarzyszenia.

WYDANO

w Oficynie Promocyjnej
MADA PRESS
50-035 Wrocław, pl. Muzealny 11/3
tel./fax 0-71/344-38-06
e-mail: madapress@dolnyslask.wroc.pl

Wrocławski ratusz zaliczany jest do
najwspanialszych budowli gotyckich
Europy. Na okładce: zdjęcie nocne.
Fot: Radostaw Poszwiński

Dolny Śląsk godnie pożegnał XX wiek. W kończącym go 2000 roku byliśmy świadkami wielu wydarzeń, które rozstawiły nasz region nie tylko w kraju, ale i na świecie. Milenium Wrocławia, sukcesy Dolnego Śląska na EXPO 2000 w Hanowerze, w konfrontacjach regionalnych i wreszcie indywidualne sukcesy mieszkańców tej ziemi, z których wszyscy możemy być dumni. Ten numer Regionu Dolny Śląsk jest próbą zapisu tego. Cieszymy się, że w wielu tych wydarzeniach Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska odegrało istotną rolę.

Dolnośląski Klucz Sukcesu **str. 4**
Sprawozdanie z finału czwartej edycji

Burzliwe tysiąc lat **str. 12**
Diecezja wrocławska należy do najstarszych jednostek administracji kościelnej w Polsce

Millenium **str. 14**
Wrocław uroczyście świętował swoje 1000-lecie

Dotacje bez tajemnic **str. 20**
Kto, ile i na co dostał z budżetu województwa dolnośląskiego

W Hanowerze **str. 27**
Dolny Śląsk na EXPO 2000

W powiecie Strzelin **str. 42**
Ostatnie w XX wieku dożynki wojewódzkie odbyły się w Strzelinie

Nasz człowiek na urzędzie **str. 51**
Janusz Mikulicz z gminy Kunice został najlepszym wójtem w Polsce

U bardzkiej Strażniczki Wiary **str. 52**
Z cyklu „sanktuaria dolnośląskie” tym razem zachęcamy do odwiedzenia Barda Śląskiego

REGION 2000 **str. 55**
Podczas prezentacji polskich regionów w Ostrawie Dolny Śląsk wypadł najlepiej

ARS PRO FIDE **str. 60**
We Wrocławiu odbyły się II Prezentacje Sztuki dla Wiary

Kalendarz wydarzeń 2000 **str. 63**
Najważniejsze wydarzenia z działalności Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska

DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU za 1999 rok

Teatr Zdrojowy im. H. Wieniawskiego w Szczawnie Zdroju – pierwszy laureat Dolnośląskiego Klucza Sukcesu w kategorii: „najlepsza instytucja kultury, organizator festiwalu, koncertów lub konkursów” gościł 3 czerwca 2000 roku laureatów i nominatów czwartej edycji tego wyróżnienia. Piękna, barokowa sala koncertowa wypełniła się w tym dniu do ostatniego miejsca. Przybyli parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich, biznesmeni i samorządowcy. Wszyscy w napięciu oczekiwali ogłoszenia wyników, bo Dolnośląski Klucz Sukcesu ma już swoją renomę, jest coraz bardziej cenionym godłem promocyjnym i wiadomo, że dostają go tylko najlepsi.

Moment rozpoczęcia. Gości wita Sławomir Hunek – prezes Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Wałbrzychu, który wziął na siebie główny ciężar przygotowania tej imprezy i z zadania wywiązał się wzorowo. Dziękujemy.

Spotkanie z nominatami i laureatami czwartej edycji prowadzili: popularna prezenterka telewizyjna Wanda Maria Głębocka i aktor Zbigniew Lesień – zdjęcie obok.

Do wyróżnienia za 1999 rok zgłoszono 139 kandydatur w 7 kategoriach. Nominatów, a spośród nich laureatów, wyłoniła Kapituła w składzie: przewodniczący – **Bogdan Cybulski**, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska we Wrocławiu. Wiceprzewodniczący: **Teresa Krzemińska** – prezes Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, **Sławomir Hunek** – prezes Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Wałbrzychu, **Józef Spyra** – przewodniczący Rady Wykonawczej Federacji Pracodawców Polski Zachodniej. Członkowie: **Julian Golak** – sekretarz Euroregionu Głacensis, przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego, **Teresa Gronkiewicz** – zastępca dyrektora PKO BP Oddziału Regionalnego we Wrocławiu, **Lothar Herbst** – prezes Polskiego Radia we Wrocławiu, **Bogdan Horodniczy** – prezes Agencji Rozwoju Regionalnego w Legnicy, **Józef Król** – wicewojewoda dolnośląski, **Jan Miodek** – profesor Uniwersytetu Wrocławskiego, **Bogusław Rogiński** – wójt gminy Nowa Ruda, **Jan Waszkiewicz** – marszałek województwa dolnośląskiego. Sekretarz: **Wojciech Gryczyński** – zastępca dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Wrocław-Zachód.

Do uroczystego wręczenia Kluczy zostali zaproszeni: Bogdan Cybulski – przewodniczący Kapituły, Andrzej Kosiór – wicemarszałek województwa dolnośląskiego, Józef Król – wicewojewoda dolnośląski oraz Sławomir Najnigier – przewodniczący Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska.

Oprócz wyróżnień regulaminowych (w siedmiu kategoriach) Kapituła przyznała po raz pierwszy dwa wyróżnienia

Przyznany pośmiertnie klucz sukcesu dla dr. Lothara Herbsta odebrał syn Krystian. Wyróżnienie wręcza Bogdan Cybulski.

Nagrodę specjalną dla zespołu Zepster Śląsk Wrocław wręczył Sławomir Najnigier.

Prof. Leon Kieres

specjalne. Otrzymali je: pośmiertnie **dr Lothar Herbst** – wybitny twórca kultury, niestrudzony rzecznik spraw dolnośląskich oraz zespół wielokrotnego mistrza Polski **Zepster Śląsk Wrocław** za pierwszy w historii kraju awans do elity europejskiej koszykówki.

W każdej edycji szczególnym problemem Kapituły jest wyłonienie największej osobowości w promocji regionu. Dotychczas wyróżnienie w tej kategorii otrzymali: JE ks. Henryk kardynał Gulbinowicz – za 1996 rok, Wojciech hrabia Dzieduszycki – za 1997 rok oraz poeta i dramaturg Tadeusz Różewicz – za 1998 rok.

W Szczawnie Zdroju Dolnośląski Klucz Sukcesu w kategorii: **największa osobowość w promocji regionu** otrzymał **prof. Leon Kieres**. Laureat posiada tytuł profesora zwyczajnego, jest autorem ponad stu czterdziestu publikacji i licznych ekspertyz z zakresu prawnych problemów samorządu terytorialnego. Za najważniejszą swoją publikację uznaje pracę „Region samorządowy”.

Od 1992 roku reprezentował Polskę w Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy w Strasburgu, a w 1998 roku został reprezentantem Polski w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. Od Ojca Świętego Jana Pawła II otrzymał Order św. Sylwestra. Zgodnie z brewe dotyczącym zakonu św. Sylwestra odznaczenie to „nagradza cnotę i ozdabia szlachetnych, którzy doskonale przysłużyli się świętej i publicznej sprawie”.

W lipcu 2000 roku Sejm RP powierzył mu funkcję prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

W poszczególnych kategoriach wyróżnienia Dolnośląski Klucz Sukcesu otrzymały:

■ Najlepsza dolnośląska firma produkcyjna zatrudniająca do 50 osób

TECHNIKA SZPITALNA – Bielawa

Firma „Technika Szpitalna” działa w branży medycznej od prawie dziesięciu lat. Jest liderem w produkcji infrastruktury sal operacyjnych z uwzględnieniem najnowocześniejszych technologii, a także aktualnych trendów i wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej.

„Technika Szpitalna” to m.in. tysiące sprzedanych specjalistycznych drzwi do sal operacyjnych w kraju i za granicą. Atuty firmy to: solidność, fachowość, doświadczenie, doskonała jakość towarów oraz kompleksowość oferty i obsługi w dziedzinie sal operacyjnych.

Za szczególne osiągnięcia w działalności gospodarczej i tworzeniu wizerunku regionu jako dobrego miejsca do rozwoju przedsiębiorczości firma „Technika Szpitalna” otrzymała podczas Regionalnych Prezentacji tytuł Smoka Biznesu '99 w kategorii produkcji.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

ROL s.c. – Wałbrzych

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe CARNET s.c. – Zgorzelec

Fabryka Mebli KOMPAKT s.c.

– Jeźów Sudecki

■ Najlepsza dolnośląska firma produkcyjna zatrudniająca do 250 osób

Dolnośląska Fabryka Maszyn

Włókienniczych DOFAMA S.A.

– Kamienna Góra

Dolnośląska Fabryka Maszyn Włókienniczych DOFAMA S.A. W Kamiennym Górze powstała w 1947 roku jako przedsiębiorstwo państwowe. W roku 1997 przedsiębiorstwo zostało sprywatyzowane i od 1 stycznia 1998 r. funkcjonuje jako spółka akcyjna z udziałem kapitału zagranicznego. W latach 1997 i 1998 DOFAMA S.A. była nominowana do wyróżnienia „Dolnośląski Klucz Sukcesu”. DOFAMA S.A. jest przedsiębiorstwem stabilnym ekonomicznie, które notuje ciągły wzrost produkcji i wzrost podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Zaliczana jest do wiodących eksporterów w regionie (obecnie ok. 80 proc. produkcji trafia na rynki zachodnie). Na podkreślenie zasługuje fakt przeznaczenia przez DOFAMĘ S.A. poważnych środków na inwestycje (szcze-

gólnie w latach 1998 i 1999), które w znacznej części dotyczą ochrony środowiska.

DOFAMA S.A. na bieżąco reguluje wszelkie zobowiązania publicznoprawne w stosunku do Skarbu Państwa, ZUS i gminy. Ponadto bierze czynny udział w życiu społeczności lokalnej, udzielając rzeczowej i finansowej pomocy na rzecz szkół, szpitala i organizacji samorządowych.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

MARTEX s.c. Piekarnictwo-Cukiernictwo S.M.P. Furtak – w Zębowicach

Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej SIECHNICE Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe INDRIANA w Głuszyca

■ Najlepsza dolnośląska firma produkcyjna zatrudniająca powyżej 250 osób

Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej S.A. – Przygórze

Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej w Przygórzu powstał w 1973 roku. Po prywatyzacji w 1991 roku nastąpił bardzo szybki rozwój firmy. Przez ostatnie trzy lata zainwestowano ponad 7 mln nowych złotych w najnowocześniejsze technologie, dbając jednocześnie o to, żeby było przyjazne dla ochrony środowiska (japońskie maszyny sterowane numerycznie, kotłownie olejowe). Sprzedaż od roku 1994 wzrosła 7-krotnie. Około 10 proc. trafia na eksport, głównie do Niemiec.

ZPAS S.A. jest producentem szaf telekomunikacyjnych, komputerowych, szaf automatyki oraz tablic synoptycznych i pulpity. Posiada certyfikat jakości

ISO 9001. W 1998 roku otrzymał bardzo prestiżowe wyróżnienie MISTER POLAND. W latach 1997 i 1998 był nominatem do Dolnośląskiego Klucza Sukcesu. Jest jedną z nielicznych firm polskich, które reprezentują nasz kraj na targach w Brnie i Hanowerze. Posiada najnowocześniejsze w Polsce linie do obróbki blacharskiej i sieć komputerową liczącą ponad 120 komputerów. Zatrudnieni tam konstruktorzy pracują na jednym z najlepszych oprogramowań na świecie PRO-INŻYNIER.

Źródłem sukcesów firmy są ludzie. Wśród zatrudnionych 43 osoby posiadają wyższe wykształcenie, 145 średnie, 119 zawodowe, a tylko 26 osób podstawowe. Załoga ZPAS S.A. rozumie, że ma do spełnienia szczególną rolę w regionie dotkniętym bezrobociem (udziałowiec ARR w Nowej Rudzie), więc sponsoruje imprezy sportowe, kulturalne, szkolne, a także wspiera ochronę zdrowia. Tylko w 2000 roku przeznaczono ok. 100 tys. złotych na remont sali operacyjnej w szpitalu w Nowej Rudzie.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

P.P.H. RULIMPEX Ryszard Ruliński – Bolesławiec

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe VITBIS Sp. z o.o. – Złotoryja
Zakłady Lniarskie ORZEŁ S.A. – Mysłakowice

■ Najlepsza firma turystyczna

Dolnośląski Oddział Parków Krajo- brazowych PRZEMKÓW i MYŚLI- BÓRZ

Parki krajobrazowe na terenie województwa legnickiego powołano w la-

tach 1992–1997. Przemkowski Park Krajobrazowy położony jest na Równinie Szprotawskiej oraz w mezoregionie Borów Dolnośląskich, natomiast Park Krajobrazowy „Chełmy” położony jest we wschodniej części Pogórza Kaczawskiego wchodzącego w skład Sudetów Zachodnich. Ogólna powierzchnia parków wraz z otuliną wynosi 66 269 hektarów, co stanowi blisko 17 proc. powierzchni byłego województwa legnickiego. Przemkowskie lasy to prawdziwe królestwo sosny. Spotkać tu można stada mysikrólików, sikor, kowalików, pełzaczy i dzięciołów. Widok setek hektarów wrzosowisk może zachwycić każdego odwiedzającego Przemkowski Park Krajobrazowy. Ptasim symbolem przemkowskich wrzosowisk jest cietrzew.

Wiosną wilgotne łąki pokryte są żółto kwitnącymi kaczeńcami i jaskrami. Pośród rozlewisk kwili ptactwo siewkowe: czajki, brodze, krwawodziobe, rycyki i – najrzadsze z nich – kuliki wielkie. Stada batalionów toczą widowiskowe potyczki. W maju znajdziemy tu ostoje storczyka szerokolistnego, najliczniejszej orchidei.

Największe mokradło objęto ochroną jako użytek ekologiczny pn. „Przemkowskie Bagno”. Jest to kraina turzyc, trzciny i wierzb, rozciągająca się na przestrzeni blisko 1700 ha. Rajem dla ornitologów są z pewnością „Stawy Przemkowskie” – jeden z najcenniejszych rezerwatów ptasich na Dolnym Śląsku.

Znaczącym osiągnięciem 1999 roku, wychodzącym poza ramy województwa dolnośląskiego, było zdobycie drugiego

W imieniu MPEC Wrocław SA nagrodę odebrał prezes Mieczysław Rakowicz.

miejsca w konkursie publikacji krajoznawczych za album pt. „Przemkowski Park Krajobrazowy”.

Przemkowski Park Krajobrazowy zorganizował zajęcia dla ponad 6 tys. osób,

głównie młodzieży szkolnej, a Park Krajobrazowy „Chełmy” zorganizował zajęcia w formie „zielonych szkół” dla blisko 10 tys. osób. Ogółem parki odwiedziło ponad 60 tys. turystów.

Z rąk wicewojewody Józefa Króla Klucz dla PKO BP odebrał Edward Kawicki – dyrektor Oddziału Regionalnego we Wrocławiu, pierwszy z prawej.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymali:

ART. HOTEL Sp. z o.o. – Wrocław
INTERFERIE Sp. z o.o. – Lubin
Hotel RIVENDELL – Szczawno Zdrój

■ **Najlepsza firma handlowa**

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Wrocław SA

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław SA w 1999 roku koncentrowało się na trzech priorytetowych działaniach: inwestycje, program proekologiczny, przygotowania do wejścia na giełdę.

Rok 1999 był drugim rokiem z rzędu, w którym poniesione przez MPEC Wrocław SA nakłady inwestycyjne wyniosły ponad 100 mln zł. Proekologiczny program „O czyste niebo nad Wrocławiem” skutkuje konsekwentną likwidacją przestarzałych i uciążliwych kotłowni w rejonie Starego Miasta i Śródmieścia, powodując 10-krotne zmniejszenie emitowanych zanieczyszczeń. Przygotowania do wejścia na Giełdę Papierów Wartościowych zakończyły się sukcesem. MPEC Wrocław SA zadebiutowało na warszawskim parkiecie, na rynku podstawowym, jako pierwsza spółka komunalna i pierwsza firma z branży ciepłowniczej. Wysoka cena akcji w dniu debiutu, a także poziom dalszych notowań odzwierciedlają nie tylko wartość rynkową spółki, ale również stabilną i silną pozycję wśród dolnośląskich i krajowych przedsiębiorców.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymali:

PHU PUNEX Agata Miłoszewicz – Żarska Wieś

Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Janusz Isztwan – Polkowice
Zakład Remontowo-Budowlany
Grażyna Biegun – Jedlina Zdrój

■ **Najlepsza instytucja wsparcia inwestycyjnego, w tym banki, usługi leasingowe, konsultingowe i projektowe**

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA Oddział Regionalny we Wrocławiu

PKO BP SA jest największym polskim bankiem o charakterze uniwersalnym. Od kwietnia 2000 r. bank działa w formie jednoosobowej spółki akcyjnej Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, który powstał z przekształcenia Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Państwowego. Oferta banku, zawierająca prawie wszystkie rodzaje usług bankowych na polskim rynku, adresowana jest do klienta masowego, jak również instytucjonalnego, strefy budżetowej, gmin i instytucji samorządu lokalnego.

PKO BP SA aktywnie wspiera rozwój gospodarczy Dolnego Śląska poprzez działalność inwestycyjną, kredytową, a także doradczą i edukacyjną. Bank uczestniczy w takich projektach jak: Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o., Wrocławskie Zintegrowane Centrum Logistyczne sp. z o.o.

PKO BP SA jest również bankiem małych i średnich firm. W 1999 roku wprowadzono usługę Pakiet Biznes Partner, adresowaną specjalnie do tego sektora. Działalność doradcza realizowana jest poprzez organizację spotkań z przedsię-

biorcami. Dobrym przykładem na tego typu spotkania było zorganizowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Dolnośląskie Forum dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które odbyło się pod koniec maja 2000 r. w Krzyżowej.

Dyplom nominata otrzymała:

Dolnośląska Spółka Inwestycyjna S.A. – Lubin

■ **Najbardziej gospodarna gmina wiejska**

Gmina Kunice

W ciągu ostatnich dziesięciu lat gmina Kunice odrobiła wieloletnie zaniedbania. Biedne, typowo rolnicze wsie wchodzące w skład gminy dzisiaj zupełnie zmieniły swoje oblicze. W gminie Kunice dbają o mieszkańców. W infrastrukturę i poprawę warunków życia inwestowane są wszystkie możliwe do pozyskania na ten cel środki. Wszystkie wsie mają sieć wodociągową, telefoniczną i gazową. Obecnie realizowaną inwestycją jest sieć kanalizacyjna w ostatnich 4 wsiach. Z pozostałych wsi ścieki już trafiają do miejskiej oczyszczalni komunalnej w Legnicy.

Tak przygotowana gmina Kunice szuka możliwości współpracy, które przyczynią się do jej dalszego rozwoju gospodarczego. Dla inwestorów przygotowała atrakcyjne propozycje w postaci nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, obiekty przemysłowe, usługowe, handlowe oraz rekreacyjne, sportowe i rozrywkowe.

Jako jedna z niewielu, gmina Kunice wyemitowała w 1999 roku własne obligacje na 4,5 mln złotych. Za uzyskane środki zamierza dokończyć kanalizację wsi położonych za Kaczawą, dobroić kolejne tereny pod budownictwo jednorodzinne oraz rozpocząć budowę kompleksu sportowego z halą i pływalnią.

Kolejnym sukcesem jest prawidłowo wdrożona reforma oświaty.

W konkursie telewizyjnym „Nasz człowiek na urządzie” pod patronatem marszałka Sejmu gmina zajęła pierwsze miejsce, a wójt Janusz Mikulicz został wybrany „Wójtem Roku 1999”.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

Gmina Warta Bolesławiecka

Gmina Zgorzelec

■ **Najbardziej gospodarna gmina wiejsko-miejska**

Gmina Żarów

Gmina Żarów położona jest w środko-

wej części Przedgórze Sudetów Środkowych. Zajmuje obszar o pow. 82,32 km kw. Swoją przyszłość buduje, tworząc sprzyjające warunki dla powstawania nowych i rozwoju istniejących podmiotów gospodarczych. Do głównych atutów gminy należą: bogate złoża wysokiej jakości kaolinu i kwarcytu oraz miejska strefa inwestycyjna. Gmina posiada teren Miejskiej Strefy Inwestycyjnej o ogólnej powierzchni ok. 100 ha. Zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego miasta jest on przeznaczony na prowadzenie działalności produkcyjnej lub usługowej. Staraniem gminy do strefy doprowadzona jest dobrej jakości droga asfaltowa, linia energetyczna o dużej mocy, kanalizacja, wodociąg, sieć gazowa oraz telefoniczna. W pobliżu jest również bocznica kolejowa.

Władze gminy Żarów dokładają wszelkich starań dla zapewnienia dużej dynamiki zwiększania dochodów budżetowych. W ostatnim czterolecu wielkość dochodów gminy wzrosła o ponad 100 proc. przy zachowaniu udziału dochodów własnych na poziomie ok. 35 proc. Jest to efekt dobrego gospodarowania posiadanym majątkiem przy zachowaniu bardzo dużej dynamiki sprzedaży majątku dotychczasowym użytkownikom – dzierżawcom i najemcom. Sprzedany majątek zamiast przysparzać kosztów jest stałym źródłem dochodów gminy w postaci podatku od nieruchomości.

Bardzo wysoki procent dochodów gminy stanowią pieniądze pozyskane przez władze gminy z zewnętrznych źródeł: budżetu państwa, budżetu wojewody oraz ze źródeł Unii Europejskiej.

W imieniu SMFK „Sami Swoi” za wyróżnienie dziękuje Olgierd Poniżnik – burmistrz miasta i gminy Lubomierz.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

Gmina Brzeg Dolny
Gmina Żmigród
Gmina Mieroszów

■ **Najbardziej gospodarna gmina miejska**
Bolesławiec

Bolesławiec to jedno z najpiękniejszych miast Dolnego Śląska, prężny ośrodek przemysłowy i kulturalny o ponadlokalnym znaczeniu. Uroda grodu nad Bobrem, doskonałe położenie geograficzne na styku głównych szlaków komunikacyjnych oraz tradycyjne, historyczne gałęzie przemysłu i rzemiosła – są najważniejszą wizytówką miasta. Wielkim kapitałem Bolesławca są gospodarni, zaradni i pracowici mieszkańcy.

Bolesławiec rozwija się równomiernie, w sposób przyjazny dla swoich mieszkańców oraz inwestorów. Posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Władze miasta stworzyły korzystny klimat dla rozwoju przedsięwzięć z zagranicznym kapitałem.

Wielkim atutem niespełna 50-tysięcznego miasta jest szeroko rozwinięta sieć szkół. Władze samorządowe Bolesławca współpracują z trzema miastami europejskimi: miastem Hobro w Danii, Siegburghiem w Niemczech oraz Pirną również w Niemczech.

Bolesławiec słynie z organizowanych corocznie przedsięwzięć kulturalnych. Są to: Międzynarodowy Plener Ceramiczno-Rzeźbiarski, Blues nad Bobrem, Święto Ceramiki.

Po reformie samorządowej Bolesławiec wkroczył na drogę przyspieszonego rozwoju. Miasto ma w sobie wielki potencjał, który – odpowiednio wykorzystany – może być gwarancją sukcesu.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymały:

Legnica
Duszniki Zdrój

■ **Najlepsza instytucja kultury lub inicjatywa kulturalna**

Stowarzyszenie Miłośników Filmów Komedyjnych „Sami Swoi” – Lubomierz

Kiedy Sylwester Chęciński rozpoczął w Lubomierzu prace przy realizacji filmu „Sami swoi”, nikt nie przypuszczał, że po latach fakt ten znacząco zaważy na losach tej miejscowości. Dzisiaj to jedno z najciekawszych miasteczek Dol-

Klucz Sukcesu dla gminy Żarów odebrał burmistrz Zbigniew Chlebowski.

NAGRODY

➔ nego Śląska stało się stolicą komedii filmowych. Wszystko za sprawą wyróżnionego właśnie Stowarzyszenia, które w XVI-wiecznym Domku Płócienników stworzyło Muzeum Kargula i Pawlaka oraz jest organizatorem Ogólnopolskiego Festiwalu Filmów Komedii, podczas którego rozdawane są Złote, Srebrne i Brązowe Granaty dla najśmieszniejszych filmów. Impreza ta ściągająca co roku do Lubomierza reżyserów filmów, aktorów i gwiazdy estrady, a także tysiące wielbicieli komedii oraz turystów. Lubomierz pięknie od tego i staje się coraz bardziej znany.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymali:

II Międzynarodowy Festiwal Piosenki Greckiej – Zgorzelec

SALONIK CZTERECH MUZ w Obornikach Śląskich

Lemkowski Zespół Pieśni i Tańca KYCZERA w Legnicy

■ **Kategoria: najlepsze: dom kultury, biblioteka, jednostka edukacji lub ochrony zdrowia, organizator imprez masowych, klub sportowy lub ośrodek sportu i rekreacji**

Powiatowa Publiczna Biblioteka BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI – Wałbrzych

„Biblioteka pod Atlantami” jest jedną z najbardziej znanych i cenionych instytucji upowszechniania książki i czytelnictwa w kraju. Laureatka wielu prestiżowych wyróżnień: nagrody „Ikar”, Sezonu Wy-

dawniczo-Księgarskiego dla najlepszej biblioteki w kraju, medalu „Bibliotheca Magna” przyznawanego najbardziej zasłużonym bibliotekom w Polsce, wyróżnień honorowych ministra kultury i sztuki. Od 1995 roku posiada status Domu Europy.

„Biblioteka pod Atlantami” imponuje bogatymi zbiorami książkowymi oraz kolekcjami specjalistycznymi, często o unikatowym w skali kraju charakterze (klasyka filmu i teatru polskiego oraz światowego, filmy o sztuce, biografistyka itp.). W dorobku biblioteki znajdują się liczne publikacje: bibliografie, almanachy, kompendia wiedzy o środowiskach artystycznych, tomiki poetyckie, opracowania badawcze. Pracownicy „Biblioteki pod Atlantami” uczestniczą czynnie w ruchu bibliotekarskim: są zapraszani do wygłaszania referatów na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach (ostatnio Lublana – Słowenia, Cascais – Portugalia, Radom, Rzeszów, Warszawa), do udziału w jury prestiżowych imprez popularyzacji książki (np. w warszawskich konkursach na książkę roku, we wrocławskich turniejach na najlepiej wydaną książkę...), reprezentują region w najważniejszych organizacjach i instytucjach bibliotekarskich (Sekcji Bibliotek Publicznych SBP, Radzie Naukowej Biblioteki Narodowej, Krajowym Zespole do spraw Bibliotek Powiatowych.

Od 1993 roku biblioteka realizuje nowatorski, eksperymentalny program, któ-

rego idea jest rozszerzenie klasycznych form pracy o różne formy popularyzacji kultury artystycznej i działalności edukacyjnej. Sukces merytoryczny programu obejmującego setki imprez, wystaw, spotkań autorskich, promocji literackich, targów książki, kursów i konferencji z udziałem najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury (Zanuszi, Wajda, Kantor itd.), a także wymiar społeczny eksperymentu (kilkadziesiąt tysięcy odbiorców rocznie) spowodowały, że dziś – w trudnych dla bibliotekarstwa polskiego czasach – wałbrzyska „Biblioteka pod Atlantami” jest traktowana jako jedna z najciekawszych, najbardziej nowoczesnych i wzorotwórczych księżnic w kraju.

Dyplomy nominatów w tej kategorii otrzymali:

Kłodzki Ośrodek Kultury

Ośrodek Kultury i Sportu Gminy Oleśnica w Boguszycach

Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA.

Fanfary, które towarzyszyły prezentacji laureatów zakończyły również pierwszą część uroczystości. W czasie przerwy na kawę był czas na ochłonięcie z emocji, wzajemne gratulacje i przyjacielskie spotkania. Uroczystość zakończył brawurowo wykonany monodram autorski Joanny Szczepkowskiej pt. GOŁA BABA.

Tekst i zdjęcia: Mirosław Durczak

LISTA LAUREATÓW

prof. Leon Kieres

W kategorii największa osobowość w promocji regionu

Technika Szpitalna Sp. z o.o., j.v. w Bielawie

W kategorii najlepsza dolnośląska firma produkcyjna, zatrudniająca do 50 osób

DFMW DOFAMA S.A. w Kamiennej Górze

W kategorii najlepsza dolnośląska firma produkcyjna, zatrudniająca do 250 osób

Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej S.A. w Przygórzu

W kategorii najlepsza dolnośląska firma produkcyjna, zatrudniająca powyżej 250 osób

Dolnośląski Oddział Parków Krajobrazowych Przemków i Myślibórz

W kategorii najlepsza dolnośląska firma turystyczna

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej WROCLAW SA

W kategorii najlepsza dolnośląska firma handlowa

PKO Bank Polski S.A. Oddział Regionalny we Wrocławiu

W kategorii najlepsza dolnośląska instytucja wsparcia inwestycyjnego

Kunice

W kategorii najbardziej gospodarna gmina wiejska

Żarów

W kategorii najbardziej gospodarna gmina wiejsko-miejska

Bolesławiec

W kategorii najbardziej gospodarna gmina miejska

Stowarzyszenie Miłośników Filmów Komediodowych „Sami Swoi” w Lubomierzu

W kategorii najlepsza instytucja kultury lub inicjatywa kulturalna

Powiatowa Publiczna Biblioteka „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu

W kategorii najlepsze: dom kultury, jednostka edukacji lub ochrony zdrowia, organizator imprez masowych

WYRÓŻNIENIA SPECJALNE

Dr Lothar Herbst – pośmiertnie

Zespół Zeptera Śląsk Wrocław

Tysiąc lat temu, na Wzgórzu Lecha w Gnieźnie, przy grobie świętego Wojciecha została utworzona Diecezja Wroclawska, która obok Kołobrzegu i Krakowa należy do najstarszych stolic biskupich w Polsce. Siega więc początków piastowskiego państwa i narodu polskiego. Bogate są dzieje tej Diecezji, a burzliwa tysiącletnia przeszłość wycisnęła na jej obliczu ślady wielu cierpień i zmagañ, ukazując zarazem dojrzałe owoce życia religijnego. Kościół na Śląsku, którego centrum stanowi Wrocław, dzięki mądrości i gorliwości swoich biskupów i kapłanów, w poczuciu wielkiej odpowiedzialności przed Bogiem i historią spełniał swoją misję, jaką otrzymał od Chrystusa. Uświęcał i ożywiał nauką Ewangelię ludzkie dusze, budował świadomość religijną, umacniał tradycję chrześcijańską, tworzył kulturę, a jeżeli zaszła tego potrzeba, osłaniał swymi matczynymi ramionami słabnący naród.

Fragment listu
Ojca Świętego Jana Pawła II
na 1000-lecie Diecezji Wroclawskiej

Burzliwe tysiąc lat

MAREK PERZYŃSKI

Diecezja wroclawska należy do najstarszych jednostek administracji kościelnej w Polsce. W roku 2000 obchodziła tysiąclecie istnienia. Jej dzieje są równie burzliwe jak dzieje Śląska, którym targały wojny i zmieniająca się przynależność państwowa. Podkreślało to wielu mówców podczas uroczystości milenijnych.

Śląsk zamieszkały był przez ludzi na wiele stuleci przed narodzinami Chrystusa, o czym świadczą wykopaliska archeologiczne. W IX wieku zamieszkiwało tę ziemię 13 plemion chrześcijańskich. Przed tym okresem, gdy zajęło je państwo słowiańskie pod wodzą Polan, należało ono do państwa wielkomorawskiego, a potem czeskich Przemysłidów. Istnieją przypuszczenia, że Śląsk miał kontakt z chrześcijaństwem choćby przez fakt przynależności do powstałej w 937 roku diecezji praskiej. Również tereny zamieszkiwane przez słowiańskich Dziadoszan musiały taki kontakt posiadać, skoro tereny, które zajmowali, w 970 roku należały do diecezji miśnieńskiej, a tym samym ziemi oficjalnie chrześcijańskiej. Ludność na przyjęcie chrześcijaństwa musiała być więc przygotowana, a powołanie w 1000 roku metropolii gnieźnieńskiej, w ramach której powstały trzy diecezje: krakowska, kołobrzaska i właśnie wroclawska, stanowiło niejako ukoronowanie tego faktu.

Wybór Wrocławia na siedzibę biskupstwa nie był przypadkowy – uważa ks. dr J. Pater („Z dziejów wroclawskiego Kościoła”, Wrocław 1997). Już wówczas był to bowiem najważniejszy w tym regionie ośrodek administracyjno-wojskowy. Biskup Jan, który został rządcą diecezji, nie jest nam bliżej znany. Nie zachował się, niestety, akt erekcyjny diecezji. Wykopaliska potwierdzają jedynie, że katedra już wówczas była budowlą murowaną, bazylikową, bez transeptu. Podczas reakcji pogańskiej (lata 1034–1037) słaba jeszcze organizacja kościelna legła w gruzach, a jakby tego było mało, w 1038 roku nastąpił najazd księcia czeskiego Brzetysława, który wywiół wielkie łupy również ze Śląska, grabiąc kościoły i klasztory.

Kres dramatowi położył Kazimierz Odnowiciel, który w 1051 roku przystąpił do odbudowy organizacji kościelnej. Biskupstwo wroclawskie, obok biskupstwa krakowskiego, było w tym czasie jedyną organizacją w państwie Kazimierza Odnowiciela. Biskupem wroclawskim został Hieronim. To wówczas powstało opactwo benedyktyńskie w Lubiążu, w którym do dzisiaj można podziwiać potężne budynki poklasztorne. W okresie rozbitcia dzielnicowego Polski diecezją wroclawską zarządzał biskup Walter, który powołał pierwszą kapitułę katedralną, szkołę katedralną, doprowadził do zatwierdzenia przez papieża uposażenia katedry, kładł wielki nacisk na ceremonie kościelne i celibat duchownych, którzy w większości przypadków byli wciąż żonaci.

Lata 1169–1301 to tzw. okres wielkich biskupstw w Kościele wroclawskim. Na stolicy biskupiej zasiadali głównie Polacy, m.in. Żyrosław II, Jarosław i Wawrzyniec. Dokończono budowę romańskiej katedry, zaludniania terenów dotkniętych najazdem tatarskim oraz porządkowania lokalnego prawa kościelnego. Zagęściła się sieć parafialna, powstawały nowe klasztory, m.in. w Trzebnicy, w której żywot spędziła Jadwiga, żona Henryka Brodatego, późniejsza święta, patronka Śląska. W celu łatwiejszego zarządzania diecezją powołano archidiakonaty, m.in. w Opolu, Głogowie i Legnicy.

Działania te zaczęły przynosić owoce w okresie 1301–1376, który w dziejach Kościoła wroclawskiego nazywany jest „Złotym wiekiem”. Biskupstwo wroclawskie miało taką pozycję jak żadne inne biskupstwo w podzielonej Polsce. Biskup wroclawski nie był już podporządkowany księciu, gdyż sam był biskupem-księciem, równym książętom śląskim. Lata 1376–1482 to czas upadku biskupstwa wroclawskiego, związany z niestabilną sytuacją państwa czeskiego, któremu Śląsk był wówczas podporządkowany. Łączyło się to też w jakimś stopniu ze schizmą w Kościele zachodnim, gdy równolegle wybrano dwóch papieży: w Rzymie i Awinionie. Zaciekle się spierano również o to, kto ma zostać biskupem wroclawskim. Nowo zaś wybierani biskupi musieli uporać się m.in. z trudnościami wynikłymi w wyniku wo-

jen husyckich, podziałami wśród duchowieństwa i napięciami politycznymi.

W okresie przedreformacyjnym biskup Jan Turzo utrzymywał kontakt z wieloma myślicielami, m.in. Erazmem z Rotterdamu, Lutrem i Melanchtonem, sprowadzał do Wrocławia wybitne dzieła sztuki, upiększał katedrę. Potrafił rozmawiać z luteranami, pozostając przy swojej katolickiej wierze. Dbął o poziom intelektualny duchowieństwa. Zmieniło się to po jego śmierci. Biskupstwo, nie mające uniwersytetu, z trudem walczyło z nowymi prądami religijnymi. Protestantyzm zataczał na Dolnym Śląsku coraz większe kręgi. Doszło do tego, że rada miejska Wrocławia samowolnie zaczęła osadzać w Kościołach wygodnych dla siebie duchownych. Ludność początkowo nie orientowała się nawet, że uczestniczy w... nabożeństwach ewangelickich, bo były bardzo podobne do katolickiej mszy świętej, a ponadto luteranizm śląski był bardzo tolerancyjny. W kościołach, które przejęli ewangelicy, poddawano renowacji figurki świętych i Matki Boskiej, nie usuwano z nich nawet konfesjonałów. Niemniej jednak nową religię nazwano szybko na Śląsku „wiarą niemiecką”, bo niosła ze sobą umocnienie niemieczyzny. W pierwszej kolejności przeciwstawił się temu lud polski. Walczyła z nowymi prądami także kapituła katedralna, która wybrała na biskupa arcyksięcia austriackiego Ferdynanda II, syna styryjskiego arcyksięcia Karola, znanego z wrogiej postawy wobec protestantyzmu.

Wielkie zniszczenia poczyniła wojna trzydziestoletnia (1618–1648), która wybuchła na terenie Czech, po czym przeniosła się na teren Śląska. W 1630 roku, gdy Gustaw Adolf przyszedł na pomoc protestantom, zniszczono wiele kościołów i klasztorów. Wiele miejscowości na Śląsku całkowicie wymarło, a w niektórych przy życiu pozostało raptem kilku obywateli, jak choćby we wcześniej tętniącej życiem Złotorii. Szwedzi odprawiali w katedrze wrocławskiej swoje nabożeństwa, a dolną część kolegiaty św. Krzyża zamienili na stajnię. Po zakończeniu wojny skończył się czas kompromisów, cesarz odebrał protestantom na Śląsku ponad 700 kościołów i przekazał je katolikom. Jednocześnie ubezwłasnowolnił Kościół katolicki, zwłaszcza w sprawie wyboru biskupa. Zmieniło się to diametralnie wraz z zaanektowaniem Śląska przez Prusy. Wzmocniona została pozycja protestantów, a w 1810 roku doszło do tego, że ogłoszono kasatę zakonów kontemplacyjnych, w wyniku czego przestały istnieć m.in. opactwa w Henrykowie, Lubiązu i Krzeszowie. W 1757 roku skazano pewnego księdza z Kłodzka na karę śmierci za to, że dał rozgrzeszenie dezerterowi. Żołnierze, którzy byli katolikami, musieli co czwartą niedzielę uczestniczyć w nabożeństwie ewangelickim.

Odrodzenie katolickie na Śląsku przyszło wraz z biskupem Melchiorzem Dipenbrockiem (1845–1853), który wspierał działalność charytatywną zakonów, polskie misje na Górnym Śląsku, troszczył się o po-

ziom umysłowy duchowieństwa, w okresie Wiosny Ludów uspokajał umysły młodych rewolucjonistów. Kulturkampf, który był najostrzejszym ciosem w czasie rządów kolejnego biskupa, Henryka Foerster, paradoksalnie skonsolidował ludność katolicką, choć prześladowano księży, około tysiąca parafii pozbawiono duszpasterzy, a do złożenia urzędu zmuszono nawet biskupa. Kardynał Kopp, który rozpoczął rządy we Wrocławiu w 1887 roku, zbudował nowy konwikt dla alumnów, założył Muzeum Archidiecezjalne, konwikty dla chłopców, m.in. w Gliwicach, Bytomiu i Nysie, wspierał naukowców. Jego następcą został Adolf Bertram, który objął rządy w diecezji, która była wówczas najrozleglejszą kościelną jednostką administracyjną w Europie. Obejmowała oprócz diecezji wrocławskiej także diecezję berlińską, delegaturę w Pile i diecezję warmińską. Przeprowadził archidiecezję wrocławską przez dwie wojny światowe. Zmarł w 1945 w letniej rezydencji biskupów wrocławskich w czeskim Jaworniku, prochy jego sprowadzono do Wrocławia w 1991 roku.

Po 1945 roku kardynał Hlond ustanowił na terenie archidiecezji wrocławskiej trzy nowe jednostki administracyjne ze stolicami we Wrocławiu, Opolu i Gorzowie Wielkopolskim. Na terenie archidiecezji wrocławskiej w Goerlitz, która została przy państwie niemieckim, utworzona została administratura apostolska. Administratorem archidiecezji wrocławskiej został ks. infułat Karol Milik. Rozpoczął on odbudowę katedry wrocławskiej, roztoczył opiekę nad re-

Ostrów Tumski – siedziba biskupstwa wrocławskiego, jeden z głównych zabytków Wrocławia.

MILLENIUM

Tekst: Miroslaw Durczak

Zdjęcia: Aleksander Łuc

Miniony rok był w stolicy Dolnego Śląska szczególny. Wrocław uroczysto obchodził swoje 1000-lecie. Wyjątkowo bogaty program milenijnych imprez – koncertów, spektakli plenerowych, spotkań i wystaw – skłaniał do refleksji nad długą i złożoną przeszłością miasta, do radości z jego współczesnych dokonań, do myślenia na temat dalszego pomyślnego rozwoju.

Chociaż na bieżąco nie wszystkie imprezy oceniano entuzjastycznie, to jednak dzisiaj, z perspektywy minionego roku trzeba przyznać, że milenium Wrocławia było wydarzeniem niezwykłym. Wydaje się, że żadne z polskich miast nie potrafiło swojej rocznicy obchodzić z podobnym rozmachem i na tak wysokim poziomie artystycznym.

Ponad 100 oficjalnych imprez i 300 towarzyszących. Cała plejada znanych artystów z kraju i zagranicy. Występy, koncerty i widowiska, które gromadziły tysiące ludzi. Wprawdzie program tych imprez rozłożony był na cały rok, ale ich zdecydowana kulminacja nastąpiła w trzeciej dekadzie czerwca, w czasie Karnawału Świętojańskiego.

Do Wrocławia przyjechali wówczas: prezydent Aleksander Kwaśniewski z małżonką, marszałek Maciej Płażyński, premier Jerzy Buzek, prymas Polski kardynał Józef Glemp, były prezydent RP na uchodźstwie – Ryszard Kaczorowski, przewodniczący NSZZ „Solidarność” – Marian Krzaklewski, 60 arcybiskupów i biskupów polskich oraz przedstawiciele episkopatów sąsiednich narodów, politycy, parlamentarzyści, prezydenci miast partnerskich Wrocławia i miast zrzeszonych w Unii Miast Metropolitalnych oraz wybitni wrocławianie.

Wtedy, w czerwcu, przepiękny wrocławski Rynek zmienił się w ogromną salę koncertową z widownią dla tysięcy osób. Karnawał rozpoczął się 23 czerwca od efektownego korowodu przedstawicieli miast partnerskich, którzy w barwnych, niektórych historycznych strojach przeszli od Uniwersytetu do Rynku, wzbudzając pełne zachwyty owacje. Wieczorem tłumnie zgromadzonych na Rynku wrocławian bawili: Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, grupa Perfect, Helena Vondračkova oraz kabaret Elita.

Kiedy bawiono się w Rynku, na Ostrowie Tumskim trwały uroczystości religijne: sesja plenarna Episkopatu Polski, msza św. w obrządku bizantyjsko-ukraińskim, uroczyste „Te Deum” w katedrze św. Jana Chrzciciela, poświęcenie kolumny 1000-lecia, a potem chór Stefana Stuligrósza wraz z Zespołem Pieśni i Tańca MAZOWSZE wzięli udział w koncercie jubileuszowym „Jubilaum A.D. 2000”. Uroczystości zakończyło widowisko „Światło i dźwięk”, które ściągnęło w okolice Ostrowa Tumskiego wiele tysięcy ludzi.

Część z nich przeszła potem do Rynku, gdzie przed północą zaczął się porwijący, piękny koncert „Carmina Burana” Carla Orffa. 300 muzyków, połączone siły Filharmonii Wrocławskiej, Chóru Uniwersyteckiego GAUDIUM, Akademickiego Chóru Politechniki Wrocławskiej i chóru chłopięcego „Pueri Consonates” – wszyscy pod dyrekcją Marka Pijarowskiego dali występ, który na długo pozostanie w pamięci widzów.

Kolejny dzień rozpoczął się od przedpołudniowej mszy św. za miasto Wrocław, koncelebrowanej przez arcybiskupów polskich oraz przedstawicieli episkopatów sąsiednich narodów pod przewodnictwem ks. kardynała Edmunda Szoka, legata Stolicy Apostolskiej.

patryantami, dla których Kościół stanowił ostoję na nowych ziemiach. W 1951 roku władze komunistyczne usunęły księdza Milika ze stanowiska. Rozpoczął się okres terroru stalinowskiego, w wyniku którego upaństwowiono m.in. Caritas, skonfiskowano wiele majątków kościelnych. Władze zmusiły kapitułę do wyboru na wikariusza generalnego ks. infułata Kazimierza Lago-sza. Choć doprowadził on do odbudowy katedry i wielu innych zrujnowanych w czasie wojny kościołów, to jednak jego rola nie jest do końca jasna. Zarzuca się mu zbytnia uległość wobec ówczesnych władz. W literaturze spotyka się nawet określenie „reżimowy ordynariusz”. Po odwilży rządu w diecezji wrocławskiej objął bp Bolesław Kominek, późniejszy kardynał. Położył on nacisk na odbudowę kościołów, właściwy podział diecezji na parafie, rozwój kultu maryjnego i odpowiednią formację kapłanów. Brał udział w obradach Soboru Watykańskiego II, podczas których spotykał się z biskupami niemieckimi. Narodziła się wówczas idea, która zaowocowała w roku milenijnym chrztu Polski listem polskiego Episkopatu do Episkopatu Niemiec. Znalazło się w nim zawołanie „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”, co wywołało wrzawę w wielu kołach politycznych. Czas pokazał, jak potrzebne, prawdziwe i ważne było to wyznanie.

Po śmierci kard. Kominka w 1974 roku dwa lata rządził archidiecezją wrocławską biskup Wincenty Urban, gdyż władze utrudniały wybór prawowitego ordynariusza. Stało się to w końcu w 1976 roku, gdy został nim biskup Henryk Gulbinowicz, obecny kardynał. W czasie jego rządów Wrocław odwiedził dwukrotnie papież Jan Paweł II, zbudowano dziesiątki kościołów, odbywają się w nim ogólnoświatowe zjazdy, konferencje, a w całej archidiecezji powołano ponad sto nowych parafii, ponad 200 domów parafialnych, 25 dekanatów, uratowano przed zagładą wiele cennych zabytków. Wrocławskie seminarium duchowne znane jest z wysokiego poziomu nauczania. Rozwijany jest kult maryjny i jadvizański. Popularyzuje się ideę pielgrzymkową. Warto wspomnieć, że archidiecezja wrocławska ma bardzo wiele znanych miejsc pielgrzymkowych, m.in. w Bardzie, Wambierzycach, na Górze Iglicznej. W samym Wrocławiu znajduje się kilka sanktuariów, w których przecho-wuje się obrazy cudami słynące. Są to często wizerunki, które osadnicy polscy przy-wieźli z za Buga. ■

KARNAWAŁ ŚWIETOJAŃSKI

KARNAWAŁ ŚWIETOJAŃSKI

Potem oficjalne uroczystości przeniosły się do ratusza, gdzie odbyło się spotkanie Episkopatu Polski z zaproszonymi gośćmi, a następnie uroczysta sesja Rady Miejskiej, w czasie której Jan Nowak-Jeziorański – wielki przyjaciel Wrocławia i niestrudzony rzecznik polskich interesów – otrzymał tytuł CIVITATE WRATISLAVIENSI DONATUS, powiększając tym samym zacne grono honorowych obywateli miasta.

Ostatnim akcentem oficjalnych uroczystości było przyjęcie dla zaproszonych do Wrocławia gości, wydane w Oratorium Marianum na Uniwersytecie Wrocławskim.

Tymczasem Rynek przez trzy doby Karnawału Świętojańskiego tętnił życiem, rozbrzmiewał muzyką i radością tłumnie odwiedzającej to miejsce publiczności. W ostatnim dniu Karnawału Świętojańskiego na Rynku koncertowały m.in.: Golec uOrkiestra i Kayah. Szkoda, że atmosferę tych dni możemy pokazać tylko na zdjęciach czarno-białych.

Bardzo atrakcyjnie, lecz mniej oficjalnie, było także podczas innych imprez. Przez pięć niedziel od maja do września w Rynku odbywały się nostalgiczne POŻEGNANIA DEKAD, czyli kolejne przypomnienia lat pięćdziesiątych, sześćdziesiątych, siedemdziesiątych, osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Imprezom towarzyszyło ogromne zainteresowanie, choć nie wszystkie pomysły przyjmowano z jednakowym aplauzem. Kontrowersji nie budzili tylko występujący artyści. Równie gorąco oklaskiwano Marię Koterbską, Sławę Przybylską, Zbigniewa Kurtycza, Hannę Rek, Tadeusza Woźniakowskiego, Wiesławę Zdrojecką, jak współczesnych idoli.

Z imprez artystycznych w pamięci wrocławian z pewnością pozostaną na długo koncerty Joe Cockera, Orkiestry Symfonicznej Radia Północnoniemieckie-

go z okazji wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska, orkiestry „Teatro Alla Scala” pod dyrekcją Riccardo Muti, wspaniała „Koncert Czterech Narodów” pod dyrekcją Tadeusza Strugały, występ orkiestry Glenna Millera, wspomniany na wstępie koncert oratoryjny „Carmina Burana” Carla Orffa, koncerty znakomitego Placido Domingo, świetnej Choryl Studer i niezwykłej orkiestry Filharmonii Nowojorskiej pod dyrekcją Kurta Masura. Nie można pominąć w tej wylizance monumentalnego przedstawienia „Trubadur” w wykonaniu Opery Wrocławskiej pod dyrekcją Ewy Michnik, które ściągnęło do Hali Ludowej łącznie 16 tysięcy widzów. Wielu z nich przyjechało na to wydarzenie specjalnie z zagranicy.

Wspominając tylko te najbardziej znaczące atrakcje milenijne, wymienić trzeba też wybite w bardzo ograniczonej ilości monety wrocławskie, okolicznościowy znaczek i stempel pocztowy, medale milenijne, a przede wszystkim pięknie wydaną prawie 1000-stronicową Encyklopedię Wrocławia, która stanowiła prawdziwe wydarzenie literackie podczas prezentacji Wrocławia na październikowych Targach Książki we Frankfurcie.

Wśród licznych wystaw w roku milenijnym największe wrażenie zrobiła otwarta w Wytwórni Filmów Fabularnych wystawa WROCLAW 2000 – MOJE MIASTO, która ukazała powojenną historię stolicy Dolnego Śląska, jej odbudowę, rozwój, stan gospodarki, kultury, a nawet dzieje mieszkańców. Na wielkiej wstędze nazwisk znalazło się 600 tysięcy osób.

Powtórzmy jeszcze raz: 100 imprez głównych, 300 towarzyszących. Łącznie obejrzało je ponad 1,5 miliona osób. Część z nich przyjechała tutaj specjalnie,

żeby uczestniczyć w tym wielkim święcie naszej metropolii. Całe obchody kosztowały 35 mln złotych, z czego gmina Wrocław wyłożyła 15 milionów, a resztę dodali sponsorzy. Warto było? Z całą pewnością! Miasto odniosło wielki sukces marketingowy. Wrocław obok Warszawy i Krakowa trafił jako jedno z trzech miast do Strategii Promocji Polski pod kątem turystyki.

Wręczono również nagrody miasta Wrocławia.

W roku milenijnym otrzymali je:

Stefan Arczyński – wielki artysta, wybitny wrocławski fotografik, zasłużony w zachowaniu i rozpowszechnianiu śląskiego dziedzictwa kulturowego

Sylwester Chęciński – twórca polskich komedii ściśle związanych z Dolnym Śląskiem i jego powojenną historią

prof. Jan Miodek – uczonec, językoznawca, wielki popularyzator wiedzy o języku polskim

ODRA – miesięcznik, jedno z najważniejszych czasopism elit kulturalnych i artystycznych Polski, cieszące się od lat niekwestionowanym poważaniem.

Swoje nagrody wręczył również prezydent Wrocławia Bogdan Zdrojewski.

Otrzymali je:

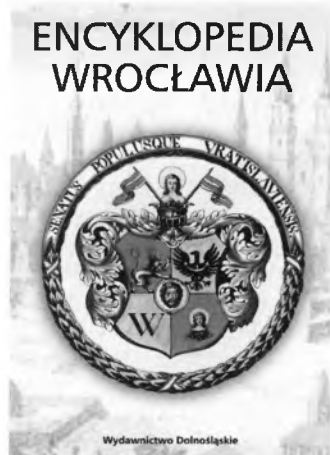
prof. Tymoteusz Karpowicz – poeta

Marek Zieliński – gitarzysta

Aleksandra Kurzak – śpiewaczka

Tomasz Broda – artysta plastyk

Ryszard Tomaszewski – sportowiec niepełnosprawny.

Na zdjęciach: jeden z sześciu medali, okładka encyklopedii, jedna z trzech monet, fragment koperty z pierwszego dnia obiegu milenijnego znaczka pocztowego.

DOTACJE BEZ TAJEMNIC

Uchwała Nr 635/00
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 30 maja 2000 r.

w sprawie ogłoszenia kwot dotacji udzielonych w 1999 roku z budżetu województwa dolnośląskiego

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. Nr 91, poz. 576 ze zmianami), art. 11 ust. 2 pkt 3 lit.a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zmianami), § 6 Uchwały Nr XV/250/99 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 1999 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji celowych dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, sposobu jej rozliczania oraz kontroli wykonania zadania zleconego oraz § 6 Uchwały Nr XV/249/99 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 1999 roku w sprawie zasad udzielania dotacji podmiotowych z budżetu województwa dolnośląskiego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwała co następuje:

§ 1

Podaje się do publicznej wiadomości kwoty dotacji udzielone w 1999 roku z budżetu województwa dolnośląskiego ujęte w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwałę w sprawie ogłoszenia kwot dotacji udzielonych w 1999 roku z budżetu województwa dolnośląskiego podejmuje się na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zmianami) oraz Uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie zasad udzielania dotacji podmiotowych oraz dotacji celowych dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych w celu realizacji zasady jawności finansów publicznych.

Załącznik do Uchwały Nr 635/00
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 30 maja 2000 r.

Pominięto klasyfikację budżetową i pozycje „pozostałe dotacje”,
które bez klasyfikacji budżetowej nie mają znaczenia.

DOTACJE CELOWE NA WYDATKI BIEŻĄCE UDZIELONE JEDNOSTKOM NIE ZALICZANYM DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

**Kwota udzielonej dotacji wg stanu
na dzień 31.12.1999 r.**

DOTACJE PODMIOTOWE

**Kwota udzielonej dotacji wg stanu
na dzień 31.12.1999 r.**

Treść	(w złotych)
Kultura i sztuka	36 921 266
Muzea	9 833 889
Muzeum Narodowe we Wrocławiu	4 898 506
Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze	1 259 536
Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju	1 161 966
Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu	879 345
Państwowe Muzeum w Gross-Rosen w Rogoźnicy	1 634 536
Biblioteki	1 872 416
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu	1 872 416
Ośrodki kultury	1 450 846
Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu	1 450 846
Teatry, opery i operetki	16 984 740
Teatr Polski we Wrocławiu	4 391 740
Teatr Pantomimy we Wrocławiu	976 000
Państwowa Opera we Wrocławiu	8 620 000
Państwowa Instytucja Kultury Wratislavia Cantans we Wrocławiu	1 263 000
Teatr Dramatyczny w Wałbrzychu	1 734 000
Filharmonie, orkiestra, chóry i kapele	6 779 375
Filharmonia we Wrocławiu	3 049 375
Filharmonia Dolnośląska w Jeleniej Górze	1 730 000
Filharmonia Sudecka w Wałbrzychu	2 000 000

Treść	(w złotych)
Nauka	45 000
Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu	2 500
Stowarzyszenie Historyków Sztuki we Wrocławiu	10 000
Polskie Towarzystwo Historyczne – Zarząd Główny we Wrocławiu	30 000
Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa we Wrocławiu	2 500
Oświata i wychowanie	151 380
Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	151 380
Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski we Wrocławiu	13 300
Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie	43 850
Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji we Wrocławiu	16 090
Dolnośląskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Zarząd Regionalny we Wrocławiu	60 400
NSZZ „Solidarność” Fundacja Gospodarza w Gdańsku	17 740
Kultura i sztuka	909 408
Ochrona zabytków	435 000
Parafia Prawosławna p.w. Zaśnięcia NMP w Oleśnicy	10 000
Parafia Rzymskokatolicka Św. Macieja we Wrocławiu	20 000
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Jadwigi Śląskiej w Legnickim Polu	220 000
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyńca we Wrocisławicach	30 000
Parafia Rzymskokatolicka w Piotrowicach Gmina Kostomłoty	10 000
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Czernicy Wrocławskiej	10 000

Fundacja Lubiąż we Wrocławiu	100 000	Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Głogowie	7 420
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Marcina w Pomocnem	35 000	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” w Świdnicy	163 660
Stowarzyszenia muzyczne, artystyczne i kulturalne	428 688	Pracownia Edukacyjna „Profilaktyka” w Oławie	6 160
Wrocławskie Towarzystwo Przyjaciół Teatru we Wrocławiu	18 041	Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom” we Wrocławiu	26 799
Stowarzyszenie Europejskich Więzi we Wrocławiu	16 400	Opieka społeczna	341 443
Dolnośląskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne we Wrocławiu	28 780	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym	1 400
Fundacja „Nasz Śląsk – Nasza Europa” we Wrocławiu	25 000	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem – Oddział Wojewódzki we Wrocławiu	8 610
Polski Związek Głuchych – Oddz. Dolnośląski we Wrocławiu	1 600	Polski Związek Niewidomych, Okręg Dolnośląski – Ośrodek Rehabilitacyjno-Konsultacyjno-Opiekuńczy w Wałbrzychu	26 355
Towarzystwo Miłośników Ziemi Trzebnickiej w Trzebnicy	8 000	Stowarzyszenie Demokratyczna Unia Kobiet – Ośrodek Socjoterapeutyczny „Przeciw Przemocy”	14 750
Polskie Stowarzyszenie Kontrabasistów we Wrocławiu	10 000	Stowarzyszenie MONAR – Dom Samotnej Matki z Dzieckiem i Ludzi Niepełnosprawnych „Markot” – Świeradów Zdrój	10 000
Fundacja WRO Centrum Sztuki Mediów we Wrocławiu	13 000	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego	12 000
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich we Wrocławiu	2 000	Wspólnota Robocza Organizacji Socjalnych	40 000
Stowarzyszenie Związek Miast i Gmin Książąńskich w Wałbrzychu	10 000	Polski Związek Niewidomych – Okręg Dolnośląski	9 999
Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej we Wrocławiu	40 000	Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”	9 740
Moniuszkowskie Towarzystwo Kulturalne w Kudowie Zdroju	20 000	Towarzystwo Rozwoju Rodziny – Zarząd Wojewódzki we Wrocławiu	5 000
Związek Polskich Artystów Plastyków we Wrocławiu	10 300	Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom” – Dom Socjalny dla Mężczyzn	30 000
Stowarzyszenie Artystów Plastyków Nieprofesjonalnych we Wrocławiu	3 600	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Wrocławskie	30 000
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich we Wrocławiu	2 000	Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych – Wrocławski Ośrodek Informacji Osób Niepełnosprawnych	6 330
Stowarzyszenie Pisarzy Polskich we Wrocławiu	10 000	Samopomocowa Grupa Rodzin i Przyjaciół Osób z Problemami Psychicznymi „NIE JESTEŚ SAM”	10 000
Fundacja Międzynarodowych Festiwali Chopinowskich w Dusznikach Zdroju	35 000	Polskie Towarzystwo Psychologiczne – Wrocławski Ośrodek Rehabilitacji „ART”	6 980
Wałbrzyskie Towarzystwo Muzyczne im. H. Wieniawskiego w Szczawnie Zdroju	10 000	Stowarzyszenie na rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności „HANDICAP”	16 442
Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków we Wrocławiu	5 000	Stowarzyszenie MONAR – Ośrodek dla Bezdomnych i Maltretowanych Matek z Dziećmi – Ścinawa	20 000
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miliczu	500	Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy PCK w Bolesławcu	10 000
Towarzystwo Śpiewacze „Harfa” w Warszawie	11 000	Noworudzkie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych	1 500
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	5 000	Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Usamodzielniania „Dom w Głogowie”	5 000
Towarzystwo Teatralne „Zderzenie” w Kłodzku	45 000	Fundacja „ODZEW” – Oddział w Górze	1 000
Towarzystwo im. F. Liszta we Wrocławiu	64 523	Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno- -Wychowawczy	20 000
Towarzystwo Polonistyki Wrocławskiej we Wrocławiu	2 000	Zgromadzenie Siostr Św. Teresy od Dzieciątka Jezus – Dom Pomocy Społecznej w Ścinawce Dolnej	18 000
Towarzystwo Muzyczne „Consonanza” we Wrocławiu	4 944	Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy PCK w Lwówku Śląskim	10 000
Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych – Oddział Woj. Wrocław	7 000	Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom” – Ośrodek Adaptacyjny dla Kobiet i Matek z Dziećmi	18 337
Towarzystwo im. J. Hofmana we Wrocławiu	1 000	Kultura fizyczna i sport	3 422 500
Polski Związek Chórów i Orkiestr – O/Dolnośląski we Wrocławiu	19 000	Stowarzyszenia kultury fizycznej	3 422 500
Pozostała działalność	45 720	Wojewódzka Federacja Sportu we Wrocławiu	1 920 000
Biuro Organizacyjne Wystawy „Źródła wolności” we Wrocławiu	20 000	Szkolny Związek Sportowy Dolny Śląsk we Wrocławiu	367 500
Biuro Artystyczne „Busker Bus” we Wrocławiu	3 820	Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowe – Zespoły Sportowe we Wrocławiu	290 000
Agencja Artystyczna „Legato” we Wrocławiu	3 000	Wojewódzkie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START we Wrocławiu	55 000
Komitet Społeczny Budowy Pomnika 600-lecia w Kudowie Zdroju	1 900	Wojewódzki Związek Uczniowskich Klubów Sportowych we Wrocławiu	45 000
Agencja Artystyczna „Guido” we Wrocławiu	10 000	Wojewódzkie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej we Wrocławiu	155 000
Teatr „Anagram” w Legnicy	2 000		
Galeria Sztuki w Legnicy	5 000		
Ochrona zdrowia	266 359		
Zwalczanie narkomanii	26 340		
Stowarzyszenie Profilaktyki i Profesjonalnej Pomocy Osobom Uzależnionym „Subsidium” w Zgorzelcu	3 900		
Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar”	15 640		
Stowarzyszenie Inicjatywa wobec Zagrożeń „Anan” w Świdnicy	6 800		
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	240 019		
Towarzystwo Rozwoju Rodziny – Zarząd Wojewódzki we Wrocławiu	17 900		
Stowarzyszenie Demokratyczna Unia Kobiet – Klub Wrocławski	18 080		

DOTACJE

➔ Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich AP Woj. Przychodnia Sportowo-Lekarska we Wrocławiu	17 500	Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Grupa Karkonoska w Jeleniej Górze	14 500
Międzywojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska we Wrocławiu	17 500	Zapaśniczy Klub Sportowy „Zagłębie” w Wałbrzychu	1 500
Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego we Wrocławiu	161 000	Klub Sportowy „Bielawianka” w Bielawie	1 000
Szkolny Związek Sportowy Zagłębia Miedziowego w Legnicy	12 000	Rada Miejsko-Gminna Zrzeszenia Ludowe – Zespoły Sportowe w Miliczu	1 000
Stowarzyszenie „Bieg Piastów i Medyków” w Szklarskiej Porębie	34 000	Klub Sportowy „Chelmiec” w Wałbrzychu	15 000
Międzyszkolny Klub Sportowy „Karkonosze” Sporty Zimowe w Jeleniej Górze	20 000	Wrocławskie Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów „Magna Academia” we Wrocławiu	2 000
Liga Obrony Kraju Biuro Dolnośląskiego Zarządu Okręgowego we Wrocławiu	5 000	Stowarzyszenie „Akro Sport” SAS we Wrocławiu	1 500
Dolnośląski Okręgowy Związek Tenisa Stołowego we Wrocławiu	8 500	Fundacja Wspierania Inicjatyw Regionalnych w Świdnicy	6 000
Kolejowy Klub Sportowy „Polonia” we Wrocławiu	500	Wojewódzki Ośrodek Szkolenia i Sportów Wodnych LOK we Wrocławiu	3 000
Regionalna Rada Olimpijska we Wrocławiu	8 000	Automobil w Głogowie	3 000
Klub Sportowy „Lotnik” we Wrocławiu	2 000	Wojskowy Klub Sportowy „Śląsk” Sekcja Zapasów w Miliczu	3 000
Dolnośląski Związek Lekkiej Atletyki we Wrocławiu	15 000	Gminny Ludowy Klub Sportowy „Pogoń” we Wleniu	1 000
Dolnośląski Związek Kulturystryki i Trójboju Siłowego we Wrocławiu	2 000	Milicki Klub Biegacza „Orzeł” w Miliczu	1 000
Dolnośląski Związek Szachowy we Wrocławiu	6 000	Międzyszkolny Klub Sportowy „Duszniki” w Dusznikach Zdroju	17 000
Międzyszkolny Klub Sportowy przy MOS we Wrocławiu	2 000	Stowarzyszenie Sportowe dla Osób Upośledzonych Umysłowo – Olimpiady Specjalne O/Woj. w Jeleniej Górze	2 000
Związkowy Klub Żeglarski „Energetyk” w Wałach Śląskich z siedzibą we Wrocławiu	1 500	Wrocławski Klub Kolarski we Wrocławiu	1 500
Wrocławski Klub Sportów Azjatyckich „Budokan” we Wrocławiu	4 500	Karkonoski Okręgowy Związek Narciarski w Jeleniej Górze	17 000
Okręgowy Związek Bokserski we Wrocławiu	3 000	Okręgowy Związek Piłki Nożnej we Wrocławiu	20 000
Dolnośląski Związek Zapaśniczy we Wrocławiu	2 500	Gimnastyczny Klub Sportowy MDK „Hala Ludowa” we Wrocławiu	1 500
Dolnośląski Związek Biegu na Orientację we Wrocławiu	4 000	Krzycki Klub Tenisa Stołowego we Wrocławiu	2 000
Miejski Klub Szachowy „Hetman” w Wałbrzychu	1 500	Uczniowski Klub Sportowy w Chocianowie przy SP nr 2	500
Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Wałbrzychu	1 000	Klub Sportowy Akrobatyki Sportowej „Aresport” we Wrocławiu	9 000
Międzyszkolny Klub Sportowy „OSA” w Zgorzelcu	6 500	Towarzystwo Sportowe „Wałbrzych” w Wałbrzychu	2 000
Stowarzyszenie Sportowe dla Osób Upośledzonych Umysłowo Olimpiady Specjalne O/Woj. Wrocław – SOSz Dobroszyce	1 500	Uczniowski Klub Sportowy Zapasów przy MDK w Zgorzelcu	2 000
Miejski Klub Sportowy „Polonia” w Świdnicy	2 000	Towarzystwo Miłośników Ziemi Górowskiej w Górze	1 000
Legnickie Stowarzyszenie „Futbol” w Legnicy	2 000	Jeździecki Klub Sportowy w Jarosławcu, Rokitki	2 500
Jeleniogórska Rada Niepełnosprawnych – Klub Usługowo-Rehabilitacyjno-Usługowy w Jeleniej Górze	1 500	Ognisko TKKF „Śródmieście” w Legnicy	1 500
Okręgowy Związek Kolarski we Wrocławiu	3 000	Legnicki Związek Podnoszenia Ciężarów w Legnicy	1 000
Wrocławski Klub Sermierczy „Kolejarz” we Wrocławiu	5 500	Okręgowy Związek Akrobatyki Sportowej i Gimnastyki Artystycznej we Wrocławiu	1 000
Regionalne Zrzeszenie Ludowe – Zespoły Sportowe w Legnicy	7 000	Klub Karate Shotokan „Tora” w Legnicy	2 500
Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk 46” we Wrocławiu	1 000	Automobil Sudecki w Świdnicy	1 000
Jacht Klub AZS we Wrocławiu	30 000	Klub Sportowy „Polanica” w Polanicy Zdrój	1 000
Okręgowy Związek Kajakowy we Wrocławiu	1 300	Turystyka i wypoczynek	58 000
Okręgowy Związek Hokeja na Trawie we Wrocławiu	1 000	Stowarzyszenia turystyczne	56 000
Klub Sportowy AZS Politechnika Wrocławska we Wrocławiu	5 000	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Sudety Zachodnie Jelenia Góra	1 000
Dolnośląski Okręgowy Związek Pływacki we Wrocławiu	4 700	Klub Carawaningu „Piast” w Legnicy, Kunice	2 000
Uczniowski Klub Sportowy „Rekin” we Wrocławiu	3 000	Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych Zarząd Oddziału Woj. we Wrocławiu	2 500
Międzyszkolny Klub Sportowy „Juvenia” we Wrocławiu	4 000	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Legnicy	2 500
Dolnośląski Związek Sportów Gimnastycznych we Wrocławiu	1 000	Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych Zarząd Oddziału Miejskiego w Lubaniu	1 000
Wrocławski Okręgowy Związek Żeglarski we Wrocławiu ul. św. Mikołaja	3 000	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Wrocławski we Wrocławiu	8 400
Okręgowy Związek Kolarski w Legnicy	6 000	Zarząd Wojewódzki Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu	15 000
Wojskowy Klub Sportowy „Śląsk” we Wrocławiu	4 000	Jeleniogórskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze	7 500
Okręgowy Związek Strzelectwa Sportowego we Wrocławiu	3 500	Wrocławskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Obornikach Śląskich	2 000
Integracyjny Klub Sportowy Osób Niepełnosprawnych „LOB” we Wrocławiu	2 000	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Zagłębia Miedziowego w Legnicy	7 500
Aeroklub Wrocławski we Wrocławiu	7 000	Oddział PTTK przy Instytutach Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu	1 000
Karkonoskie Stowarzyszenie Biegaczy Górskich w Jeleniej Górze	2 000	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział „Pogórze Izerskie” w Lubaniu	800
Okręgowy Związek Karate w Legnicy	14 000		

Związek Międzygminny „Konsorcjum Turystyczna Szóstka” w Szczytnej Śląskiej	4 194
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Kamiennej Górze	606
Pozostała działalność	2 000
Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu	2 000
Dotacje na finansowanie zadań gospodarczych	9 651 000
Dotacje do przejazdów pasażerskich autobusowych	9 651 000
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Dzierżoniów	580 948
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Jelenia Góra	496 861
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Kłodzko	1 050 145
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Legnica	634 408
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Lubin	805 729
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Oława	851 584
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Świdnica	469 195
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Wałbrzych	201 597
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Wołów	800 818
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Wrocław	1 301 399
Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. Zgorzelec	455 622
Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. Bolesławiec	590 230
Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. Kamienna Góra	313 579
Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. Lubań	387 069
Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. Głogów „Intertrans”	683 614
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe DYRDA	28 203

**POZOSTAŁE DOTACJE CELOWE
NA WYDATKI BIEŻĄCE**
Kwota udzielonej dotacji wg stanu
na dzień 31.12.1999 r.

Treść	(w złotych)
Rolnictwo	3 614 000
Usługi geodezyjne	3 161 000
Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Jeleniej Górze	632 000
Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Wałbrzychu	626 000
Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu	1 268 000
Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy	635 000
Spółki wodne	453 000
Regionalny Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Legnicy	35 000
Regionalny Związek Spółek Wodnych Kamienna Góra	5 070
Regionalny Związek Spółek Wodnych Zgorzelec	11 000
Regionalny Związek Spółek Wodnych Lubań	19 225
GSW Płaterówka	600
Regionalny Związek Spółek Wodnych Bolesławiec	32 610
Regionalny Związek Spółek Wodnych Mysłakowice	4 936
Regionalny Związek Spółek Wodnych Lwówek Śląski	24 559
Regionalny Związek Spółek Wodnych Dzierżoniów	8 118
M-GSW Nowa Ruda	20 473
Regionalny Związek Spółek Wodnych Ząbkowice	55 242
Samodzielne SW	31 635

M-GSW Kłodzko	4 532
Wrocławski Związek Spółek Wodnych we Wrocławiu	42 450
Regionalny Związek Spółek Wodnych Wrocław	148 950
Spółka Wodna Naratów	8 600
Nauka	5 000
Uniwersytet Wrocławski	5 000
Oświata i wychowanie	315 872
Szkoły zawodowe	159 377
Dotacje celowe przekazane na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	159 377
Miasto i Gmina Strzelin	159 377
Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	103 411
Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego	12 211
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Ustawicznego w Lesznie	91 200
Jednostki pomocnicze szkolnictwa	49 500
Dotacje celowe przekazane na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	49 500
Powiat Dzierżoniowski	42 800
Powiat Lubański	6 700
Pozostała działalność	3 584
Dotacje celowe przekazane na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	3 584
Miasto i Gmina Strzelin	3 584
Kultura i sztuka	690 477
Ochrona zabytków	600 000
Muzeum Narodowe we Wrocławiu	500 000
Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze	100 000
Pozostała działalność	90 477
Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie	20 000
Akademia Rolnicza we Wrocławiu	4 000
Związek Międzygminny „Konsorcjum Turystyczna Szóstka” w Szczytnej Śląskiej	2 000
Regionalne Centrum Kultury w Jeleniej Górze	3 000
Mieroszowskie Centrum Kultury w Mieroszowie	4 000
Ośrodek Kultury Wzgórze Zamkowe w Lubinie	2 000
Państwowe Liceum Muzyczne im. K. Szymanowskiego we Wrocławiu	4 000
Centrum Sztuki Teatr Dramatyczny w Legnicy	28 000
Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu	3 477
Miejski Ośrodek Kultury w Głogowie	20 000
Ochrona zdrowia	3 722 242
Lecznictwo psychiatryczne	150 000
Dotacje na zadania zdrowotne realizowane przez samodzielne publiczne zakłady opieki społecznej	150 000
Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Krośnicach	150 000
Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	150 000
Dotacje na zadania zdrowotne realizowane przez samodzielne publiczne zakłady opieki społecznej	150 000
Wojewódzki Zespolony Szpital – Sanatorium Chorób Płuc w Obornikach Śląskich	150 000
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	51 400
Dotacje na zadania zdrowotne realizowane przez samodzielne publiczne zakłady opieki społecznej	51 400
Szpital Leczenia Odwykowego w Czarnym Borze	50 000
Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Lubiążu	1 400
Pomoc i usuwanie skutków powodzi ze środków rezerwy celowej	3 359 842
Dotacje na zadania zdrowotne realizowane przez samodzielne publiczne zakłady opieki społecznej	3 359 842
Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. Marciniaka we Wrocławiu	2 161 117
Wojewódzki Szpital im. Babińskiego we Wrocławiu	331 007

Projekt EURO INFO Centres (EIC) powstał w Komisji Wspólnot Europejskich w 1986 roku jako jeden z kluczowych elementów programu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw.

Centra Euro Info są tworzone przy rozmaitych organizacjach wspierających rozwój gospodarczy. Prowadzą one działalność niekomercyjną, współfinansowaną przez instytucje afiliujące oraz Komisję Europejską.

Ośrodki EURO INFO zajmują się przede wszystkim:

- dostarczaniem przedsiębiorstwom informacji o Unii Europejskiej, np. o działaniach podejmowanych w ramach tworzenia Jednolitego Rynku (Single Market), o polityce w poszczególnych sektorach gospodarki, o źródłach finansowych, o programach badawczo-rozwojowych itp.

- doradztwem i udzielaniem informacji o warunkach i przepisach WE regulujących działalność gospodarczą

- kojarzeniem firm zainteresowanych współpracą inwestycyjną, handlową lub produkcyjną

- promowaniem nowoczesnych metod prowadzenia firm.

Pod koniec 1990 roku Komisja Wspólnot Europejskich podjęła decyzję o rozszerzeniu sieci EURO INFO CENTRES. W rezultacie ustanowione zostały Centra Korespondencyjne, a prawo do otwarcia takiego Centrum otrzymały kraje zrzeszone w Europejskiej Strefie Wolnego Handlu oraz objęte programem PHARE, w tym także Polska. Pierwsze polskie Centrum Korespondencyjne EURO INFO powstało w 1992 roku w Warszawie.

W wyniku przystąpienia Polski do Trzeciego Wieloletniego Programu dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw Komisji Europejskiej w połowie 1999 roku Centra Korespondencyjne EURO INFO (CK EI) uzyskały status Centrów EURO INFO (EIC) i funkcjonują na tych samych zasadach, co pozostałe ośrodki w Europie. Na Dolnym Śląsku pierwszy i dotąd jedyny ośrodek EIC został otwarty 25 listopada 1999 roku w Wałbrzychu przy Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA.

W chwili obecnej działa już około 300 ośrodków Euro Info w 34 krajach Europy i Basenu Morza Śródziemnego, w tym 12 w Polsce.

Działalność projektu EURO INFO w Polsce

Podstawowym celem projektu EURO INFO w Polsce jest przygotowanie polskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) do integracji Polski ze strukturami europejskimi i ułatwianie im dostępu do Jednolitego Rynku Unii Europejskiej. Polskie Centra Euro Info realizują ten cel w następujący sposób:

1. Oferują przedsiębiorcom szczegółowe informacje o podstawach prawnych oraz zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej. W szczególności informacje te dotyczą formalnoprawnych warunków współpracy gospodarczej z firmami z krajów członkowskich: regulacji prawnych, prawa handlowego, norm i standardów towarowych, ceł itp. Dla realizacji tego celu utrzymuje bezpośredni kontakt z Komisją Europejską, korzysta także z jej publikacji oraz baz danych.

2. Ułatwiają współpracę polskich przedsiębiorstw z firmami oraz instytucjami krajów członkowskich Unii. Dzięki przy-

○ Specjalistyczny Zespół Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu	867 718
Pozostała działalność	11 000
Dotacje na zadania zdrowotne realizowane przez samodzielne publiczne zakłady opieki społecznej	11 000
Wojewódzki Szpital im. Babińskiego we Wrocławiu	11 000
Pozostałe dotacje	10 000
Dolnośląska Regionalna Kasa Chorych	10 000
Kultura fizyczna i sport	14 500
Stowarzyszenia kultury fizycznej	14 500
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Południe” we Wrocławiu	5 000
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Prusicach	500
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Trzebnicy	500
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Południe” we Wrocławiu	5 000
Miejsko-Gminny Klub Tenisa Stołowego „TOP” w Bolesławcu	1 500
Mieroszewskie Centrum Kultury w Mieroszowie	2 000

DOTACJE NA WYDATKI INWESTYCYJNE

Kwota udzielonej dotacji wg stanu na dzień 31.12.1999 r.

Treść	(w złotych)
Kultura i sztuka	14 578 000
Muzea	28 000
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	28 000
Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu	28 000
Teatry, opery i operetki	14 000 000
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	14 000 000
Modernizacja obiektu Opery Wrocławskiej we Wrocławiu	14 000 000
Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	550 000
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	550 000
Rozbudowa Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze	550 000
Ochrona zdrowia	49 879 006
Szpitala ogólne	46 359 000
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	46 359 000
Szpital Wojewódzki w Jeleniej Górze	34 500 000
Szpital Zakaźny przy ul. Koszarowej we Wrocławiu	9 599 000
Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu	1 600 000
Szpital Specjalistyczny Chorób Narządów Ruchu w Kamiennej Górze	400 000
Zespół Rehabilitacyjno-Sanatoryjny Dzieci „Czerma Bukowina” w Kudowie Zdroju	110 000
Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Chorób Dziecięcych im. J. Korczaka	150 000
Lecznictwo ambulatoryjne	700 000
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	700 000
Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu	700 000
Pomoc i usuwanie skutków powodzi ze środków rezerwy celowej	2 820 006
Dotacje na finansowanie inwestycji innych jednostek organizacyjnych	2 820 006
Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. Marciniaka we Wrocławiu, Centrum Medycyny Ratunkowej	1 825 502
Wojewódzki Szpital im. Babińskiego we Wrocławiu	266 689
Specjalistyczny Zespół Diagnostycznej Opieki Medycznej	727 815

EURO INFO CENTRE

należności do sieci Euro Info i bezpośredniemu kontaktowi z Dyrekcją Generalną ENTERPRISE oferują:

- informacje o rynkach krajów członkowskich Unii Europejskiej i ich poszczególnych regionów oraz odbywających się w nich imprezach gospodarczych, a także o przetargach ogłaszanych przez instytucje tych krajów

- dostęp do informacji o unijnych programach realizowanych w Polsce lub dostępnych dla polskich firm lub organizacji

- pomoc polskim przedsiębiorstwom w znalezieniu partnerów (za pośrednictwem sieci biur EIC afiliowanych przy izbach przemysłowych, zrzeszeniach pracodawców, gminach, agencjach rozwoju regionalnego lub przy wykorzystaniu bazy danych Bureau de Rapprochement des Enterprises – BRE Komisji Europejskiej)

- pomoc w sformułowaniu oferty firmy i precyzyjnym określeniu potrzeb kooperacyjnych

- zorganizowanie udziału firmy w imprezach Komisji Europejskiej, mających na celu ożywianie współpracy między regionami (targi EUROPARTENARIAT, INTERPRISE, IBEX).

Centra Euro Info udzielają także odpowiedzi na zadawane za pośrednictwem sieci EIC pytania przedsiębiorców z krajów Unii Europejskiej. Dotyczą one często warunków formalnoprawnych działalności gospodarczej w Polsce i możliwości współpracy z polskimi przedsiębiorstwami i instytucjami.

Zasoby informacyjne Sieci Centrów EURO INFO w Polsce

W zbiorach EIC w Polsce znajduje się kilka elektronicznych baz danych o różnych funkcjach. Baza OJCD (Official Journal of the European Communities) umożliwia prawnikom dostęp do najnowszych aktów prawnych Unii Europejskiej. Znalazienie partnera dla przedsiębiorstw polskich ułatwia baza EUROPA GES, zawierająca informacje o 150 tysiącach firm w Europie. W bazie KOMPASS, która ułatwia poszukiwanie partnerów dla firm z Unii Europejskiej, umieszczone są profile i dane adresowe 50 tysięcy firm polskich. Baza BRE służy do dystrybucji ofert kooperacyjnych przedsiębiorstw w 70 krajach świata.

Baza „Firmy” to elektroniczny zbiór podstawowych informacji o klientach EURO INFO, która także służy do kojarzenia firm. Najnowsze informacje statystyczne o krajach Unii Europejskiej zawiera baza EUROSTAT. Baza TED (Tenders Electronic Daily) zawiera informacje o przetargach ogłaszanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej i stowarzyszonych, jak również w krajach obszaru EFTA, w Japonii, Stanach Zjednoczonych i państwach ACP (Afryka, Karaiby, Pacyfik). Dodatkowo baza ta zawiera również informacje o przetargach organizowanych w ramach programu PHARE.

Internet, VANS

Coraz ważniejszym źródłem informacji staje się Internet. Dostęp do poczty elektronicznej radykalnie przyspiesza odpowiadanie na pytania klientów.

Dzięki dostępowi do systemu wewnętrznej poczty elektronicznej VANS, łączącego europejskie Centra EURO INFO, istnieje możliwość szybkiego uzyskania poszukiwanych informacji.

Vans (Value-Added Network And Services) jest prywatną, wewnętrzną aplikacją informatyczną Komisji Europejskiej, dostępną poprzez wewnętrzną sieć Komisji Europejskiej (Global One) lub sieć publiczną (Internet).

Sieć VANS ma za zadanie zapewnić bezpieczną (chronioną przed użyciem przez stronę trzecią) i bezkolizyjną drogę komunikacji i dostępu do informacji pomiędzy Komisją Europejską a Centrami Euro Info, Centrami Korespondencyjnymi i Instytucjami Stowarzyszonymi z siecią Euro Info.

Aplikacje dostępne w sieci VANS:

- **E-mail:** bezpośrednia wewnętrzna poczta elektroniczna pomiędzy członkami sieci oraz siecią Euro Info i partnerami zewnętrznymi

- **Konferencje:** globalna płaszczyzna wymiany informacji, komunikacji i pracy w grupach dyskusyjnych w takich dziedzinach jak: rzemiosło i mikroprzedsiębiorstwa, ochrona środowiska, waluta EURO, społeczeństwo informacyjne, zamówienia publiczne, finansowanie ze źródeł europejskich, stosunki zewnętrzne, zdrowie i opieka społeczna, badania i rozwój, standaryzacja, fundusze strukturalne

- **Strony WWW** Sieci Centrów Euro Info: przegląd informacji szczególnie związanych z działalnością EIC (komunikaty Komisji Europejskiej, sprawy bieżące sieci Euro Info)

- **ActiNet:** system sprawozdawczy z działalności Centrów Euro Info

- **Katalog Partnerów:** baza danych Centrów Euro Info i instytucji partnerskich

- **Baza Danych:** dostęp do takich baz Komisji Europejskiej, jak ECHO i inne Eurobases (np. BC-Net/BRE).

Korzystając z dostępu do sieci VANS można:

- pozyskiwać informacje o inicjatywach Komisji Europejskiej i poszczególnych Centrów Euro Info, skierowanych na wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw

- poszukiwać partnerów gospodarczych do współpracy przy wykorzystaniu własnych zapytań ofertowych lub zapytań przysyłanych z poszczególnych ośrodków.

Wydawnictwa książkowe

Poza periodykami, biblioteki Centrów EURO INFO gromadzą również publikacje książkowe poświęcone takim zagadnieniom jak: szeroko pojęty problem integracji europejskiej, polityka Unii Europejskiej wobec małych i średnich przedsiębiorstw, standaryzacja, problem konkurencji i zatrudnienia, polityka socjalna, unia walutowa, Euro, rozszerzenie Unii, przepływ kapitału R&D (Badania i Rozwój), transfer technologii, społeczeństwo informacyjne, polityka regionalna i Fundusze Strukturalne, Europejski Bank Inwestycyjny, edukacja, szkolnictwo zawodowe, targi w Polsce i Europie, i inne. Do dyspozycji jest też

- pokażny zbiór materiałów poświęconych programom realizowanym przez Komisję Europejską zarówno w krajach Unii Europejskiej, jak i w krajach stowarzyszonych.

Nie tylko dla prawników

Częstym problemem, z jakim borykają się polscy przedsiębiorcy współpracujący z partnerami europejskimi, jest brak aktualnych informacji na temat przepisów prawnych Unii Europejskiej.

Aby ułatwić dostęp i wyszukiwanie dokumentów, została opracowana wersja elektroniczna prawa europejskiego. Jest to baza danych OJCD, gromadząca na dysku optycznym (CD-ROM) prawodawstwo Unii Europejskiej w postaci łatwej do przenoszenia i wygodnej w użyciu.

Wyobraźmy sobie na przykład producenta elektrotechniki samochodowej, który poszukuje w Europie Zachodniej nowych rynków zbytu. Aby trafić do obrotu w krajach „dwunastki”, produkowane przez niego urządzenia muszą posiadać szereg certyfikatów na spełnianie normy techniczne. Normy te, określone przez unijne prawo, zapisane są w stosownych dokumentach publikowanych przez Unię Europejską. Niestety, korzystanie z tych wydawnictw ogranicza ich mała dostępność w naszym kraju, a dodatkową trudnością w posługiwaniu się nimi jest objętość – obecnie sięgająca już setek tomów. Podobne problemy występują w przypadku taryf celnych i innych obciążeń importowych, które podlegają zmianom.

Wychodząc naprzeciw potrzebom przedsiębiorców, Centrum EURO INFO oddaje do ich dyspozycji stale uaktualnianą bazę OJCD. Obejmuje ona m.in. traktaty założycielskie, rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie, a także propozycje aktów prawnych, orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, adaptacje prawodawstwa europejskiego do systemów prawnych poszczególnych państw członkowskich oraz zgłaszane w Parlamencie Europejskim interpelacje.

Z punktu widzenia polskich przedsiębiorców, którzy działają na rynku europejskim, najistotniejsze są te akty prawne, które bezpośrednio dotyczą swobodnego przepływu dóbr i usług. Szczególne znaczenie ma pod tym względem kilkanaście dyrektyw nakładających obowiązek oznaczania znakiem.

System kojarzenia partnerów gospodarczych BC-Net

BC-Net (Business Cooperation-Network) jest systemem informacyjnym skierowanym do małych i średnich przedsiębiorstw, zawierającym ofertę współpracy gospodarczej (handlowej, finansowej i technicznej).

System BC-Net został utworzony w 1988 roku przez Dyрекcję Generalną XXIII Komisji Europejskiej i początkowo obejmował tylko Europę. Obecnie rozszerzył się na Bliski Wschód, Amerykę Południową i kraje Basenu Morza Śródziemnego. Stopniowo do systemu BC-Net włączane są też kraje Azji, np. Korea Południowa.

BC-Net to sieć ponad 200 konsultantów na całym świecie, kontaktujących się poprzez komputerową bazę danych i współpracujących ze sobą w celu wyszukania najlepszego partnera gospodarczego dla swoich klientów.

Jak działa BC-Net?

Proces poszukiwania partnera gospodarczego dokonuje się na podstawie wymiany informacji pomiędzy Lokalnymi Kon-

sultantami BC-Net, ich Krajowym Punktem Kontaktowym oraz centralą w Brukseli.

Aby wprowadzić ofertę do systemu BC-Net, należy skontaktować się z jednym z akredytowanych ośrodków. Zainteresowana firma wypełnia otrzymany od Lokalnego Konsultanta BC-Net formularz, zawierający pytania na temat firmy oraz oczekiwane go typu współpracy.

Wypełniony formularz przesyłany jest za pomocą Internetu do centralnej bazy danych. Oferta dociera do wszystkich członków sieci BC-Net, którzy rozpowszechniają ją poprzez dostępne kanały dystrybucji oraz przekazują zainteresowanej firmie zapytania potencjalnych kooperantów. Koszt realizacji usługi jest indywidualnie ustalany z Lokalnym Konsultantem.

Korzystając z BC-Net można:

- znaleźć dystrybutora handlowego
- zredukować koszty poprzez wspólne rozwiązania logistyczne
- kupić lub sprzedać licencję
- stworzyć, rozwinąć lub stać się częścią sieci franchisingowej
- wkroczyć na nowy rynek
- nabyć lub sprzedać nową technologię
- stać się częścią holdingu
- połączyć swój potencjał z innymi firmami w celu przystąpienia do przetargu
- wziąć udział w programach regionalnych.

Po zgłoszeniu oferty Lokalni Konsultanci BC-Net:

- pomogą opracować opis firmy tak, aby był atrakcyjny dla potencjalnego partnera gospodarczego
- tak przygotowane informacje wprowadzą do komputerowej bazy danych, gdzie będą one dostępne dla innych poszukujących przez okres 12 miesięcy
- przeszukają bazę danych według określonych przez klienta kryteriów i niezwłocznie poinformują o wynikach
- rozesłają taką ofertę do ponad 200 współpracujących ze sobą ośrodków na całym świecie, zajmujących się profesjonalnie kojarzeniem partnerów gospodarczych
- będą promować firmę poprzez kontakty personalne ze współpracującymi biurami na całym świecie
- będą przeszukiwać bazę danych w celu znalezienia nowych ofert dla klienta
- wyniki prześlą pocztą, faksem lub e-mailem.

Aby skorzystać ze wszystkich tych możliwości, należy skontaktować się z lokalnym centrum Euro Info i wypełnić Kartę Klienta. Na Dolnym Śląsku tym lokalnym jest Euro Info Centrum przy Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA, 58-300 Wałbrzych, ul. Wysockiego 10, tel. 0-74/843-49-10, tel./fax 843-49-12, e-mail: eic@darr.pl

Jak napisaliśmy na wstępie, jest to jedyny w naszym regionie ośrodek informacyjny Komisji Europejskiej powołany do współpracy z małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Oprócz wymienionych wcześniej możliwości EURO INFO Centrum w Wałbrzychu proponuje również:

- połączenia wideokonferencyjne z wybranym partnerem gospodarczym w kraju i za granicą
- przygotowanie oferty promocyjnej firmy w Internecie
- seminaria, szkolenia, konferencje.

W HANOWERZE

Tekst: Mirosław Durczak

Wędrowka od Zjednoczonych Emiratów Arabskich do Wenezueli w ciągu jednego dnia, drogą poprzez lasy, pustynie, lodowce, oceany i dżungle, wśród islandzkich gejzerów, azjatyckich świątyń, afrykańskich bazarów i dziesiątków innych niezwykłości – taka podróż marzeń była możliwa tylko na EXPO 2000 w Hanowerze. Kto chciał, mógł na to wszystko popatrzeć z góry, z wagonika kolejki linowej rozpiętej między dwoma krańcami wystawy. Cały teren EXPO 2000 zajmował blisko 160 ha, a kolejka pokonywała trasę na odcinku 2600 m.

To wielkie światowe święto, zorganizowane pod hasłem: „Człowiek, przyroda, technika: powstaje nowy świat” miało – w założeniu organizatorów – poka-

zać, jak człowiek wyposażony w technikę może odnaleźć stan równowagi z przyrodą, a także – jak świat może wspólnie sprostać wyzwaniom przyszłości.

W tej krainie niezwykłości stał również pawilon polski. Byliśmy jednym z 50 krajów, które na EXPO 2000 prezentowały się we własnym obiekcie. Stałowa konstrukcja, szklany, przezroczysty dach i szklane rozsuwane ściany zajmowały powierzchnię 1450 m kw. Całość wspierało na zewnątrz dziesięć 9-metrowych drewnianych kolumn. A w środku... W środku brukowany rynek z dużym drzewem, obwieszonym budkami dla ptaków i drewniane polskie chaty – symbol naszego szacunku dla tradycji i troski o skarby przyrody.

Przed jedną z nich od rana do wieczora kolejka. Wielojęzyczny tłum czekał cierpliwie, by wejść do środka. Bo tam, za progiem, był zupełnie inny świat. Półmrok. Środek leśnej głuszy, upstrzone wrzosami poszycie, żywe, wielkie sosny, owocujące krzewy, zapach żywicy i ściół-

ki leśnej, prawdziwe pajęczyny rozpięte między gałęziami. I kiedy tylko ten mały fragment potężnego lasu napełnił się ludźmi, kiedy zamknięto drzwi, las odzywał się tysiącem swoich odgłosów. Ludzie stojący w tej scenarii, w absolutnej ciszy oglądali film o Puszczy Białowieskiej, mając wrażenie, że są bezpośrednimi uczestnikami wyświetlanych na ekranie wydarzeń. Były walczące ze sobą żubry, baraszkujące w wodzie wydry, brodzące po rozlewiskach żurawie, polujące wilki i lisy oraz uganiające się wśród gałęzi ptaki.

We wnętrzu drugiej chaty podobnie zrobiono fragment wpisanej do rejestru dziedzictwa światowego kopalni soli w Wieliczce. Zwiedzający przechodząc starą sztolnią z niedowierzaniem próbowali smaku słonych ścian, odłupywali kryształki soli, oglądali stare, górnicze urządzenia i zatrzymywali się na chwilę przed ekranem, na którym można było zobaczyć fragmenty prawdziwej kopalni.

W trzeciej zainscenizowano obserwatorium astronomiczne. Tam można było

Zdjęcia: Czesław Chwiszczuk, Mirosław Durczak

usiąść wśród starych ksiąg i odpocząć, w spokoju oglądając na ekranie opowieść o wszechświecie, odwołującą się do dokonań Mikołaja Kopernika oraz współczesnego nam Aleksandra Wolszczana, odkrywcy pierwszego układu planetarnego poza układem słonecznym.

Kto chciał się posilić, mógł odpocząć w następnej chatce, gdzie serwowano tradycyjne polskie dania i lano polskie piwo. Na koniec warto było także wstąpić do chaty z polskimi pamiątkami.

Polski pawilon był jednym z najliczniej odwiedzanych. Dziennie zachodziło tam od 15 do 30 tysięcy osób. Podobnie jak przed pawilonami Finlandii, Holandii, Niemiec, Chin, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Wenezueli, Japonii, Włoch, Monako, ludzie stali tu cierpliwie w kolejce, bo wieść o tym, że warto, rozchodziła się bardzo szybko. Czas w kolejkach umilały rozmową eleganckie polskie hostessy, rozdające maskotkę naszego pawilonu – pluszowe białe bociany.

Przeźnię między chatkami – około 140 m kw. – stanowił brukowany plac przeznaczony do zmiennej aranżacji. To właśnie tam odbywały się prezentacje regionów, które – zgodnie z decyzją organizatorów polskiej ekspozycji – miały odpowiadać na hasło: „Cuda odkryte i nieodkryte”.

Dolnośląską przygotował zespół pod kierownictwem Grzegorza Romana – członka Zarządu Województwa Dolnośląskiego. Współpracę organizacyjną zapewnili: Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska oraz oddziały wrocławskie Stowarzyszenia Architektów Polskich i Związku Polskich Artystów Plastyków. Postanowiono, że bohaterem ekspozycji będzie ślezański miś – rzeźba niedźwiedzia stojącego od około 3 tysięcy lat blisko Wrocławia na szczycie Ślęży – świętej góry Celtów, Germanów i Słowian. Jej naturalnej wielkości repliki z materiałów będących bogactwem Ziemi Dolnośląskiej wykonali artyści: Krystyna Cybińska – ceramika, Małgorzata Dajewska – szkło kryształowe, Ryszard Zamorski – beton barwiony, Stanisław Wysocki – brąz, Wojciech Olech – tafle szklane grawerowane, Tadeusz Urbanowicz – szkło formowane, Jerzy Bokrzycki – blacha stalowa, Gabriel Palowski – ceramika, Przemysław Lasak – ceramika, Jan Zamorski – marmur, Piotr Butkiewicz – drewno lipowe.

Podczas prezentacji Dolnego Śląska w Hanowerze w dniach 23–27 sierpnia tych jedenaście misiów zdominowało pol-

ski pawilon. Niektóre tuż przed wejściem, pozostałe w środku, tworzyły niezwykłą grupę zмирzającą w stronę ustawionej na środku brukowanego placu ogromnej szklanej kuli – symbolu góry Ślęży.

– Dlaczego kula? Bo to idealna, najdoskonalsza forma, a w tym przypadku niekwestionowane dzieło z artystycznego i technicznego punktu widzenia – wyjaśniała Anna Malicka-Zamorska – komisarz artystyczny dolnośląskiej ekspozycji. Autorzy kuli – Beata i Tomasz Urbanowiczowie, architekci zajmujący się projektowaniem i realizacją szklanych form architektonicznych – osiągnęli tu efekt na granicy możliwości technicznych.

Sugestywną, zaskakującą ekspozycję dolnośląską uzupełniały dwa wiszące ekrany telewizyjne, na których cały czas emitowany był film o tysiącletnim Wrocławiu – jego zabytkach, walorach i współczesnej architekturze, o możliwościach i aspiracjach stolicy Dolnego Śląska do organizacji EXPO 2010. Te nasze dążenia ilustrowała efektowna makieta terenów wrocławskiego EXPO.

Dolnośląskie misie od pierwszego dnia zyskały wielką sympatię zwiedzających. Były głośkane, poklepywane i obfotografowane ze wszystkich stron. To zainteresowanie cały czas podsycyły trzy prze-

Makieta projektu wrocławskiego EXPO 2010 budziła duże zainteresowanie.

sympatyczne hostessy – Ania, Justyna i Monika (na co dzień pracownice Urzędu Marszałkowskiego), które po niemiecku, angielsku, włosku, francusku oraz oczywiście po polsku opowiadały historię misiów i rozdawały pocztówki z ich zdjęciami. A nieopodal, na stoisku promocyjnym, można było dostać małe misie z wałbrzyskiej, nie szklanej porcelany oraz całkiem małe misie – zapinki do

kłapy. Ludzie bardzo chętnie przypinali je do ubrań, a komisarz wystawy – Marek Natusiewicz – z satysfakcją komentował: – O to właśnie chodzi. To jest pierwsza, bardzo udana próba wykreowania misia jako symbolu Dolnego Śląska.

Oczywiście rozdawano też wiele innych materiałów promocyjnych – piękne albumy, foldery, płyty CD z informacją o regionie, ulotki, znaczki do kłapy z her-

bem Dolnego Śląska lub Wrocławia, a także materiały promocyjne poszczególnych gmin. Goście specjalni naszej ekspozycji otrzymywali ceramiczne repliki misia w skali 1:5 wykonane przez artystę Krzysztofa Rozpondka.

Czwartek, 24 sierpnia, był najważniejszym dniem dolnośląskiej prezentacji. O rana na terenach EXPO grupa wrocławskich chłopców z chóru Pueri Consonantes w ubraniach kominiarzy pod przewodnictwem znanego aktora Stanisława Wołoskiego rozdawała guziki z herbem Wrocławia i zapraszała do obejrzenia naszej ekspozycji.

W tym dniu do Hanoweru przyjechali marszałek województwa – Jan Waszkiewicz, przewodniczący Sejmiku Dolnośląskiego – Emilian Stańczyszyn, wojewoda dolnośląski – Witold Krochmal, prezydent Wrocławia – Bogdan Zdrojewski, oficjalne delegacje regionu, miast i gmin, parlamentarzysty, działacze samorządowi i biznesmeni. Wszyscy zdecydowani wspierać dążenia do organizacji podobnej imprezy w 2010 roku we Wrocławiu.

Po drodze do Hanoweru delegacja prezydentów miast dolnośląskich wstąpiła do pobliskiego Langenhagen – miasta partnerskiego Głogowa, gdzie posadzono przywiezione z Wrocławia drzewko przyjaźni. Ich autobus oklejony był nalepkami z napisem EXPO WROCLAW 2010 – Why not? czyli EXPO we Wrocławiu – czemu nie?

Wydarzeniem szczególnym tego dnia w pawilonie polskim było uroczyste podpisanie umowy o współpracy między Dolnym Śląskiem a Dolną Saksonią, której stolicą jest Hanower. W obecności całej dolnośląskiej delegacji dokument „O współpracy regionów” podpisali – marszałek Jan Waszkiewicz i minister ds. federalnych Dolnej Saksonii – Wolfgang Senft. Fotograficzną relację z tego wydarzenia zamieszczamy na stronach 30–31.

Wieczorem, w położonym na terenie EXPO pawilonie VIP-ów, prezydent Bogdan Zdrojewski wydał uroczyste przyjęcie, w którym oprócz delegacji dolnośląskiej wzięli udział przedstawiciele światowej organizacji EXPO, dyplomaci – przedstawiciele państw biorących udział w wystawie, gospodarze EXPO w Hanowerze oraz najpoważniejsi konkurenci Wrocławia w staraniach o światową wystawę – delegacje Chin i Argentyny.

W swoim wystąpieniu wicekonsul EXPO 2000 – Norbert Bargmann powie-

dział, że Niemcy wspierają nasze starania, ale – dodał kurtuazyjnie – niech wygra lepszy. Również minister ds. federalnych rządu krajowego Dolnej Saksonii – Wolfgang Senft zapewnił, że w sprawie naszych starań możemy liczyć na Dolnosaksończyków.

Ostatnim akcentem tego dnia był wystawiony późnym wieczorem na otwartej przestrzeni koło kaskady spadającej wody, efektowny spektakl Teatru Mody Marka Stanielewicza. Tańczące w blasku pochodni modelki w strojach z folii miedzianej ściągnęły na widowisko setki żywo reagującej publiczności.

Kolejne dni naszej prezentacji w Hanowerze nie były już tak uroczyste, ale zainteresowanie pawilonem polskim było nadal wielkie. Spotęgowała je codzienna gazeta EXPO, zamieszczając obszerną relację z dolnośląskiej prezentacji i duże zdjęcie naszych kominiarzy na pierwszej stronie. Było to wielkie wyróżnienie, bo – jak zapewniało kierownictwo pawilonu – dotąd żaden polski region nie został tak na EXPO dostrzeżony.

Wśród gości, którzy obejrzeli nasze stoisko, był marszałek Sejmu Maciej Płażyński, który podczas krótkiego spotkania z grupą dolnośląskich dziennikarzy życzliwie odniósł się do wrocławskich starań o EXPO 2010. Stwierdził, że takie

przedsięwzięcia są promocją nie tylko regionu, ale także całego kraju.

Z dużym zainteresowaniem na światowej wystawie EXPO 2000 w Hanowerze spotkał się inaugurujący tam swoją działalność Dolnośląski Internetowy System Informacji i Promocji, przygotowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska we współpracy z firmą TAIDE POLSKA – operatora systemu. DInSIP został podzielony na trzy działy tematyczne: gospodarczy, kulturalno-naukowy i turystyczny. Tak zorganizowane serwisy prezentowały gminy i powiaty naszego regionu w języku polskim, niemieckim i angielskim.

Zwiedzający bardzo chętnie zaglądali do naszego monitora, interesując się atrakcjami regionu, możliwościami wypoczynku, bazą noclegową. Starsze pokolenie Niemców wypytywało o znane sobie miejscowości, a czasami nawet bardzo szczegółowo o niektóre obiekty. Zdarzali się też ludzie pytający o możliwości inwestowania w naszym regionie. Każdy gość DInSIP-u otrzymywał od obsługujących system Moniki Kordylewskiej i Janusza Malinowskiego szczegółowe informacje oraz pamiątkowe breloki z adresem <http://dolnyslask.pl>

To zainteresowanie potwierdziło, że włączenie systemu do prezentacji Dolne-

go Śląska w Hanowerze było trafną decyzją, bowiem dla ludzi XXI wieku Internet staje się podstawowym źródłem informacji.

Na koniec warto wspomnieć o jeszcze jednym dolnośląskim akcencie na EXPO 2000 w Hanowerze. Otóż drewno, z którego wykonano wystrój polskiego pawilonu, pochodziło z dolnośląskich lasów w Kotlinie Kłodzkiej. Tam też wycięto wierzbę, drzewo życia, które stało we wnętrzu. Wreszcie, wystrój i wnętrze zrobiła wrocławska firma Stanisława Góreckiego, specjalizująca się w montażu dekoracji do filmów.

Na zdjęciu poniżej zespół wykonawczy dolnośląskiej prezentacji. Stoją od lewej: Marek Markowski – pianista, Anna Kozłowska – Urząd Marszałkowski, Marek Natusiewicz – komisarz prezentacji, Justyna Młynarz – Urząd Marszałkowski, Grzegorz Roman z misiem skarbonką – szef ekipy, członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Monika Parkoła – Urząd Marszałkowski, Monika Kordylewska i Janusz Malinowski – Taide Polska, obsługa DInSIP-u, Anna Malicka-Zamorska – komisarz artystyczny prezentacji, Mirosław Durczak – Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska.

SZANSE TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY

Józef Spyra

Kraj nasz znajduje się w jedenastym roku transformacji ustroju gospodarczego i społecznego. Przemiany ekonomiczne i społeczne oraz ich skutki w znacznym stopniu determinują politykę społeczną, w tym politykę rynku pracy.

Wzrastająca od ponad dwóch lat liczba upadających zakładów pracy, jak również liczba osób objętych zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy świadczą o tym, że wyniki finansowe przedsiębiorstw są słabsze w porównaniu z latami ubiegłymi. Sytuacja, jaką obserwujemy w sferze gospodarczej, jest nierozzerwalnie związana z rynkiem pracy, a zwłaszcza z obserwowaną od kilku lat stagnacją w tym zakresie. Od kilkunastu miesięcy obserwuje się minimalny, wręcz zerowy, wzrost przeciętnego zatrudnienia oraz liczby pracujących w gospodarce kraju. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest bardzo wysoki koszt utworzenia nowego miejsca pracy.

W takiej sytuacji pracodawcy po prostu nie stać na zakup urządzeń i maszyn, wyposażenia biura w odpowiedni sprzęt itp., gdyż zyski, jakie osiąga z prowadzenia działalności, przeznaczone są głównie na utrzymanie istniejących miejsc pracy, a więc nie może przeznaczyć ich na jakąkolwiek inwestycję.

Bezrobocie nie jest problemem powstającym i rozwiązywalnym w społeczeństwach lokalnych. Ingerencja państwa w rynek pracy jest niezbędna i nie wolno tej odpowiedzialności przenosić na innych. To rząd poprzez prowadzoną politykę gospodarczą i fiskalną w skali makro tworzy warunki rozwoju gospodarczego w regionach, skutkujące ubytkiem lub przyrostem miejsc pracy. To rząd jest odpowiedzialny za restrukturyzację sektorową gospodarki, jej prywatyzację oraz wyrównywanie dysproporcji w rozwoju gospodarczym poszczególnych regionów. Dlatego właśnie rząd powinien mieć wpływ na sposób kształtowania i realizacji polityki rynku pracy, gwarantującej równość szans na rynku pracy i jednolity standard usług z tego zakresu dla wszystkich jego obywateli, niezależnie od możliwości regionu, w którym żyją.

Dlatego właśnie, po dwóch kadencjach pracy w Naczelnej Radzie Zatrudnienia oraz przewodnicząc Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, pozwalam sobie na przybliżenie Czytelnikom stanowiska wobec szans tworzenia nowych miejsc pracy.

Dla prowadzenia efektywnej polityki rynku pracy, zmierzającej do przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego negatywnych skutków, niezbędna jest prawidłowa diagnoza sytuacji na rynku pracy, uwzględniająca zarówno analizę i ocenę stanu istniejącego, jak również efektywność dotychczasowych działań na rzecz jej poprawy.

I. Podstawowe cele urzędów pracy to:

- 1) ograniczenia rozmiarów bezrobocia rejestrowanego
- 2) zapobieganie długotrwałemu bezrobociu
- 3) poprawienie zdolności osób bezrobotnych do zatrudnienia
- 4) zapewnienie odpowiedniej jakości usług oferowanych bezrobotnym i poszukującym pracy oraz pracodawcom zgodnie z wymogami prawa, zasad polityki społecznej oraz standardami realizacji zadań.

Priorytety polityki państwa w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przyjęte przez rząd na 2000 r.

Ad. 1.

Realizację programów rynku pracy mających na celu uzyskiwanie niesubsydiowanego, długookresowego zatrudnienia (sam fakt objęcia programem robót publicznych nie jest wystarczający). Promowanie powstawania nowych miejsc pracy, wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Stymulowanie rozwoju MSP poprzez np.:

- gwarancje kredytowe oraz większą dostępność do kredytów

- ułatwienia lokalowe
- powszechne i bezpłatne doradztwo
- szkolenie przyszłych przedsiębiorców
- rozwój drobnych form aktywności gospodarczej.

Ad. 2.

Objęcie działaniami aktywizującymi osób z grup ryzyka. Inicjowanie i współfinansowanie programów specjalnych. Promocja szkoleń zawodowych, przekwalifikowania. Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych pracowników zakładów, zagrożonych utratą pracy (aktywizacja kobiet, bezrobotnych z terenów wiejskich, młodzieży itp.).

Ad. 3.

Zwiększenie dostępności usług poradnictwa zawodowego oraz podniesienie jego znaczenia.

Zwiększenie skłonności pracobiorców do:

- przekwalifikowań, szkoleń
- zmiany zawodu
- miejsca zamieszkania (stałego lub adresowego)
- zakładu pracy, miejsca pracy (stanowiska)
- zmiany zachowań na bardziej aktywne
- akceptacji niestandardowych form zatrudnienia
- pomocy w planowaniu kariery zawodowej.

Ad. 4.

Rzetelna, terminowa, kulturalna obsługa klientów.

Realizacja zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ważną rolę w ograniczaniu bezrobocia strukturalnego mają do spełnienia instrumenty aktywnej polityki państwa na rynku pracy. Umożliwiają one bezpośrednio poprawę dopasowań strukturalnych bezrobotnych i ofert pracy, tworzenie dodatkowych, tymczasowych miejsc pracy w gospodarce, podnoszenie produktywności siły roboczej oraz reaktywizację zawodową zmarginalizowanych grup siły roboczej.

Ustawa o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu daje urzędowi pracy moż-

liwość realizacji i finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, w tym:

- prac interwencyjnych
- robót publicznych
- refundacji składki ZUS z tytułu zatrudnienia bezrobotnych
- pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych oraz na tworzenie nowych miejsc pracy przez pracodawców

- szkoleń i przekwalifikowania
- aktywizacji absolwentów (refundacji części wynagrodzeń, staże absolwencie, prace społeczno-użyteczne)
- programów specjalnych (zamiast modelu usług).

Czynniki determinujące trudną sytuację na rynku pracy to:

- bezzatrudnieniowy wzrost gospodarczy (rozwój technologii, automatyzacji, wzrost wydajności pracy)
- wzrost zasobów pracy (wyż demograficzny)
- wzrost kosztów pracy
- wpływ terminów tzw. pakietów socjalnych w firmach prywatyzowanych
- bezrobocie o charakterze strukturalnym – niedopasowanie popytu i podaży.

Biorąc pod uwagę przedstawione, w zasadzie niekorzystne, uwarunkowania dla kształtowania się zatrudnienia i bezrobocia należy skonstatować, że przynajmniej do 2002 roku trudno będzie trwale obniżyć stopę bezrobocia (poniżej 12%) oraz zmniejszyć bezwzględnie rozmiary bezrobocia (poniżej 2 mln osób). Mogłoby to nastąpić pod warunkiem znacznego przyspieszenia tempa wzrostu gospodarczego. Należy oczekiwać, że skuteczną odpowiedzią na obecną trudną sytuację na polskim rynku pracy będzie stanowiła przyjęta przez rząd do realizacji „Narodowa Strategia Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich”. Głównym celem Strategii jest osiągnięcie wyższego zaangażowania ludności w procesie pracy.

Próby ograniczania bezrobocia należy rozpocząć od poziomu lokalnego. Ważnym ogniwem tej strategii jest gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego.

Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dała Radzie i organom gminy możliwości formalnoprawnego aktywnego działania w zakresie realizacji zadań publicznych, a w szczególności art. 18 tej ustawy wskazuje o możliwościach

samodzielnego uchwalania programów gospodarczych gminy.

Wyzwania rozwojowe i potrzeby dnia codziennego wspólnoty samorządowej wskazują, że wiele gmin ma opracowane swoje własne:

- strategię rozwoju gminy
- programy rozwoju aktywizacji gospodarczej i przedsiębiorczości oraz pozyskiwania inwestorów
- programy ograniczania i przeciwdziałania skutkom bezrobocia, przewidujące tworzenie nowych miejsc pracy
- wizje i kierunki rozwoju gminy i lokalnej społeczności samorządowej w przyszłości (są to okresy 5, 10 lat lub liczone w programach kadencji rady)

● gminną politykę podatkową nakierowaną na tworzenie małych i średnich firm usługowych oraz na bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą

● utworzone gminne instytucje zajmujące się bezrobotnymi

● walory przyrodniczo-ekologiczne i historyczne gminy

● utworzone stanowiska pracy ds. promocji i strategii gminy, które tworzą otoczenie dla działalności gospodarczej, przez co umożliwiają lepsze i sprawniejsze działanie firm na swoim terenie

● tzw. rynek lokalizacyjny dla potencjalnych inwestorów (zarówno krajowych, jak i zagranicznych), informatory o wolnych budynkach, terenach itd. do zagospodarowania i możliwościach ich nabycia, dzierżawy, najmu itp. – w celu utworzenia miejsc pracy

● gminne fundusze przedsiębiorczości, fundusz pożyczek lub gwarancji

● integracja lokalnych partnerów, różnych związków międzygminnych, tzw. kluby biznesu itp.

● współdziałanie ze wszystkimi agencjami rozwoju.

Wyzwania rozwojowe gmin wskazują na konieczność integracji wspólnoty samorządowej w ramach związków gmin, powiatu czy województw oraz wypracowania celów strategicznych wyzwań rozwojowych, które pozwolą na sformułowanie zadań i podjęcie przedsięwzięć wspomagających działania w zakresie pożądanych przekształceń społecznych i gospodarczych jak:

Stymulowanie popytu na pracę, tworzenie nowych miejsc pracy – określając nowe działy gospodarki, pozwoli podejmować działania ratowania istniejących miejsc pracy.

Wyzwania rozwojowe gmin wskazują na konieczność integracji wspólnoty samorządowej w ramach związków gmin, powiatu czy województw oraz wypracowania celów strategicznych wyzwań rozwojowych, które pozwolą na sformułowanie zadań i podjęcie przedsięwzięć wspomagających działania w zakresie pożądanych przekształceń społecznych i gospodarczych jak:

Stymulowanie popytu na pracę, tworzenie nowych miejsc pracy – określając nowe działy gospodarki, pozwoli podejmować działania ratowania istniejących miejsc pracy.

Zwolnienia grupowe i restrukturyzacja zatrudnienia są wielkim problemem i należy za każdą informacją oznaczającą drastyczne grupowe zwolnienia osobom nimi dotkniętym, ustalić, czy i jak w ogóle można będzie znacząco pomóc, i czy lokalna gospodarka zgłasza czy nie zgłasza zapotrzebowania na zwolnione zasoby pracy.

● Mechanizmy wczesnej interwencji:

- budowanie odpowiedniego klimatu społecznego i psychologicznego, sprzyjającego przeprowadzaniu zmian
- łagodzenie konfliktogennego charakteru procesów restrukturyzacyjnych
- określenie sposobu informowania pracowników o planach zwolnień i przyszłości zakładu pracy
- opracowanie programu zintegrowanych usług mających na celu pomoc osobom tracącym pracę i stworzenie powiązań z instytucjami, które będą w nim uczestniczyć
- należyte wykorzystanie wczesnej interwencji jest odpowiednią strategią, gdyż gwarantuje wystarczającą ilość czasu potrzebnego na usługi przystosowawcze i daje wsparcie społeczne osobom przeżywającym restrukturyzację w zakładzie pracy.

● Mechanizmy wczesnej interwencji:

- budowanie odpowiedniego klimatu społecznego i psychologicznego, sprzyjającego przeprowadzaniu zmian
- łagodzenie konfliktogennego charakteru procesów restrukturyzacyjnych
- określenie sposobu informowania pracowników o planach zwolnień i przyszłości zakładu pracy
- opracowanie programu zintegrowanych usług mających na celu pomoc osobom tracącym pracę i stworzenie powiązań z instytucjami, które będą w nim uczestniczyć
- należyte wykorzystanie wczesnej interwencji jest odpowiednią strategią, gdyż gwarantuje wystarczającą ilość czasu potrzebnego na usługi przystosowawcze i daje wsparcie społeczne osobom przeżywającym restrukturyzację w zakładzie pracy.

● Mechanizmy wczesnej interwencji:

- budowanie odpowiedniego klimatu społecznego i psychologicznego, sprzyjającego przeprowadzaniu zmian
- łagodzenie konfliktogennego charakteru procesów restrukturyzacyjnych
- określenie sposobu informowania pracowników o planach zwolnień i przyszłości zakładu pracy
- opracowanie programu zintegrowanych usług mających na celu pomoc osobom tracącym pracę i stworzenie powiązań z instytucjami, które będą w nim uczestniczyć
- należyte wykorzystanie wczesnej interwencji jest odpowiednią strategią, gdyż gwarantuje wystarczającą ilość czasu potrzebnego na usługi przystosowawcze i daje wsparcie społeczne osobom przeżywającym restrukturyzację w zakładzie pracy.

● Mechanizmy wczesnej interwencji:

- budowanie odpowiedniego klimatu społecznego i psychologicznego, sprzyjającego przeprowadzaniu zmian
- łagodzenie konfliktogennego charakteru procesów restrukturyzacyjnych
- określenie sposobu informowania pracowników o planach zwolnień i przyszłości zakładu pracy
- opracowanie programu zintegrowanych usług mających na celu pomoc osobom tracącym pracę i stworzenie powiązań z instytucjami, które będą w nim uczestniczyć
- należyte wykorzystanie wczesnej interwencji jest odpowiednią strategią, gdyż gwarantuje wystarczającą ilość czasu potrzebnego na usługi przystosowawcze i daje wsparcie społeczne osobom przeżywającym restrukturyzację w zakładzie pracy.

Odnowa ekonomiczna ma podejmować działania zespołów tworzących programy aktywizacji lokalnej gospodarki i koncentrować się wokół problemów:

● wsłuchiwanie się na bieżąco w opinie i potrzeby środowiska lokalnego biznesu i identyfikowanie wszystkich szans i możliwości jego rozwoju

● określenia, jakie mechanizmy muszą być uruchomione, aby w sposób racjonalny wykorzystać lokalne warunki gospodarcze

● wspierania istniejących lokalnych firm

● zachęcania nowych inwestorów

● przyciągania nowych potrzebnych firm

● współpracy w tym zakresie z lokalną agencją rozwoju

● tworzenia inkubatora przedsiębiorczości, centrów szkoleniowych.

Działania te powinny być podejmowane szczególnie sprawnie na obszarach dotkniętych przekształceniami, gdyż służą budowaniu nowej wizji gospodarczej w miejsce utraconych dotychczasowych możliwości.

Wspomaganie konkurencyjności przedsiębiorstw to głównie ratowanie miejsc pracy oraz pomoc lokalnym fir-

mom w poprawie ich kondycji ekonomicznej. Działalność polega głównie na profesjonalnych usługach doradczych, adresowanych do wszystkich podmiotów restrukturyzowanego bądź przeżywającego problemy zakładu pracy, pracowników, kadry kierowniczej, właścicieli. Szybka pomoc i identyfikowanie firm zagrożonych następuje, zanim problemy osiągną stan krytyczny. Pomoc ta dotyczy różnych obszarów, jak np.:

- przejmowanie firm w ramach akcjonariatu pracowniczego

- układanie partnerskich stosunków pomiędzy pracodawcą a pracownikami dla stworzenia wysoko wydajnych miejsc pracy

- tworzenie nowych biznesplanów i planów pozyskiwania nowych kapitałów

- racjonalizacja operacji i kosztów zarządzania firmą

- współpraca z firmą, która korzysta ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych „w okresie przejściowych trudności”

- promowanie programów pomocowych Unii Europejskiej.

W ramach tych działań jest też projekt „Szybki start” – służący podnoszeniu kwalifikacji pracowników danego zakładu pracy. Musi się to odbywać przy uwzględnieniu szybko zmieniającego się otoczenia. Podejście to najlepiej służy takiej filozofii zarządzania firmą wolnorynkową, które mówi, iż o przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstwa decyduje to, w jaki sposób wykorzystuje ono wiedzę, umiejętności, doświadczenie i postawy pracowników.

Ważnym instrumentem wspierającym lokalną przedsiębiorczość jest gminna polityka podatkowa nakierowana na tworzenie małych i średnich firm usługowych oraz na bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą. Można stwierdzić, że gminy wykazują dużą różnorodność w rozwiązywaniu tego zagadnienia. Są ulgi dość szeroko stosowane w dużych przemysłowych gminach, z reguły w gminach wiejskich stosowania takich ulg przeważnie nie uchwalono, ale niektóre gminy informują, że stosowanie takich ulg jest możliwe.

Uchwalane ulgi mają różny zakres co do:

- osób nimi objętych, np. bezrobotnych, absolwentów itp.

- tytułu, z jakiego uzyskuje się daną ulgę

- zakresu trwania ulgi

- promocji pewnych usług.

W pierwszym okresie aktywizacji gospodarczej wspólnoty samorządowej do czasu pozyskania funduszy na realizację zadań stosowanie takich ulg jest motywacją dla lokalnej społeczności do podejmowania działalności gospodarczej.

Bariera finansowa ograniczająca gminy w zakresie realizacji konkretnych przedsięwzięć, a w szczególności na rozwój infrastruktury komunalnej, jest możliwa do rozwiązania, bowiem Ustawa z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej określiła zasady i formy prowadzenia gospodarki komunalnej w gminach.

Te formy to:

- 1) zakład budżetowy (znana forma i często stosowana)

- 2) spółka prawa handlowego (których działalność jest regulowana przepisami prawa handlowego).

Wnioski z dotychczasowej współpracy lokalnych funduszy poręczeń kredytowych z władzami samorządowymi:

- 1) w miejscowościach, w których powstały fundusze poręczeń kredytowych samorządy lokalne wyrażają swoje jednoznaczne zadowolenie

- 2) rzadko zdarza się sytuacja samodzielnego tworzenia funduszu przez władze lokalne

- 3) tworzenie funduszy musi być elementem strategii rozwoju we współpracy z lokalnymi strefami gospodarczymi, bankami, samorządami gospodarczymi i administracją pracy

- 4) gmina ma możliwości wzmocnienia funduszu, jeśli nie kapitałowo, to w inny sposób, np. poprzez udostępnienie lokalu, środków łączności oraz wszelkiego rodzaju sprzętu

- 5) władze lokalne niezbyt intensywnie wykorzystują fakt posiadania funduszu do celów promocji gminy wobec potencjalnych inwestorów

- 6) fundusz poręczeń kredytowych daje możliwość efektywnego wykorzystania środków z budżetu lokalnego (zainwestowanych w fundusz) niż wydatkowanych w inny sposób (np. inwestycje infrastrukturalne), poprzez występowanie efektu potęgownia strumienia pieniądza wpływającego na rynek lokalny (dodatki, podwyższone podatki lokalne).

Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju przedsiębiorczości są różnorodne – wszystkie zmierzają do ograniczenia bezrobocia i jego skutków.

Inicjatywy lokalnych instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości to kompleksowa oferta dla bezrobotnych, którzy chcą rozpocząć pracę na własny rachunek. Są to Ośrodki Wspierania Przedsiębiorczości, Inkubatory Przedsiębiorczości oraz Fundusze Rozwoju Przedsiębiorczości. Instytucje te działają na szczeblu lokalnym (w strukturach np. fundacji lub stowarzyszenia) i nastawione są na realizowanie intensywnych programów szkoleniowych o przedsiębiorczości, doradztwo, konsultacje, pomoc w tworzeniu i prowadzeniu małej firmy, pomoc finansową (np. pożyczki).

OŚRODKI WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Oferują wszechstronną pomoc osobom, które chcą rozpocząć działalność gospodarczą lub ją prowadzą. Pomoc jest realizowana w różnych formach i ma służyć tworzeniu nowych miejsc pracy. Ośrodki proponują kompleksowy zestaw pomocy i usług, tj.:

- **szkolenia** z dziedzin zarządzania, marketingu, finansów, prawa itd. Podczas szkoleń osoba bezrobotna zapoznaje się z zagadnieniami biznesu w taki sposób, aby mogła samodzielnie napisać biznesplan dla swojej firmy

- **konsultacje** indywidualne dla zainteresowanych bezrobotnych, a także dla tych, którzy chcą uzupełnić wiedzę zdobytą podczas szkoleń i praktycznie dotyczą wszystkich aspektów działalności małej firmy.

OWP dostarczają przedsiębiorcom różnych informacji dotyczących np. linii kredytowych dla małych firm, możliwości zakupu maszyn i urządzeń, oceny poszczególnych rynków zbytu.

INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W każdej gminie istnieje możliwość zorganizowania Inkubatora Przedsiębiorczości, mającego na celu wspomaganie małych firm w pierwszym okresie ich działalności. Zadaniem inkubatora przedsiębiorczości jest dostarczenie firmom:

- odpowiedniej powierzchni na działalność gospodarczą

- zapewnienie obsługi biurowej

- zapewnienie usług wspierających, tj. doradztwo: ekonomiczne, finansowe, prawne, organizacyjne i techniczne

- zapewnienie dostępu do źródeł finansowania, marketingu i zarządzania.

FUNDUSZE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – to pozabankowe instytucje finansowe zapewniające kapitał na rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci pożyczek udzielanych na preferencyjnych warunkach.

FUNDUSZE świadczą usługi dla osób, które rozpoczynają działalność lub prowadzą działalność na terenie województwa, w którym działa Fundusz (lub województw sąsiednich), które są:

- bezrobotne
- zagrożone zwolnieniami grupowymi
- otrzymały w okresie ostatnich dwóch lat pożyczkę z Funduszu Pracy i spłacają tę pożyczkę bez opóźnień
- otrzymały pożyczkę z FRP i spłacają tę pożyczkę bez opóźnień
- ich zdolności organizacyjne i techniczne odpowiadają skali i rodzajowi prowadzonej lub podejmowanej działalności
- przedstawiają wniosek wg standardowego wzoru.

Pożyczki udzielane przez Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości mogą stanowić maksymalnie równowartość 20 000 USD wg średniego kursu NBP z dnia zatwierdzenia pożyczki przez Komisję Pożyczkową. Oprocentowanie wg stopy procentowej ustalonej w umowie.

- Maksymalny okres spłaty pożyczki (łącznie okres pożyczkowy) wynosi 36 miesięcy, natomiast okres karencji do 3 miesięcy. W okresie karencji odsetki od pożyczki są spłacane na bieżąco (miesięcznie).

- Minimalny wkład własny osoby ubiegającej się o pożyczkę wynosi 20% wartości przedsięwzięcia dla firm istniejących.

- Zabezpieczenie należności z tytułu pożyczek wynosi minimum 100% kwoty podstawowej pożyczki i może stanowić: poręczenie przez osoby trzecie, przewłaszczenie własności dóbr zakupionych przez pożyczkobiorcę lub innych dóbr pożyczkobiorcy, cesja ubezpieczenia, weksel in blanco, inne zabezpieczenia majątkowe.

Wniosek o udzielenie pożyczki wraz z planem finansowym stanowi podstawę do oceny i podjęcia decyzji o przyznaniu pożyczki.

Inne znane formy pozyskania środków na aktywizację to:

- Pożyczki z Funduszu Pracy dla pracodawców na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy.

- Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej dla osób bezrobotnych; pracowników w okresie wypowiedzenia, zwalnianym z przyczyn zakładu pracy; osobom poszukującym pracy, które otrzymują świadczenie socjalne przysługujące na urlopie.

- Pożyczki z Funduszu Pracy dla osób, które w ramach programów specjalnych chcą rozpocząć działalność gospodarczą lub rolniczą – dla osób zakwalifikowanych do grup ryzyka i oprocentowanie takiej pożyczki może być o połowę niższe od obowiązującego przy udzieleniu pożyczek bezrobotnym zamieszkałym w powiatach (gminach) zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, pod warunkiem nieprzerwanego prowadzenia działalności (na którą została udzielona), przez okres co najmniej 24 miesięcy. Pożyczka może być nie oprocentowana pod warunkiem nieprzerwanego prowadzenia działalności przez okres co najmniej 36 miesięcy.

- Finansowanie szkoleń pracowników w zakładach, w których niezbędna będzie restrukturyzacja zatrudnienia, na wniosek pracodawcy, który zatrudnia co najmniej 20 pracowników. Urząd Pracy może zrefundować z Funduszu Pracy koszty szkolenia pracowników do wysokości 50%, lecz nie więcej jednak niż do wysokości przeciętnego wynagrodzenia na 1 osobę. Po ukończeniu szkolenia pracownicy muszą zostać zatrudnieni zgodnie z kierunkiem odbytego szkolenia przez tego pracodawcę na innych stanowiskach pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy.

- Szkolenie kandydatów do pracy na podstawie „trójstronnych umów szkoleniowych” TUS – jest to oferta dla pracodawców. Formuła umożliwia pracodawcy uczestnictwo w doborze kandydatów na szkolenie, będących potencjalnymi pracownikami; wpływ na dobór jednostki szkolącej; dostosowanie programu szkolenia do wymagań pracodawcy; monitorowanie przebiegu szkolenia; uczestnictwo w egzaminie końcowym. Obowiązki stron są zawarte w umowie.

- Krajowy Urząd Pracy, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej COUNTERPART FUND oraz Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa uruchomiły w 1998 r. preferencyjną linię kredytową przeznaczoną dla pracowników

(inwestorów) prowadzących (podejmujących) działalność gospodarczą na wsi i miastach do 10 tys. mieszkańców. Agencja daje poręczenia, Krajowy Urząd Pracy dopłaca do oprocentowania, a kapitał pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Wsi Polskiej.

- Linia kredytowa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa 1998 r. Krajowy Urząd Pracy razem z Agencją uruchomił linię kredytową, której środki przeznaczono na kredytowanie przedsięwzięć w zakresie małej przedsiębiorczości o charakterze pozarolniczym przy zatrudnianiu bezrobotnych, byłych pracowników PGR i członków ich rodzin, na terenach wiejskich lub w miastach do 20 tys. mieszkańców, z preferencją dla powiatów (gmin) uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, zwłaszcza rejonów, gdzie funkcjonowały państwowe gospodarstwa rolne. Kapitał linii kredytowej pochodzi ze środków Agencji. KUP dofinansowuje za pośrednictwem Wielkopolskiego Banku Rolniczego S.A., Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. oraz Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych S.A. odsetki od udzielanych i realizowanych kredytów.

DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE W GMINIE

Zachodzi konieczność współpracy gminy z PUP w zakresie:

- budowy programów przeciwdziałania bezrobociu na terenie gminy
- planowania i współrealizacji programów możliwych do współfinansowania przez PUP z FP (prace interwencyjne, roboty publiczne, prace specjalne itp.)
- rozwoju małej przedsiębiorczości, a w szczególności aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ramach pożyczek z FP
- łagodzenia skutków zwolnień grupowych (uczestnictwo w zespołach szybkiego reagowania, w zespołach wczesnej interwencji).

1. Prace koncepcyjne:

- posiadanie strategii rozwoju gminy
- opracowanie jasnej wizji rozwoju gminy i regionu w przyszłości.

2. Prace organizacyjne:

- należy podjąć stałą współpracę z powiatowym urzędem pracy
- systematycznie współpracować ze wszystkimi instytucjami, które mogą pomóc w ograniczaniu bezrobocia.

3. Prace informacyjne:

- należy upowszechniać szeroko informację międzygminną na temat terenów do wykorzystania gospodarczego, o możliwościach inwestowania oraz potencjale siły roboczej.

4. Zagadnienia finansowe:

- należy zwiększyć środki finansowe przeznaczone dotychczas na przeciwdziałanie bezrobociu w gminie, które powinny przynieść zdecydowane i widoczne efekty

- wprowadzić pomoc finansową dla bezrobotnych w formie nisko oprocentowanych kredytów umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej

- z uwagi na (bardzo często) niemożność zabezpieczenia kredytu na rozpoczęcie działalności na własny rachunek istnieje potrzeba utworzenia przez gminy funduszu poręczeń kredytowych.

5. Gminna polityka podatkowa:

- należy wprowadzić lokalne przepisy prawne, ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonującym i nowo powstałym podmiotom gospodarczym

- rozważyć możliwość udzielenia ulg podatkowych podmiotom gospodarczym tworzącym nowe miejsca pracy oraz kredytów preferencyjnych dla bezrobotnych uruchamiających działalność gospodarczą, w ramach której powstaną nowe miejsca pracy.

6. Gmina może domagać się aktywnego uczestnictwa w:

- ustaleniu kierunków kształcenia w celu ich dostosowania do kierunków zachodzących zmian w polityce gospodarczej gminy i regionu

- dostosowaniu szkolnictwa ponadpodstawowego do potrzeb regionu, opierając się na prowadzonym monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych

- zwiększeniu zaangażowania firm w uzyskiwaniu wykształconej kadry pracowniczej poprzez fundowanie stypendiów dla studentów

- wprowadzeniu do szkół zagadnienia z zakresu problematyki rynku pracy i edukację ekonomiczną.

7. Rozwój lokalnej aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości oraz pozyskiwanie inwestorów:

- należy prowadzić szeroką promocję gminy w celu przyciągania inwestorów

- pozyskiwać poważnych inwestorów tworzących podmioty ze znaczącą ilością miejsc pracy oraz tworzyć spółki prawa

handlowego z całkowitym lub częściowym udziałem kapitałowym gminy

- organizować i prowadzić przedsięwzięcia dotyczące gminnych inwestycji strukturalnych umożliwiających rozwój przedsiębiorczości

- rozpatrzyć możliwości utworzenia inkubatora przedsiębiorczości

- stworzyć jak najlepsze warunki dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy

- skutecznie stymulować rozwój istniejących podmiotów gospodarczych i wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych do generowania nowych miejsc pracy.

Działania gmin w aktywizacji lokalnej i powiatowej czy regionalnej, jakie podejmą, by skuteczniej rozwijać przedsiębiorczość i ograniczać skutki bezrobocia trzeba dostosować do miejscowych warunków i możliwości.

Posiadane przez gminy programy rozwoju gospodarczego pozwalają na integrację wszystkich partnerów lokalnych i wyzwalają zaangażowanie w działaniach, które dotyczą:

- aktywnej promocji gminy i firm z terenu w kraju i za granicą

- przygotowania wspólnej bogatej oferty inwestycyjnej, pozyskania dotacji z funduszy pomocowych dla gminy i innych podmiotów z jej terenu

- prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych

- współdziałania różnych instytucji, a w szczególności w zakresie zagospodarowywania wolnych terenów i obiektów będących własnością różnych gmin

- powstania różnych związków międzygminnych

- stosowania zniżek w pobieraniu podatków lokalnych od osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą

- monitorowania stanu bezrobocia i troszczenia się o interesy pracowników w likwidowanych i restrukturyzowanych firmach. ■

Prawidłowy dobór odmiany i technologii uprawy do warunków glebowo-klimatycznych i ekonomicznych gospodarstwa decyduje o stopniu ryzyka uprawy oraz wielkości i jakości zebranego plonu. Doświadczalnictwo rolnicze powinno być zatem podstawowym źródłem informacji służących podejmowaniu decyzji w gospodarstwie rolnym. Tymczasem tę właśnie dziedzinę wiedzy rolniczej zupełnie zaniedbano.

Polskiego rolnika uczono ekonomii i zachowań na wolnym rynku, nie dając mu informacji, co i jak uprawiać. Próbę przeciwdziałania tej sytuacji podjął w 1998 roku dyrektor Centralnego Ośrodka Badania Odmiany Roślin Uprawnych w Słupii Wielkiej prof. dr hab. Edward Gacek, który zainicjował organizowanie doświadczalnictwa odmianowego roślin uprawnych. Jeden z czterech programów pilotażowych ulokowany został na Dolnym Śląsku, a jego organizatorem jest autor artykułu – dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Tomaszowie Bolesławieckim. Dziś już można powiedzieć, że nasz dolnośląski program rozwinął się najszybciej. Jako jedyny ma solidne podstawy teoretyczne, dostateczną liczbę profesjonalnych punktów doświadczalnych i optymalną liczbę doświadczeń dla większości najważniejszych gatunków roślin uprawnych.

DAJMY SZANŚĘ ROLNICTWU DOLNEGO ŚLĄSKA JUŻ DZISIAJ

Dolny Śląsk składa się z trzech zasadniczych rejonów glebowo-klimatycznych. **Północny** – o słabszych glebach, mniejszej sumie rocznych opadów. Ziemia mniej żyzna, podatna na susze. Przydatna do upraw o charakterze ekstensywnym, uprawa wiąże się z większym ryzykiem i mniejszym zyskiem. **Środkowy** – o glebach bardzo dobrych i najkorzystniejszym w skali kraju klimacie. Ziemia te mogą być w większym niż dotychczas stopniu spichlerzem kraju. Rejon rolnictwa intensywnego i dochodowego. Istnieją w nim najkorzystniejsze w kraju warunki do rozwoju uprawy warzyw gruntowych. **Sudety**, specyficzne rolnictwo w żyznych dolinach, i górskie, nastawione w większym stopniu na hodowlę zwierząt.

DOBÓR ODMIAN

LUDWIK KOTOWICZ

W każdym z tych rejonów opłacalność zapewnią nie tylko dobór gatunków, na przykład pszenicy czy żyta, lecz również odmiany danego gatunku do warunków konkretnego pola. Odmiany roślin uprawnych różnią się między sobą:

- poziomem plonowania, różnice dochodzą do 30%
- wymaganiami glebowymi, na rodzaj i kulturę gleby, zakwaszenie itp.
- jakością plonu, a tym samym uzyskiwaną ceną, w zależności od gleby i technologii uprawy
- odpornością na choroby
- wrażliwością na przedplony
- odpornością na wyleganie
- zależnością od poziomu intensywności gospodarstwa. Do uprawy wielu intensywnych odmian konieczne są wysokie nakłady finansowe.

Tych różnic jest znacznie więcej. Rolnik mając do dyspozycji wyniki regionalnego doświadczenia rolniczego, ma szansę, w sposób świadomy, planować dochodową produkcję roślinną we własnym gospodarstwie. Jak wyliczyliśmy, stosowanie zaleceń wynikających z doświadczenia rolniczego, na Dolnym Śląsku może przynieść zwiększony dochód nie mniej niż 200 zł z hektara. W skali całego województwa daje to niebagatelną kwotę 155 milionów złotych.

Na razie jednak rolnictwo w Polsce pozbawione jest całkowicie rzetelnej, przydatnej do praktycznego zastosowania w gospodarstwie, informacji o odmianach i technologiach ich uprawy. Źródłem wiedzy na ten temat są publikowane w prasie fachowej wyniki z nielicznych ze względów finansowych, a więc niereprezentatywnych, doświadczeń Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupii Wielkiej, prowadzonych dla zupełnie innych celów – rejestracji nowych odmian. Dla przykładu podam, że z najważniejszym gatunkiem uprawnym, pszenicą ozimą, jest prowadzonych w Polsce 6 doświadczeń z odmianami zarejestrowanymi, a powinno być nie mniej niż 200. Sytuacja z pozostałymi gatunkami nie jest lepsza. W sąsiednich Niemczech, kraju o podobnej powierzchni, prowadzi się ich około 400 doświadczeń.

Polska stara się o wstąpienie do Unii Europejskiej. Główną kością niezgody jest polskie rolnictwo. Może nie tyle złe strukturalnie, co zacofane technicznie i technologicznie. Niezdolne do konkurowania z rolnictwem Unii.

Konieczne jest zatem dostarczenie rolnikom informacji, jakie gatunki, odmiany i w jaki sposób mają być uprawiane, by zapewnić jakość i opłacalność. Można w ten sposób poprawić kondycję finansową gospodarstw rolnych.

Wnioski z tego są oczywiste. Rozwój doświadczenia rolniczego jest niezbędny. Jakie ono powinno być?

● **Regionalne.** Każdy region kraju to inne warunki glebowo-klimatyczne, inne preferencje w uprawianych gatunkach roślin itp.

● **Uspołecznione.** Ze względu na powszechny charakter w jego planowaniu i kontroli powinni brać udział wszyscy użytkownicy odmiany jako czynnika produkcji. Przedstawiciele nauk rolniczych, hodowli roślin, doświadczenia, związki rolnicze i rolników, przemysł rolno-spożywczy, ośrodki doradcze itp.

● **Wiarygodne.** Wyniki powinny pochodzić z odpowiedniej dla gatunku, optymalnie zlokalizowanej liczby doświadczeń. Doświadczeń ścisłych i profesjonalnie prowadzonych i opracowanych.

● **Rzetelne.** Niewrażliwe na marketingowe naciski właścicieli odmiany i firm handlowych.

● **Odpowiedzialne.** Cokolwiek robi się w tym doświadczeniu, musi się pamiętać, że wyniki te będą miały wpływ na kondycję finansową rolnika.

Organizację doświadczenia rolniczego na Dolnym Śląsku rozpoczęliśmy latem 1998 roku. Profesor Edward Gacek powołał Stację Doświadczalną Oceny Odmian w Tomaszowie Bolesławieckim na jednostkę wiodącą w jednym z czterech w kraju Pilotażowym Programie Porejestrowego Doświadczenia Odmianowego.

Działalność rozpoczęliśmy od stworzenia Dolnośląskiego Zespołu Porejestrowego Doświadczenia Odmianowego. W jego skład weszli – na zasadzie pracy społecznej – przedstawiciele nauk rolni-

czych, hodowli roślin, jednostek doświadczalnych, rolniczych służb doradczych, związków rolniczych i rolników oraz przedstawiciele przemysłu i handlu. W ten sposób wokół sprawy udało się zgromadzić zespół ludzi kompetentnych, znających potrzeby i warunki województwa dolnośląskiego. Zespół planuje działalność doświadczenia w regionie. Czuwa nad prawidłową realizacją programu. Stworzył podstawy teoretyczne organizacji i planowania doświadczenia z zarejestrowanymi odmianami na Dolnym Śląsku. Dokonuje doboru odmian roślin uprawnych najbardziej przydatnych do doświadczeń. a problem jest poważny. Dla przykładu, spośród ponad 50 zarejestrowanych odmian pszenicy ozimej lub ponad 100 kukurydzy trzeba wybrać kilka do kilkunastu najlepszych dla regionu dolnośląskiego.

Niemożliwe byłoby powstanie w tak krótkim czasie reprezentatywnego doświadczenia bez profesjonalnych, właściwie zlokalizowanych, wyposażonych w specjalistyczny sprzęt i dysponujących fachową kadrą punktów doświadczalnych. Na Dolnym Śląsku takie punkty istnieją, a ich kierownictwa wykazały gotowość w uczestniczeniu w programie, w wielu przypadkach prowadząc doświadczenia na własny koszt. Są to: Akademia Rolnicza we Wrocławiu, Hodowla Roślin Rolniczych w Kobierzycach, Zakłady Doświadczalne IHAR w Oleśnicy Małej i IUNG w Jelczu-Laskowicach, Monsanto w Sieciborowicach oraz Stacje Doświadczalne Oceny Odmian w Tomaszowie Bolesławieckim, Jeleniej Górze, Bukówce, Naroczycach, Krościnie Małej, Zybiszowie i Tarnowie Śląskim. W programie skupiono więc wszystkie rolnicze jednostki naukowo-badawcze znajdujące się na Dolnym Śląsku. Doświadczenia prowadzą również laboratoria Akademii Rolniczej. Wykonuje się tam setki prób jakościowych pszenic, w Zakładach Olejarskich w Burkatowie prowadzone będą próby rzepaku.

Najtrudniejszym problemem jest finansowanie doświadczeń. Głównym sponsorem jest budżet państwa, który za pośrednictwem COBOR-u finansuje 70 proc. zakładanych doświadczeń. W roku ubiegłym do doświadczeń dopłaciły: SDOO Tomaszów Bolesławiecki oraz samorządy miast Jelenia Góra i Brzeg Dolny, samorządy miejsko-gminne i gminne Jerzmanowej, Rudnej, Kobierzyc, Zgorzelca, Kątów Wrocławskich, Lubina, Trzebnicy, Złotoryi, Oławy, Stoszowic, Kunic, Siekierzyna, ➔

Warty Bolesławieckiej, Góry i jedynie powiat Polkowice. Ponadto Dolnośląski Związek Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Centrala Nasienna w Środzie Śląskiej sponsorowali doświadczalnictwo rolnicze. Nie spotkaliśmy natomiast uznania w oczach administracji państwowej województwa i podległych jej jednostkach odpowiedzialnych za upowszechnianie wiedzy wśród rolników. Natomiast część środków na ten cel wyłożył samorząd wojewódzki, który jest zwolennikiem nowoczesnego doświadczalnictwa rolniczego.

Na przeszkodzie szerszego udziału samorządów gminnych i powiatowych w finansowaniu programów rolniczych jest – poza niedostatkami pieniędzy na najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnych – brak zrozumienia znaczenia tego rodzaju programów dla rolnictwa. Poprawa sytuacji finansowej znacznej części społeczeństwa to również zatrudnienie w wielu dziedzinach produkcji i usług pozarolniczych. To wreszcie bardziej systematycznie wpływające podatki. Gdyby każdy samorząd lokalny przeznaczył na zakup wyników pochodzących z naszego programu 1000 zł, łączyłyby się wystarczająca kwota.

Samorządy najczęściej uzasadniają odmowę współfinansowania doświadczeń przeszkodami natury prawnej. Z treści ich uzasadnień można wnioskować, że największym przeciwnikiem doświadczalnictwa rolniczego jest Sejm RP, wydając ustawy o finansach publicznych i ustawy kompetencyjne samorządów, które rzekomo zabraniają im przeznaczania publicznych środków na niepubliczne cele. A przecież program ten ma charakter wybitnie publiczny. Jego odbiorcami powinny być również samorządy. One przecież tworzą strategię rozwoju gospodarczego, odpowiadają za oświatę i kształcenie, w tym również rolnicze. Jak można wykonywać te funkcje nie wiedząc, co na ich terenie i czy w ogóle w sposób efektywny można uprawiać. W jakim kierunku planować i proponować rozwój gminy czy miasta?

Zdaję sobie sprawę, że podstawą istnienia na Dolnym Śląsku nowoczesnego doświadczalnictwa rolniczego, bez którego nie będzie istniało nowoczesne, konkurencyjne rolnictwo, jest zdobycie dostatecznych środków na jego działalność. Chodzi więc o to, by związki rolnicze i samorządy lokalne uznały nasz program za własny i potrzebny społeczeństwu Dolnego Śląska. By uznały potrzebę wyłożenia własnych pieniędzy na jego funkcjonowanie.

Jestem wdzięczny samorządowi wojewódzkiemu, który zachęca samorządy lokalne do współdziałania w finansowaniu doświadczeń rolniczych.

Napływają już pierwsze środki. Przeznaczamy je wyłącznie na zakładanie doświadczeń. Zupełną nowością są pieniądze wpłacane na ten cel przez rolników indywidualnych. Są one szczególnie cenne, bo oznaczają nowe podejście do informacji w rolnictwie.

Z chwilą wejścia do Unii Europejskiej doświadczalnictwo rolnicze w zakresie odmian roślin uprawnych stanie się obligatoryjne. Na podstawie wyników prowadzonych doświadczeń wydawana będzie lista odmian rekomendowanych, zalecanych do uprawy w danym regionie. Jej istnienie będzie konieczne ze względu na dopuszczenie do obrotu nasion znajdujących się na liście europejskiej. Na przykład istnieje na niej około 400 odmian pszenicy ozimej, w tym odmian z innych stref klimatycznych, zupełnie nie przydatnych do uprawy w naszym klimacie.

W ramach programu powołałem komisję Dolnośląskiego Zespołu PDO, których celem jest rozwiązanie podstawowych dla rolnictwa tematów związanych z działalnością doświadczalnictwa. Są to:

❖ **Komisja Pesticydów** pod przewodnictwem mgr. inż. Zdzisława Stępnia, której zadaniem jest przygotowanie modelu doświadczeń związanych z optymalizacją stosowania środków ochrony roślin z myślą o ochronie środowiska.

❖ **Komisja Ekonomicznej Wartości Odmian** pod przewodnictwem prof. dr. hab. Teodora Nietupskiego. Zadaniem jej jest ocena opłacalności odmian w zależności od miejsca i zastosowanych technologii uprawy.

❖ **Komisja Doświadczalnictwa Warzyw** pod przewodnictwem prof. dr. hab. Eugeniusza Kołoty. Jej celem jest opracowanie modelu doświadczalnictwa porzeczowego z warzywami w uprawie gruntowej. Dolny Śląsk dysponuje najkorzystniejszymi w Polsce warunkami przyrodniczymi do tego typu upraw.

Podejmując te tematy, wybiegamy w przyszłość. Oczekujemy w tej pracy wsparcia, bo od tego m.in. zależy pomyślność naszego rolnictwa, naszych wsi, naszego regionu. ■

Autor jest absolwentem wrocławskiej Akademii Rolniczej i od 22 lat dyrektorem Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Tomaszowie Bolesławieckim.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Nauk Ekonomicznych i Handlowych AIESEC – największa organizacja studencka na świecie działająca w 87 krajach na 5 kontynentach – proponuje władzom samorządowym zatrudnienie praktykanta z zagranicy. Jak dotąd – Międzynarodowy Program Wymiany Praktyk – główny program realizowany przez AIESEC – ukierunkowany był na firmy i przedsiębiorstwa, jednak rozwój samorządu terytorialnego pozwolił stowarzyszeniu rozszerzyć ofertę.

Dzięki wypracowanym i sprawdzonym metodom AIESEC może w krótkim czasie sprowadzić studenta – praktykanta spełniającego odpowiednie wymagania określone przez organ samorządowy.

Praktykant odbywający swój staż w tego typu jednostkach będzie miał szansę zapoznać się z polskim modelem samorządności, a także przekazać wiedzę nt. funkcjonowania władz lokalnych w jego rodzinnym kraju, zwłaszcza z regionu o wieloletnich tradycjach decentralizacji władzy. Praktykanci mogą być szczególnie pomocni przy promocji gminy czy miasta w kraju i za granicą; mogą podtrzymywać dotychczasowe międzynarodowe kontakty gminy lub nawiązywać nowe, zarówno na płaszczyźnie kulturalnej, jak i ekonomicznej. Mogą organizować wymianę młodzieży ze szkół należących do gminy i pośredniczyć w kontaktach z potencjalnymi zagranicznymi inwestorami. Praktykant AIESEC może być wreszcie użyteczny przy zarządzaniu gospodarką odpadami i wdrażaniu polityki ekologicznej regionu. Może służyć radą i doświadczeniem w ubieganiu się o fundusze Unii Europejskiej, np. w wyszukiwaniu w istniejących zasobach (publikacje Unii Europejskiej, Internet) pomysłów, przykładów realizowanych projektów etc. Praktykanci z szeroką wiedzą z zakresu marketingu, a szczególnie nowoczesnych form promocji, takich jak prezentacje multimedialne czy tworzenie stron www, mogą być także pomocni gminie. Z kolei praktykant studiujący na kierun-

Zagraniczny praktykant w gminie

WOJCIECH GLAPA

kach informatycznych może pomóc przy komputeryzacji biur i urzędów oraz usprawnić przepływ informacji. Nie bez znaczenia jest także fakt biegłej znajomości języka, co może być istotne przy redagowaniu materiałów promocyjnych i wszelkich publikacji oraz prowadzeniu międzynarodowej korespondencji.

Praktykant może także opracowywać plany wspólnych projektów z miastami partnerskimi, brać udział we wdrażaniu projektów wymiany transgranicznej i wymiany wiedzy z zakresu urbanistyki i transportu publicznego.

Ostatecznie praktykanci AIESEC, wytypowani do Międzynarodowego Programu Wymiany Praktyk, znani są ze swojego entuzjazmu i ambicji i z pewnością wniosą nową jakość do działalności samorządowej na Dolnym Śląsku.

Praktyka trwa zwykle od 8 do 72 tygodni. Strona AIESEC jest odpowiedzialna za wszelkie formalności prawne związane z przyjazdem i legalnym zatrudnieniem praktykanta w Polsce, zapewnia mu zakwaterowanie i wyżywienie oraz służy wszelką możliwą pomocą w odnalezieniu się w nowej rzeczywistości. Z kolei gmina zobowiązuje się do wypłaty praktykantowi wynagrodzenia w wysokości średniej krajowej.

Czym jest AIESEC?

Wszystko zaczęło się w roku 1948, kiedy to grupa zaprzyjaźnionych studentów z 7 państw zachodnioeuropejskich założyła stowarzyszenie AIESEC w celu szybkiego wyszkolenia liderów odradzającej się gospodarki europejskiej. Z roku na rok AIESEC obejmował coraz to nowe uczelnie na wszystkich kontynentach i rozszerzał zakres działalności. Obecnie AIESEC jest na całym świecie synonimem skutecznego pomostu pomiędzy światem biznesu a studentami. AIESEC stanowi prawdziwą społeczność 65 tys. studentów o nie-raz całkowicie odmiennym spojrzeniu na świat, ale jednakowej gotowości do wspólnej pracy oraz chęci wywierania wpływu na najbliższe otoczenie. To jedna z nielicznych organizacji studenckich o takim zasięgu.

AIESEC jest organizacją edukacyjną, apolityczną, niedochodową, w pełni zarządzaną przez studentów. Zrzesza

wszystkich, bez względu na rasę, kolor skóry, płeć, wyznanie czy narodowość.

Od samego początku głównym celem AIESEC-u było i jest po dziś dzień wnoszenie wkładu w rozwój społeczeństw poprzez rozwój jednostek oraz promowanie międzynarodowego i kulturowego zrozumienia przez wymianę studencką i realizację projektów na niej opartych. AIESEC finansowany jest przez firmy współpracujące ze stowarzyszeniem, instytucje rządowe i pozarządowe oraz fundacje.

Wymiana

„One by one we exchange people” – to hasło od przeszło 50 lat stanowi istotę działania stowarzyszenia. Wymiana studencka jest głównym narzędziem promowania międzynarodowego zrozumienia i współpracy. Dzięki Międzynarodowemu Programowi Wymiany Praktyk (ITEP) co roku za granicę wyjeżdża ok. 3500 studentów, z tego ponad 250 z Polski. Odbycie zagranicznej praktyki stwarza szansę uzupełnienia wiedzy zdobytej na uczelni o praktyczne zagadnienia i umiejętności. Oprócz możliwości doskonalenia znajomości języków obcych, wymiana pozwala poznać inne kultury.

Korzyści dla studentów działających w AIESEC

AIESEC pozwala rozwijać osobistą wizję przyszłości, poczucie odpowiedzialności, przedsiębiorczość oraz umiejętność praktycznego działania. Daje możliwość szerszego spojrzenia na problemy współczesnego świata i społeczeństwa. Z pewnością do najważniejszych korzyści można zaliczyć międzynarodowe przyjaźnie i kontakty, nie tylko przez udział w praktykach zagranicznych, ale też w międzynarodowych seminariach i konferencjach.

Profesjonalizm po studencku

AIESEC, jako organizacja zarządzana w całości przez studentów, działa więc w warunkach ciągłej rotacji. W zasadzie co 5 lat zmienia się cały skład osobowy komitetów lokalnych – tak bowiem nazywają się biura AIESEC-u na poszczególnych uczelniach. Szkolenia i nieustanne przekazywanie doświadczeń przez osoby

dłużej działające mają więc kluczowe znaczenie w zachowaniu ciągłości działania stowarzyszenia i zwiększania profesjonalizmu. To właśnie dzięki rozbudowanemu systemowi szkoleniowemu zwykło się mówić, że AIESEC jest najbardziej profesjonalną organizacją studencką na świecie. Szkolenia, oprócz zapoznania uczestników z istotą organizacji i sposobach działania, obejmują także zagadnienia z zakresu umiejętności personalnych takich jak: praca w grupie, sztuka przemawiania, zarządzanie czasem czy efektywne uczenie się.

AIESEC w Polsce i na Dolnym Śląsku

Polska dołączyła do międzynarodowej społeczności AIESEC w 1971 roku jako czterdziesty piąty kraj członkowski. Dziś komitety lokalne AIESEC obecne są na 24 uczelniach wyższych; skupiają łącznie około 2500 członków. W Warszawie działa dodatkowo Komitet Narodowy AIESEC Polska, odpowiedzialny za koordynację szkoleń i projektów.

We Wrocławiu osobą odpowiedzialną za praktyki omówione w artykule jest Karolina Korczak (tel. 0501 403 193) z Komitetu Lokalnego AIESEC przy Akademii Ekonomicznej. Ponadto warto zapamiętać następujące adresy:

AIESEC Polska
Komitet Lokalny
Akademia Ekonomiczna
ul. Komandorska 118/120
53-345 Wrocław
tel. (071) 368 05 76
e-mail: aiesec@ae.wroc.pl
Internet: www.aiesec.ae.wroc.pl

AIESEC Polska
Komitet Lokalny
Politechnika Wrocławska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław
tel. (071) 320 38 04
e-mail: aiesec@org-ux.stud.pwr.wroc.pl
Internet: www.aiesec.pwr.wroc.pl

Powiat strzeliński znajduje się w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Leży na pograniczu równiny wrocławskiej i Przedgórze Sudeckiego. Zajmuje obszar ponad 622 km kw. Obejmuje pięć gmin: Borów, Kondratowice, Przeworno, Strzelin i Wiązów. Łącznie mieszka tu około 47 tys. ludzi. Naturalnym bogactwem tej ziemi jest granit, bazalt, kaolin oraz bardzo dobra gleba. Przemysł usadowił się w Strzelinie i w najbliższej od niego okolicy.

Jego najważniejszymi zakładami są popularne kamieniołomy, czyli kopalnia granitu w Strzelinie i Mikoszowie oraz bazaltu w Janowiczkach. Kaolin wydobywa się na potrzeby cegielni w Strzelinie.

W powiecie strzelińskim zdecydowanie przeważa jednak gospodarka rolna, dlatego od lat dąży się tam do rozwoju przetwórstwa spożywczego i zakładów wspomagających produkcję rolną. Cukrownia „Strzelin” ma już ponad 100-letnią tradycję. Teraz na promocję powiatu poprzez markę pochodzących stąd produktów pracuje także największy na Dolnym Śląsku ELEWAR STRZELIN, fabryka przetworów ziemniaczanych McCain czy Przedsiębiorstwo Rolno-Przemysłowe „KonRolPasz” produkujące i sprzedające materiał siewny, prowadzące uprawy, hodowlę, suszarnictwo i oferujące miejscowym producentom rolnym usługi w zakresie zbiorów.

Powiat ma także ambicje stać się bazą turystyczno-wypoczynkową. Dąży się do tego, by – jak ongiś bywało – Strzeleńskie Wzgórze znowu stały się atrakcją rekreacyjną dla mieszkańców Wrocławia. Są tam przecież urokliwe trasy turystyczne na Gromnik (393 m n.p.m.), jest ośrodek wypoczynkowy w Białym Kościele, czyli 150 miejsc w domkach kempingowych, pole namiotowe, wypożyczalnia kajaków, a to wszystko nad położonymi w ciszy i zieleni dwoma zalewami zapewniającymi przyjemność wędkowania. Są także bardzo interesujące możliwości dla ludzi zauroczonych zbieraniem minerałów. Fenomenem geologicznym nazywa się tereny kwarcytowe w pobliżu miejscowości Jęglowa, gdzie można znaleźć niezwykle okazały kryształ górski. Fachowcy twierdzą, iż podobne występują jeszcze

STRZELIN

tylko w jednym miejscu na świecie – w Japonii.

Jest więc wiele powodów, by część gospodarstw rolnych w powiecie strzelińskim przekształciło się w agroturystyczne i zaczęło przyciągać ludzi doceniających uroki wypoczynku na wsi.

Dorobek Ziemi Strzeleńskiej, jej rolnictwa, został w 2000 roku szczególnie uhonorowany. Gospodarzom powiatu powierzono bowiem organizację dolnośląskiego święta plonów. Świętowano dwa dni. Sobotni wielki festyn poprzedził niedzielne Dożynki Wojewódzkie. Tego dnia do Strzelina przyjechali rolnicy z całego Dolnego Śląska, przedstawiciele władz wojewódzkich, posłowie, radni Sejmiku Dolnośląskiego, przedstawiciele powiatów i gmin. Szczególnymi gośćmi dożynek byli: Jego Eminencja ks. Henryk kardynał Gulbinowicz, ambasador Kanady w Polsce – Donald McLennan z małżonką oraz odznaczeni w poprzednich latach za zasługi dla powiatu strzeleńskiego: prezes Instytutu Pamięci Narodowej prof. Leon Kieres i poseł Władysław Frasyniuk.

Po powitaniu gości przez burmistrza Strzelina – Ryszarda Horzanieckiego i starostę Zbigniewa Woronieckiego gospodarze poprosili o zabranie głosu honorowego gospodarza dożynek, marszałka województwa dolnośląskiego prof. Jana Waszkiewicza.

W swoim wystąpieniu podziękował on rolnikom za ich trud, za przywiązanie do ziemi, za to, że nie stoi ona ugięta, nie widzi się wsi opuszczonych gospodarstw. Zapewnił, że samorząd rozumie potrzeby wsi i stara się je załatwić.

– Chcemy poświęcić wsi – powiedział marszałek – odrębny dokument programowy, który zapewni kierunek przekształceń zmierzających do tego, by dolnośląska wieś stała się przodującą w kraju.

Podobne zapewnienie przekazał w swoim liście do zebranych marszałek Sejmu RP. Dziękując rolnikom za ciężką pracę, której zwieńczeniem jest pracowity okres zbioru zbóż, Maciej Płażyński stwierdził, że sprawy polskiego rolnictwa stanowią jeden z ważniejszych problemów, jakimi zajmować się będą władze

naszego kraju. Wyraził nadzieję, że działania te wpłyną na pomyślny rozwój polskiej wsi.

O potrzebie wspierania wsi, o sprawiedliwym podziale tego, co mamy, i o wyzwaniach, jakie czekają nas w nowym wieku mówił również wojewoda dolnośląski.

Witold Krochmal odczytał list ministra rolnictwa, który informował o zaproponowanym przez rząd dokumencie pn. Pakt dla wsi.

Kulminacyjnym punktem dożynek była bardzo uroczysta msza święta połowa, którą na specjalnie zbudowanym ołtarzu odprawił kardynał H. Gulbinowicz w intencji wszystkich – bez względu na światopogląd czy pochodzenie – mieszkańców naszego regionu. Zanim to jednak nastąpiło, przed ołtarz zajechali powozem zaprzężonym w parę koni starostowie dożynek. Przywieźli przepięknie wypieczony bochenek chleba i podarowali go marszałkowi Janowi Waszkiewiczowi z tradycyjną prośbą o sprawiedliwe dzielenie. Zaraz po nich przeszedł barwny korowód, który złożył pod ołtarzem wieńce dożynkowe.

Honory dożynkowych starostów pełnili: Zofia Lis i Mirosław Mróz. Pani starościna mieszka w Zborowicach, gdzie wraz z mężem prowadzi 50-hektarowe gospodarstwo. Uprawiają buraki, pszenicę i rzepak. W pracach pomaga im pięcioro dzieci: Grzegorz, Dawid, Andrzej oraz bliźniaczki Agata i Dorota.

Pan starosta mieszka w Biedrzychowie, gdzie wraz z żoną pracują na 300-hektarowym gospodarstwie. Mają trójkę dzieci. Uprawiają pszenicę, a ponadto kukurydzę, rzepak i jęczmień. Posiadają dobrze wyposażony park maszynowy, warsztat i stację paliw.

W czasie mszy kazanie wygłosił dziekan dekanatu strzeleńskiego ks. prałat Jan Tympalski, a na zakończenie z homilią do zgromadzonych zwrócił się metropolita wrocławski. W serdecznych słowach podziękował rolnikom za ich pracę, trud, przywiązanie do ziemi i gotowość dzielenia się chlebem. Wspominając trudne lata z przeszłości, kiedy brakowało żywności, ks. kardynał przypomniał, że za-

wsze wieś, rolnicy byli gotowi dzielić się jedzeniem.

– Ta szczodroblewość, bracia moi – powiedział ks. kardynał – to jest piękny gest. Dzięki wam przetrwały seminaria duchowne, klasztory, nowicjaty. W imieniu Episkopatu Polski serdecznie wam dzisiaj dziękuję, że wtedy, kiedy było to konieczne, umieliście się tym chlebem codziennym podzielić.

Kiedy kardynał kończył swoje wystąpienie, wśród zebranych pojawili się harcerze z pełnymi koszami pokrojonego chleba. Staropolskim zwyczajem każdy dostał swój symboliczny kawałek zbiorów. Na zakończenie gospodarze powiatu uhonorowali metropolitę wrocławskiego medalem za zasługi dla Ziemi Strzelińskiej. Były też odznaczenia dla kilkunastu rolników. A później już tylko zabawa dla dzieci i dorosłych: dmuchane zamki, stragany z różnościami, kiełbaski, szaszłyki, piwo i koncerty do późnego wieczora. Odświętnie przygotowane miasto tętniło w tych dniach odświętnym rytmem.

Gości powitali: starosta Zbigniew Woronecki i burmistrz Ryszard Horzaniecki.

Przewodniczący Rady Powiatu – Edmund Put (pierwszy z lewej) w towarzystwie Zofii Lis – starościny i Mirosława Mroza – starosty dożynek.

DOŻYNKI WOJEWÓDZKIE

DOŻYNKI WOJEWÓDZKIE

Z WROCŁAWIA W KOSMOS

Zbigniew Kordylewski

W 1966 roku w Związku Radzieckim została utworzona Rada INTERKOSMOS. Jej celem było rozszerzenie badań prowadzonych technikami kosmicznymi, przy użyciu raket i sztucznych satelitów Ziemi, również na sojusznicze państwa demokracji ludowej.

W 1967 r. Rada INTERKOSMOS przedstawiła pierwszą propozycję udostępnienia miejsca na radzieckich obiektach kosmicznych. Oferta była bardzo atrakcyjna i korzystna, gdyż niezwykle wysoki koszt obiektów kosmicznych i ich wystrzelenia w kosmos miał obciążać stronę radziecką. Znalazła ona szeroki odzew w Czechosłowacji, NRD, na Węgrzech i w Bułgarii. W Polsce jedynym człowiekiem, który podjął to niecodzienne wyzwanie, był dyrektor Obserwatorium Astronomicznego we Wrocławiu profesor Jan Mergentaler.

W przeciągu trzech lat powstała pierwsza polska aparatura kosmiczna, spektroheliograf rentgenowski SFKO, która 23 listopada 1970 roku poleciała w kosmos, osiągając pułap 500 km nad powierzchnią Ziemi. Należy tu wyjaśnić, że umownie przyjmuje się jako granice kosmosu wysokość 100 km. Większość ówczesnych satelitów krążyła na orbitach odległych od powierzchni Ziemi o około 200 km. Co prawda, wrocławski spektroheliograf nie okrążył Ziemi po orbicie, wykonał jedynie pionowy lot w górę i w dół. Wrócił jednak nie uszkodzony na Ziemię, lądując w zasobniku na poligonie w astrachańskich stepach. Do dziś przyrząd ten znajduje się wśród licznych eksponatów Centrum Badań Kosmicznych we Wrocławiu.

Specyfika pionowego lotu rakiety WERTIKAL 1 z wrocławską aparaturą, bez wejścia na orbitę okołoziemską, jest nieraz wykorzystywana do odebrania prymatu w badaniach kosmicznych Wrocławowi. Kilka lat później poleciał w kosmos satelita Interkosmos-Kopernik 500, którego aparatura naukowa była wykonana przez zespoły z Torunia i Warszawy. Obiekt ten krążył przez dłuższy czas wokół Ziemi, a jego twórcy dziś starają się umniejszyć znaczenie pionierskich

eksperymentów stworzonych we Wrocławiu.

Spektroheliograf rentgenowski SFKO z rakiety WERTIKAL 1 zapoczątkował całą serię wrocławskich eksperymentów kosmicznych, sam odbywając powtórny lot w kosmos już w sierpniu 1971 r. na rakiecie WERTIKAL 2. W ciągu trzynastu lat na pięciu kolejnych raketach leciały w kosmos z Wrocławia coraz doskonalsze przyrządy. Były to: blok kamer rentgenowskich KO, szerokopasmowy fotometr rentgenowski SZRF, monochromatyczny fotometr rentgenowski MRF, teleskop rentgenowski RTF i rentgenowski dopplerometr RDR. Wszystkie wracały na Ziemię i to w tak dobrym stanie, że mogły ponownie odbywać kolejne rejsy w kosmos.

Wszystkie te przyrządy służyły badaniu rentgenowskiego promieniowania Słońca – promieniowania, które, choć szkodliwe dla żywych organizmów, jest dla nas niegroźne, gdyż dzięki naszej atmosferze nie dociera do powierzchni Ziemi. Ma jednakże kolosalny wpływ na wszystko, co dzieje się na naszej planecie, dlatego badanie jego źródła, naszej dziennej gwiazdy – Słońca, wykonywane spoza atmosfery ziemskiej, jest tak istotne dla zrozumienia ogółu zjawisk towarzyszących człowiekowi na Ziemi.

Pomyślnie przeprowadzone misje wrocławskich eksperymentów kosmicznych dały podwaliny pod rozwój tej niezwyklej dziedziny badań naukowych w Polsce. Zebrane doświadczenia pokazały, że badania tego typu nie mogą być owocnie kontynuowane przy wykorzystaniu istniejących placówek astronomicznych, specjalizujących się w badaniu ciał niebieskich za pomocą obserwacji prowadzonych z powierzchni Ziemi. Z Wrocławia popłynął więc apel do Polskiej Akademii Nauk o powołanie polskiej specjalistycznej placówki naukowej – Centrum Badań Kosmicznych. Jednostka taka powstała w 1997 r. w Warszawie, a zespół wrocławskich specjalistów wszedł w jej skład, tworząc Zakład Fizyki Słońca z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Kopernika 11.

W latach 90. na pokładzie dwóch rosyjskich satelitów Ziemi (KORONAS-1 i INTERBALL) została umieszczona kolejna aparatura wykonana we Wrocławiu. Do

dziś krąży ona wokół ziemskiego globu, codziennie śląc do Wrocławia za pośrednictwem Internetu megabajty informacji o rentgenowskim promieniowaniu wysyłanym w kierunku Ziemi przez Słońce. Są to: spektrofotometr rentgenowski DIOGENESS i fotometr rentgenowski RF151.

Należy podkreślić, że zaledwie kilka placówek naukowych na świecie prowadzi podobne badania. Współpracują one ze sobą, wymieniają się otrzymanymi wynikami, a także wspólnie opracowują całe przyrządy lub ich części. Wrocław od lat utrzymywał ścisłe kontakty z Obserwatorium Astronomicznym Czechosłowackiej Akademii Nauk w Ondřejovie pod Pragą, specjalizującym się w wykonaniu obiektów i detektorów rentgenowskich. Współpraca ta i wykorzystywanie we wrocławskiej aparaturze czeskich elementów owocowały później wspólnymi publikacjami naukowymi.

Najlepszym świadectwem pozycji, jaką wyrobili sobie specjaliści wrocławscy, było przystąpienie placówek w Anglii (Mullard Space Science Laboratory, Rutherford-Appleton Laboratory) i Stanach Zjednoczonych (Naval Research Laboratory) do wspólnego wykonania najnowocześniejszego spektrometru i fotometru rentgenowskiego RESIK i DIOGENESS, przeznaczonego do pracy na pokładzie rosyjskiego satelity KORONAS-F. Bezpośrednie kierownictwo zespołu zostało powierzone wrocławskiemu uczonemu, doc. dr. hab. Januszowi Sylwestrowi – kierownikowi Zakładu Fizyki Słońca.

Współpraca oznacza także wspólne finansowanie. Niestety, Komitet Badań Naukowych nie przyznał funduszy na finansowanie końcowego etapu prac. Stanowi to bardzo poważne zagrożenie dla realizacji tego eksperymentu.

Być może, zostaniemy odcięci od możliwości badań efektów działania tej aparatury i przekazywanych przez nie informacji. Szukając wyjścia z tej sytuacji, Centrum Badań Kosmosu PAN poszukuje sponsorów gotowych współuczestniczyć w eksperymentach kosmicznych. ■

Likwidacja skutków powodzi na Dolnym Śląsku

JAN WINTER

Powódź, która w lipcu 1997 roku dotknęła południowo-zachodnią Polskę, jeszcze gdy trwała, nazwana została powodzią tysiąclecia. Wezbranie w dorzeczu Odry było kataklizmem, który pochłonął 54 śmiertelne ofiary i spowodował olbrzymie straty gospodarcze, społeczne i moralne. Żadna ze znanych powodzi na tym terenie nie pociągnęła za sobą tak przerażających skutków. Przypomnijmy: pod wodą znalazły się obszary 24 spośród istniejących wtedy 49 województw, 680 tys. mieszkań zostało dotkniętych powodzią, z czego 50 tys. znajdowało się całkowicie pod wodą. Zalanych zostało 9 tys. podmiotów zatrudniających powyżej 5 pracowników, aż 143 tys. małych przedsiębiorstw i 4000 instytucji nauki, kultury i ochrony zdrowia.

Powódź 1997 r. dokonała pełnej weryfikacji dotychczasowego systemu ochrony przeciwpowodziowej, funkcjonującego w dorzeczu Górnej i Środkowej Odry, od wielu lat w stosunkowo niewiele zmienionej formie. System ten rozbudowywany sukcesywnie, przede wszystkim po powodzi w 1903 r., tworzą obwałowania rzek, zbiorniki retencyjne, kanały ulgi, poldery oraz suche zbiorniki przeciwpowodziowe. Wszystkie te urządzenia w lipcu 1997 r. okazały się dalece niewystarczające, zwłaszcza w odniesieniu do ochrony aglomeracji miejskich zlokalizowanych w dolinie Odry i Nysy Kłodzkiej, gdzie poniesiono największe straty, nie tylko w infrastrukturze komunalnej, energetyce, łączności itd., ale także w obwałowaniach, urządzeniach hydrotechnicznych, zabudowie potoków i in. Znaczące są również szkody, jakie wyrządziła powódź ludności wiejskiej, zamieszkałej na obszarach zalanych w wyniku przerwania wałów powodziowych lub ich zatopienia.

Podczas przepływu wód powodziowych część obiektów hydrotechnicznych (głównie obwałowań) uległa uszkodzeniu, przede wszystkim dlatego, że obciążenia tych budowli oraz przepływy przekraczały dopuszczalne normy. Największe zniszczenia zanotowały obwałowania Odry. Podczas powodzi 1997 roku zostały one na długich odcinkach poważnie uszkodzone, a w kilkudziesięciu miejscach przerwane. Większość wałów była dla warunków powodzi 1997 zbyt niska. W momencie kulminacji fali woda przelewała się przez koronę wałów. Na przykład podczas pierwszej lipcowej kul-

minacji w województwie wrocławskim woda przelała się przez wały na odcinku 35 km. We Wrocławiu poziom wody wznosił się powyżej korony wału często 30 cm, w Opolu 50 cm, a w województwie zielonogórskim miejscami nawet 80 cm. Podstawową przyczyną uszkodzeń wałów była erozja skarp odpowietrznych – powstały wyrwy pogłębiane przez wiry do 2, a nawet 15 m głębokości. Szerokość wyrw wahała się od 20 do ponad 200 m.

Po powodzi społeczeństwo oczekiwało dwóch rzeczy:

- szybkiego usunięcia skutków powodzi
- budowy systemu prewencyjnej ochrony przed powodzią.

Usuwanie skutków powodzi

Na podstawie badania skutków powodzi, przeprowadzonego przez GUS w styczniu 1998 r. oraz wcześniej sporządzonych szacunków strat w rolnictwie i leśnictwie, ocenia się, że łączne straty poniesione przez osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, jednostki finansowane z budżetu państwa i budżetów gmin, zakłady budżetowe (państwowe i gminne) oraz gospodarstwa domowe wyniosły ogółem ok. **12–12,2 mld PLN**, licząc z uwzględnieniem wartości odtworzeniowej środków trwałych i inwestycji rozpoczętych. Jeśli do tego doliczy się koszty prowadzonej czynnej akcji powodziowej, wartość strat rośnie do 14,0 mld

PLN. W samym tylko Wrocławiu, który nie należy do miast ubogich, straty przekroczyły 620 mln PLN, osiągając poziom 100% budżetu miasta w 1997 r.

Znaczna część kwoty strat przypada na straty powstałe w wyniku uszkodzenia i zniszczenia urządzeń oraz obiektów hydrotechnicznych i sieci umocnień przeciwpowodziowych, oceniane są na około 2,5 mld PLN.

Usuwanie skutków powodzi finansowane jest z wielu źródeł, wśród których wymienić należy przede wszystkim:

- budżet państwa
- pożyczki zagraniczne zaciągnięte w Banku Światowym, Europejskim Banku Inwestycyjnym i Funduszu Rozwoju Społecznego Rady Europy
- Fundusz UE „Phare”
- fundusze pomocowe (NFOŚiGW, KFM, FP)
- budżety samorządów terytorialnych
- środki organizacji pozarządowych, w tym szczególnie prowadzących działalność o charakterze humanitarnym i charytatywnym (Caritas, PCK i innych).

W gromadzeniu środków oraz organizacji procesu finansowania zadań w dziedzinie odbudowy popowodziowej i budowy systemu zabezpieczenia na wypadek klęsk powodzi przyjęte zostały przez rząd RP generalne zasady:

- zasada ofensywności w poszukiwaniu środków
- zasada racjonalności w gospodarowaniu pozyskanymi środkami.

Naturalną konsekwencją przyjęcia tych dwóch zasad jest zasada trzecia – wyznaczająca środkiem pochodzącym z budżetu państwa rolę wspomagającą w procesie finansowania Programu Odbudowy i Modernizacji, w myśl której spełniać one powinny funkcję generatora i uzupełnienia innych źródeł finansowania, takich jak kredyty zagraniczne, fundusze pomocowe, środki własne samorządów, organizacji gospodarczych, instytucji ubezpieczeniowych.

W myśl tak określonej polityki finansowania „Programu” środki budżetowe przeznaczone na usuwanie skutków powodzi, w rezultacie podjętych działań

w dziedzinie zabezpieczenia strony finansowej odbudowy powodziowej, uzupełnione zostały znacząco z innych źródeł.

W 1998 roku uruchomiono środki kredytowe na realizację konkretnych zadań w latach 1998–2001:

- z **Europejskiego Banku Inwestycyjnego** w wysokości 225 mln EURO z przeznaczeniem na realizację w latach 1998–2001 zadań w resortach: transportu i gospodarki morskiej (94 mln EURO), rolnictwa i gospodarki żywnościowej (72 mln EURO), ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa (59 mln EURO). Środki te skierowane zostały na finansowanie projektów w dziedzinie remontów i odbudowy:

- dróg publicznych i mostów
- linii kolejowych i mostów
- zbiorników wodnych w Stroniu Śląskim na rzece Morawie, Mirsku na Długim Potoku, Czańcu i Tresnej na rzece Sole, obiektów ochrony przeciwpowodziowej w Kędzierzynie-Koźlu na rzece Odrze oraz usunięcie skutków powodzi i dokończenie budowy na polderze Buków

- infrastruktury komunalnej (wodoociągi, kanalizacja i inne urządzenia techniczne)

- z **Banku Światowego** w wysokości 200 mln USD na:

- odbudowę podstawowej infrastruktury miejskiej i wiejskiej, pomoc w odbudowie infrastruktury technicznej (wodoociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, drogi i mosty, obiekty użyteczności publicznej i placówki oświatowo-kulturalne (120 mln USD)

- budowę osłony przeciwpowodziowej, pomoc techniczną w celu modernizacji systemów osłony przeciwpowodziowej, infrastruktury hydrotechnicznej, systemów prognozowania, monitorowania i ostrzegania (80 mln zł)

- z **Banku Światowego** – na dofinansowanie kredytów w ramach pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw dotkniętych skutkami powodzi (16 mln USD – stanowiące nie wykorzystaną część zaciągniętego wcześniej tzw. kredytu hipotecznego).

W 1999 r. uruchomione zostały środki kredytowe z **Funduszu Rozwoju Społecznego Rady Europy** w wysokości 100 mln USD na realizację zadań w latach

1999–2001 w resortach rolnictwa i gospodarki żywnościowej (198 mln PLN), ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa (166,5 mln PLN), zdrowia i opieki społecznej (52,3 mln PLN) z przeznaczeniem na:

- naprawę, odbudowę i modernizację urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń przeciwpowodziowych w zagrożonych powodzią regionach (15 województw), tj. naprawę wałów przeciwpowodziowych, regulację rzek i kanałów, modernizację stacji przepompowych, śluz, jazów i innych urządzeń

- dokończenie budowy dwóch zbiorników wodnych „Topola” i „Kozielno” na rzece Nysa Kłodzka – budowa rozpoczęta w 1986 r. (zapory ziemne, urządzenia spustowe, zbiorniki retencyjne, dwie małe elektrownie wodne i inne) oraz wybudowanie kanału „ulgi” dla miasta Opola w celu ochrony przeciwpowodziowej miasta

- naprawę, modernizację i odbudowę budynków oraz na odtworzenie zniszczonego wyposażenia w sektorze służby zdrowia, w tym: 6 szpitali w województwach opolskim i dolnośląskim oraz 3 uzdrowiska w województwie dolnośląskim.

W rezultacie podjętych zabiegów i wysiłków negocjacyjnych na realizację Programu Odbudowy i Modernizacji pozyskano kwotę 64,6 mln EURO z **funduszu PHARE**. Kwota ta, przeznaczona na odbudowę infrastruktury w 227 gminach, pochodzi z wynegocjowanej realokacji środków z wcześniej podjętych programów pomocowych Unii Europejskiej.

Istotnym źródłem środków na usuwanie skutków powodzi w szeroko rozumianej infrastrukturze ochrony środowiska jest **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**. W ramach pomocy finansowej dla gmin w odbudowie infrastruktury komunalnej uruchomione zostały ze środków tego Funduszu bezzwrotne dotacje i kredyty preferencyjne oraz specjalne linie kredytowe. Na cele te przeznaczono do chwili obecnej 152 mln PLN. 15 mln PLN skierowały na cele odbudowy powodziowej **Fundusze Wojewódzkie**.

W 1998 r. udzielono ponad 14 000 preferencyjnych pożyczek i kredytów ze środków **Krajowego Funduszu Mieszkaniowego**. Łączna suma pomocy kredytowej z tego Funduszu osiągnęła kwotę ok. 400 mln PLN.

Poważne środki kredytowe na cele usuwania skutków powodzi uruchomiły **banki komercyjne** w ramach realizacji rządowych programów:

- pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw (do 30.06.1999 r. ok. 122 mln PLN)

- pomocy dla rolników w formie tzw. kredytów kłeskowych (91 mln PLN w 1997 r., ponad 180 mln PLN w 1998 r.)

- wznowionych w październiku 1998 r. preferencyjnych kredytów na remonty mieszkań i budynków mieszkalnych (ok. 20 mln PLN w 1998 r.).

Na specjalny rachunek pod nazwą **Pomoc dla powodzi z dopłat gier liczbowych** wpłynęło 63 213 060 PLN.

Ważnym elementem ofensywnej polityki generowania środków jest przestrzeganie przy dofinansowaniu projektów inwestycyjnych gmin zasady obligatoryjnego angażowania środków własnych w wysokości od 20 do 30% wartości zadania.

Kwota środków przekazanych do chwili obecnej gminom w ramach dotacji z budżetu państwa na realizację zadań w dziedzinie usuwania skutków powodzi osiągnęła wartość ponad 1 miliarda PLN.

Łącznie na realizację zadań w dziedzinie usuwania skutków powodzi i budowania systemu zabezpieczeń na przyszłość uruchomiono:

- w 1997 r. 1,4 mld PLN
- w 1998 r. 1,9 mld PLN
- w 1999 r. 1,7 mld PLN
- w 2000 r. środki przeznaczone na usuwanie skutków powodzi osiągnęły kwotę 1,5 mld PLN.

Wielkość środków finansowych przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi w dziedzinie szeroko pojętej gospodarki wodnej przedstawia załączona tabela.

Aktualnie – w ramach przygotowań Ustawy „O gotowości cywilnej i zarządzaniu kryzysowym” – trwają prace nad stworzeniem na podstawie doświadczeń własnych ostatnich lat i doświadczeń innych krajów (w tym szczególnie USA, Francji, Niemiec, Holandii i innych) systemu zabezpieczeń finansowych programu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usuwania skutków powodzi. System, wzorem rozwiązań przyjętych w innych krajach, powinien opierać się na współdziałaniu państwa, samorządów, towarzystw ubezpieczeniowych i obywateli.

PO SZKODZIE

Doświadczenia systemu amerykańskiego (National Flood Insurance Program) potwierdzają, że ubezpieczenia dotowane przez państwo spełniają oczekiwanie zmniejszenia wydatków z budżetu państwa zarówno na rekonstrukcję zniszczeń popowodziowych i pomoc dla powodzian, jak i stymulowanie stałej rozbudowy i modernizacji osłony przeciwpowodziowej.

Środki przekazane w latach 1997-1999 dla województwa dolnośląskiego na zadania w zakresie usuwania skutków powodzi

Do chwili obecnej dla województwa dolnośląskiego przekazano ogółem ponad **1,61 mld PLN** ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie skutków powodzi, rezerwy budżetu państwa utworzonej z pożyczek zagranicznych (Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy) oraz innych źródeł finansowych (PHARE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Rachunek KPRM „Pomoc dla powodzian z dopłat liczbowych”), w tym na:

- ❖ infrastrukturę komunalną jednostek samorządu terytorialnego – 776 657 tys. PLN
- ❖ drogi krajowe i wojewódzkie – 78 409 tys. PLN
- ❖ melioracje wodne podstawowe (wały) – 163 853 tys. PLN
- ❖ remont i budowę urządzeń ochrony przeciwpowodziowej (m.in. zbiorniki wodne) – 465 439 tys. PLN
- ❖ szpitale, przychodnie, uzdrowiska (m.in. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka we Wrocławiu, Wojewódzki Szpital im. J. Babińskiego we Wrocławiu, Specjalistyczny Zespół Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu) – 53 171 tys. PLN
- ❖ osuszanie mieszkań – 7 844 tys. PLN

- ❖ zabytki, księgozbiory, archiwa – 14 927 tys. PLN
- ❖ jednostki straży pożarnej – 6 558 tys. PLN
- ❖ oświatę (szkoły średnie i wyższe) – 23 666 tys. PLN
- ❖ zasiłki celowe – 3 672 tys. PLN
- ❖ sądownictwo, policję, domy pomocy społecznej – 19 960 tys. PLN
- ❖ instytucje kultury (domy kultury, kina) – 1 936 tys. PLN
- ❖ inne (odszkodowania, parafie, zakony) – 2 059 tys. PLN.

Wskaźnik pokrycia strat poniesionych w wyniku powodzi przez gminy województwa dolnośląskiego wynosi ponad 57%, przy czym w 127 gminach województwa, objętych pomocą w zakresie usuwania skutków powodzi, wskaźnik pokrycia poniesionych strat, w czasie powodzi 1997, 1998, 1999 oraz 2000 roku, kształtuje się następująco:

- ❖ w 39 gminach przekracza 100%
- ❖ w 8 gminach w przedziale od 90 do 100%
- ❖ w 7 gminach w przedziale od 80 do 90%
- ❖ w 11 gminach w przedziale od 70 do 80%
- ❖ w 16 gminach w przedziale od 60 do 70%
- ❖ w 12 gminach w przedziale od 50 do 60%
- ❖ w 19 gminach w przedziale od 40 do 50%
- ❖ w 9 gminach w przedziale od 30 do 40%
- ❖ w 4 gminach w przedziale od 20 do 30%
- ❖ w 2 gminach w przedziale od 10 do 20%.

Autor jest pracownikiem Kancelarii Rady Ministrów, dyrektorem Biura Terenowego ds. Usuwania Skutków Powodzi we Wrocławiu.

„Nasz człowiek na urzędzie” to tytuł nagrody w konkursie i Programu TVP na najlepszego szefa gminy. W 2000 roku pierwsze miejsce w tym konkursie, oceniającym wyniki za 1999 rok i tytuł najlepszego wójta w Polsce, przyznano Januszowi Mikuliczowi z gminy Kunice na Dolnym Śląsku. Nagrodę wręczał marszałek Sejmu RP – Maciej Płażyński.

Trofeum jest wymowne – rzeźba przedstawiająca krzesło na schodach (symbolizująca szczeble samorządu) oraz buty sugerujące władzy, by była jak wygodne trzewiki i nie uwierała społeczeństwa.

Co trzeba zrobić, żeby zasłużyć na taką nagrodę? Trzeba być odważnym, przedsiębiorczym, pomysłowym i zdobyć zaufanie oraz uznanie mieszkańców.

Janusz Mikulicz cieszy się tym zaufaniem już trzecią kadencję. Kiedy zaczął swoją pracę na urzędzie, gmina wiejska Kunice, skupiająca 11 wsi oraz 4,5 tys. mieszkańców, należała do najsłabszych. Trzeba było przede wszystkim odrobić wieloletnie zaniebdania w rozwoju infrastruktury, czyli zbudować sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową, telefoniczną i oczywiście poprawić stan dróg.

Za co biedna gmina, posiadająca niewielki budżet, miała to zrobić? Właśnie na rozwiązanie tego problemu nikt wcześniej nie miał pomysłu. Mikulicz miał.

– Niski budżet, na poziomie dzisiejszych 300 tys. zł, nie dawał żadnych szans na rozwój – mówi najlepszy wójt. – Mimo to w 1990 roku przyjęliśmy ambitne plany rozwoju gminy, a pierwszym sposobem na ich realizację było odważne uruchamianie linii kredytowych. Już za dwa lata okazało się, że mając trochę własnych pieniędzy (z pożyczki) na pokrycie części kosztów inwestycji mogliśmy sięgać po różne możliwości zdobywania dodatkowych środków od wojewody, z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także z takich źródeł jak dotacje, ulgi i nagrody za terminową realizację zadań związanych z ochroną środowiska oraz terminowe spłacanie zaciągniętych pożyczek.

W sumie inwestycje na infrastrukturę gminną pochłonęły w ciągu dziesięciu lat ok. 15 mln zł. Poprawiło to warunki bytowej miejscowej ludności i – co najważniej-

Środki: Banku Światowego, EBI, Funduszu RSRE, budżetowe w tys. zł

Lp.	Rodzaj zadania	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	Razem
1.	Odbudowa obiektów gospodarki wodnej, urządzeń przeciwpowodziowych	203 291	314 386	235 969	124 211	877 857
2.	Budowa „Osłony przeciwpowodziowej i ograniczenie zagrożenia”	–	106.565	131.328.	156.633	394.526
3.	Odbudowa wałów przeciwpowodziowych	282 471	342 393	255 862.	–	880 726
	Razem	485 762	763 344	623 159	280 844	2 153 109

Nasz człowiek na urządzie

Janusz Mikulicz

ze – stało się magnesem dla ludzi z zewnątrz, którzy znajdują tu atrakcyjne tereny pod budownictwo jednorodzinne. Atrakcyjne nie ze względu na położenie geograficzne, bo przecież równie ciekawe tereny są w sąsiednich gminach. Atrakcyjne ze względu na uzbrojenie działek we wszystkie media – jak w mieście.

Tę atrakcyjność potwierdza stale rosnące zainteresowanie wykupem działek i rozwój budownictwa jednorodzinnego w Kunicach. Wydano już ponad 300 zezwoleń na budowę, powstają osiedla „Kunice” i „Ziemnice”. Są też pierwsze symptomy zainteresowania walorami innych wsi, np. Spalonej.

Zmienia to charakter gminy. Kiedyś opierała ona swój budżet przede wszystkim na podatku rolnym, który stanowił 70 proc. dochodów. Teraz największy wpływ na gminną kasę mają podatki od osób fizycznych – one w przeciagu czterech lat praktycznie się podwoiły. Nowi mieszkańcy gminy płacą nie tylko podatki od swoich nieruchomości, ale także od swojej działalności gospodarczej, którą często prowadzą poza granicami gminy, ale podatki od dochodów płacą w miejscu zamieszkania. W efekcie podatki od osób fizycznych czterokrotnie przekraczają podatki rolne. Podobnie wzrosły podatki od osób prawnych.

Dzięki temu dochody własne gminy są bardzo wysokie i to pozwala inwestować np. w świetlice wiejskie, w gminny ośrodek kultury, w szkoły – zostały dociepłone i wyposażone w ekologiczne kotłownię na gaz. Wybudowano salę gimnastycz-

ną przy szkole podstawowej, a teraz trwa budowa remizy strażackiej w Miłogostowicach, która będzie też mieściła świetlicę wiejską, w której dzieci będą mogły odrabiać lekcje, a strażacy prowadzić działalność gospodarczą. To jest ostatnia wioska, w której nie było świetlicy wiejskiej. Te wszystkie przedsięwzięcia prowadzone były i są z własnych środków, a nie z pieniędzy na inwestycje, bo te są oznaczone i trzeba je wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem.

Gmina organizuje też roboty publiczne, by dać zatrudnienie tym mieszkańcom, którzy kiedyś byli zaliczani do tzw. chłoprobotników, a teraz pozostali we własnych małych gospodarstwach rolnych bez dodatkowych środków do życia. Naprawia się drogi, porządkuje chodniki, ogroduzenia, nasadza zieleń.

Oprócz prac porządkowych pozostało jeszcze trochę inwestycji komunalnych. Trzeba zakończyć kanalizację we wsiach położonych za Kaczawą i dobroić kolejne tereny pod budownictwo mieszkaniowe. To będzie zrobione w 2001 roku. Pieniądze na ten cel gmina – jako jedna z niewielu gmin wiejskich – postanowiła zdobyć poprzez wypuszczenie własnych obligacji na kwotę 4,5 mln zł.

Informacja o zakończeniu własnych inwestycji komunalnych i zaawansowanych pracach porządkowych prowokuje do pytania o pomysł na przyszłość

– Będziemy się starali pozyskać inwestorów – mówi Janusz Mikulicz – obiecując im abolicję podatkową, ale zdajemy sobie sprawę z tego, że dopóki położona w pobliżu Legnicka Strefa Ekonomiczna nie zostanie zagospodarowana, nasza oferta ma małe szanse. Tam przecież są znacznie korzystniejsze warunki preferencyjne dla dużych inwestorów. Natomiast dla mniejszych przedsiębiorców z całą pewnością możemy być atrakcyjni. Taką abolicją, czyli zwolnieniem od podatków na trzy lata, stosowaliśmy już w latach 1992–1994 i to przyniosło pewne efekty. Dla nas ci mniejsi inwestorzy są też atrakcyjni. Tym bardziej kiedy deklarują na wstępie, a o to zabiegamy, że

będą zatrudniać ludzi miejscowych. Liczy się każde nowe miejsce pracy. W tej chwili w gminie jest zarejestrowanych ok. 300 drobnych firm.

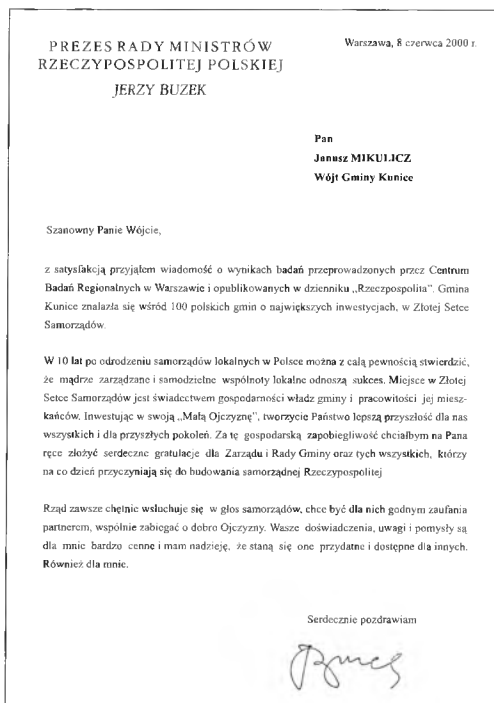
Szansą dla gminy jest też tamtejsze jezioro. Jego właściwe zagospodarowanie mogłoby ściągać turystów, zachęcać do rozwoju w gminie gospodarstw agroturystycznych. Niestety, na razie to niemożliwe, bo w imieniu Skarbu Państwa jeziorem zawiaduje Polski Związek Wędkarski i żadne próby skomunalizowania akwenu na razie się nie powiodły. A dopóki gmina nie jest formalnym właścicielem terenu, nie może na nim inwestować.

– Czy zdobycie tytułu pierwszego wójta Rzeczypospolitej nie ułatwia np. rozmów ze Skarbem Państwa w tej sprawie? – Niestety nie. Do tego potrzebna jest zmiana ustawy.

Przypomnijmy zatem co – oprócz oczywiście splendoru dla wójta i gminy – wiązało się z przyznaniem tytułem „Nasz człowiek na urządzie”.

– Z nagród dla gminy – mówi wójt Janusz Mikulicz – najbardziej ucieszył mnie zgrabny autobus, tzw. gimbus, do dowożenia dzieci do szkół. Razem z nim mamy już trzy autobusy dla młodzieży szkolnej. Indywidualną nagrodą był natomiast atrakcyjny wyjazd do Stanów Zjednoczonych.

Mirosław Durczak

Jest sobota. Kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bardzie Śląskim wypełniają członkowie Akcji Katolickiej Archidiecezji Wrocławskiej. Przybyli do tutejszego sanktuarium Matki Bożej Strażniczki Wiary w ramach pielgrzymki. Będą uczestniczyć w mszy św. Później zaplanowano jeszcze wykłady, zwiedzanie Sanktuarium oraz Drogi Krzyżowej i Nabożeństwo Różańcowe w drugim bardzkim Sanktuarium Maryjnym pw. Matki Bożej Płaczącej na Górze Bardzkiej.

U bardzkiej Strażniczki Wiary

Marek Zygmunt

Tak jest niemal codziennie. Kustosz bardzkich sanktuariów ojciec Homoncik ze Zgromadzenia Ojców Redemptorystów podkreśla, że do Barda pielgrzymują pątnicy z całej Polski, a szczególnie z Archidiecezji Poznańskiej, Gdańskiej, Szczecińskiej, Diecezji Opolskiej, Zielonogórsko-Gorzowskiej, Gliwickiej, no i oczywiście z całej Metropolii Wrocławskiej.

Już w czasach średniowiecznych Bardzo stało się miejscem pielgrzymek do słynącej z cudów figurki Matki Bożej Bardzkiej. Legenda mówi, że Matka Boża ukazała się we śnie pewnemu młodemu człowiekowi. 42-centymetrowa figurka wyrzeźbiona w barokowym drewnie pochodzi z XIII wieku i jest najstarsza na Śląsku.

Starania o Jej koronację koronami papieskimi rozpoczęły się już w 1947 r. Rok później Kapituła Watykańska wystawiła stosowny dokument w tej sprawie. Doczekał się on realizacji dopiero 3 lipca 1966 roku podczas uroczystych obchodów 1000-lecia chrztu Polski. Aktu tego do-

konał przy udziale kilkuset kapłanów i kilkudziesięciu tysięcy wiernych późniejszy kardynał ks. Bolesław Kominek. Była to pierwsza koronacja w Archidiecezji Wrocławskiej i zarazem pierwsza na ziemiach zachodnich.

Koronacja niewątpliwie rozstawiła Bardzo Śląskie nie tylko na Dolnym Śląsku, ale i w całej Polsce. Liczba pielgrzymek zdecydowanie wzrosła. Chcąc uatrakcyjnić sanktuarium, w 1967 roku podjęto decyzję o wybudowaniu panoramicznej szopki ruchomej i Muzeum Sztuki Sakralnej. Spowodowało to wzrost liczby grup turystycznych.

W Bardzie są trzy odpusty: w pierwszą niedzielę lipca, 15 sierpnia i w pierwszą niedzielę września. Pierwszy ma charakter ogólny, a uroczystości trwają zawsze całą dobę. Drugi jest związany z obchodami święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Wrześniowy natomiast jest połączony z nabożeństwem stanowym dla mężczyzn oraz regionalnym nabożeństwem dziękczynnym za zbiory.

Panorama Barda.

Sama świątynia pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny została wybudowana w latach 1686–1704. Zgodnie z duchem baroku w kościele tym wyeksponowano szczególnie tabernakulum, ambonę, chrzcielnicę oraz organy – elementy uważane wtedy za najważniejsze w wyposażeniu świątyni.

Stulecie swojej pracy w Bardzie Śląskim obchodziło w ub. roku Zgromadzenie Najświętszego Odkupiciela, zwane redemptorystami. Założył je dokładnie 9 listopada 1732 roku w Neapolu św. Alfons Maria Liguori w celu pracy duszpasterskiej wśród ludzi najbardziej zaniedbanych religijnie. W drugiej połowie XIX wieku zgromadzenie objęło prawie cały świat. Obecnie ma 38 prowincji, w których pracuje prawie 6 tys. redemptorystów. Wydało 4 świętych i 3 błogosławionych.

Do Polski redemptorystów sprowadził w 1787 r. św. Klemens i założył pierwszą placówkę w Warszawie. Po kasacji w 1808 roku wznowili działalność w 1824 r., ale tylko na 10 lat. Na stałe osiedlili się w Polsce w 1883 roku w Mościskach, dzięki staraniom o. Bernarda Łubińskiego. Zgromadzenie rozwijało się w naszym kraju bardzo dynamicznie.

Do Barda Śląskiego redemptoryści przybyli w roku 1900 i od razu z wielkim zapałem zabrali się do pracy w tutejszym

sanktuarium. Na trwałe w historię tego miasta wpisali się ojcowie F. Franz i J. Schweter. Pierwszy rozpoczął wzniesienie kaplic różańcowych, drugi natomiast napisał wiele książek o Bardzie, z których najcenniejszą jest wydana w 1922 r. historia tego miasta i sanktuarium.

Po II wojnie światowej sanktuarium przejęli redemptoryści polscy. Pierwszym z nich był o. dr L. Fraś, który 13 stycznia 1946 roku przejął klasztor na rzecz Prowincji Polskiej. Ojciec Fraś starał się przekonać przybyłych na ziemię zachodnie ludzi, że Bardo jest starym polskim sanktuarium i że teraz tutaj powinni pielgrzymować. Z tego zadania wywiązał się znakomicie. Już 30 maja 1946 roku zawitała tam pierwsza polska pielgrzymka. Do Barda przybyło ok. 6 tys. pątników. Prowadząc rekolekcje w okolicznych parafiach, o. Fraś zapoznawał ludzi z sanktuarium i zachęcał ich do organizowania pielgrzymek. To, że Bardo Śląskie nie miało przerwy w ruchu pielgrzymkowym, jest przede wszystkim jego zasługą.

Z ważniejszych uroczystości organizowanych w Bardzie Śląskim przez polskich redemptorystów warto wymienić m.in. takie: 15 VII 1959 r. – pobyt Prymasa Tysiąclecia kar. Stefana Wyszyńskiego, 3 VII 1966 r. – uroczystą koronację cu-

downej figury Matki Bożej Bardzkiej, 31 VII 1986 r. – 20. rocznicę koronacji.

Razem z jubileuszem ojców redemptorystów miasto obchodziło swoje 700-lecie, warto więc kilka słów poświęcić też samej miejscowości, bo relikty przeszłości nie są jej jedynymi wartościami. Miasto ma wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Należą do nich zwłaszcza zróżnicowana rzeźba terenu (260–503 m n.p.m.), malowniczy przełom rzeki, schodzące prawie do podnóża kotliny lasy, wspaniały leśny klimat, bogata fauna i flora oraz wiele ciekawych tras turystycznych.

Dzisiejsze Bardo, mimo licznie odwiedzających je pielgrzymów, to małe, sennie miasteczko, czekające na swoją kolejną szansę. Ludzie marzą tu o planowanym kiedyś zalewie na Nysie Kłodzkiej i o pieniądzach na budowę nowych obiektów turystycznych i sportowych, hoteli, moteli, bazy gastronomicznej. A tymczasem samorząd realizuje inwestycje komunalne, niezbędne mieszkańcom: buduje oczyszczalnię ścieków z kolektorem sanitarnym, wodociągi, zagęszcza sieć telefoniczną i ciągle jeszcze leczy rany miasta odniesione w czasie powodzi w 1997 roku. Zaś ci najbardziej zakochani w tej ziemi marzą o obdarzeniu miasta statuem „Pomnika Kulturalno-Krajobrazowego”. ■

Dortmundzko-Wrocławska Fundacja Partnerstwa Międzyparafialnego

Przedstawiamy tym razem Dortmundzko-Wrocławską Fundację Partnerstwa Międzyparafialnego im. św. Jadwigi. Jej powołanie poprzedziły zapoczątkowane w 1971 roku kontakty członków Wrocławskiego Klubu Inteligencji Katolickiej z Grupą Bensberger Kreis z Dortmundu. Te kontakty spowodowane były przez ludzi pragnących zbliżenia obu naszych narodów.

Kiedy nasz kraj stanął na kolejnym zakręcie historii, już wiosną 1981 roku dotarły z Dortmundu pierwsze dary z żywnością i odzieżą. Od tego czasu współpraca między chrześcijanami obu miast przybierała coraz to nowe formy, aż

wreszcie 14 marca 1991 roku powołano fundację.

Od tego czasu w obu miastach pracuje wiele osób dążących do tego, by zbliżenie naszych miast było coraz mocniejsze i trwalsze. Fundacja w ramach pomocy charytatywnej przekazuje w darach z Dortmundu żywność i odżywki dla niemowląt, finansuje obiady w szkołach dla dzieci najuboższych i zaniedbanych, wydaje nieodpłatnie lekarstwa i odzież zbieraną w Dortmundzie, a także przekazuje szpitalom, domom dziecka i ośrodkom pomocy społecznej aparaturę medyczną i sprzęt rehabilitacyjny otrzymywane od niemieckich partnerów.

Inną formą działalności fundacji są organizowane przy wrocławskich parafiach kursy języka niemieckiego oraz obozy językowe w Polsce i Niemczech, służące nie tylko nauce języka, ale także nawiązywaniu kontaktów młodzieży obu krajów. Również dzięki fundacji młodzi wrocławianie – rzemieślnicy i urzędnicy różnych specjalności – wyjeżdżają do Dortmundu na dwumiesięczne praktyki zawodowe. Fundacja finansowo wspiera także dzieła służące tworzeniu nowych miejsc pracy, w których wypracowuje się fundusze na cele charytatywne. Tym różnorodnym formom działalności towarzyszą partnerskie wizyty w parafiach, które po latach wspólnych modlitw i przedsięwzięć charytatywnych zaowocowały już licznymi przyjaźniami, zaś organizowane regularnie polsko-niemieckie seminaria przyczyniają się do wymiany wiedzy, doświadczeń, a przede wszystkim ułatwiają porozumienie polskich i niemieckich katolików oraz ewan-

Dokończenie na str. 59

Spotkanie Biznesu

W ostatnim pięcioleciu bardzo dynamicznie rozwijały się polsko-czeskie kontakty gospodarcze. Obroty handlowe, które w 1995 roku wynosiły 1,6 mld dolarów, pod koniec lat dziewięćdziesiątych zamknęły się sumą 2,5 mld dolarów, co oznacza wzrost o blisko 60 proc. Tak szybki rozwój współpracy gospodarczej i handlowej był możliwy dzięki liberalnym ramom stworzonym przez Środkowoeuropejską Strefę Wolnego Handlu CEFTA.

Tradycją Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie są coroczne czerwcowe Spotkania Biznesu w ogrodach konsulatu. Poza przedstawicielami polskich i czeskich firm zainteresowanych współpracą biorą w nich udział członkowie korpusów dyplomatycznych obu krajów, politycy, posłowie, senatorowie, delegacje władz administracyjnych, euroregionów, izb gospodarczych, służb granicznych i celnych, organizacje polonijnych i stowarzyszeń.

Ostatnie VI Spotkanie Biznesu, w którym wzięła udział również delegacja Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, odbyło się na terenach targowych Czarna Łąka, bowiem deszcz uniemożliwił korzystanie z ogrodów konsulatu. Udział wzięli przedstawiciele 46 polskich i 50 czeskich firm. Formuła spotkań ma charakter towarzyski. Po krótkiej informacji na temat efektów współpracy polsko-czeskiej w minionym roku, przedstawionej przez Mariana Ozimka – konsula handlowego RP w Ostrawie, po okolicznościowych wystąpieniach kilku osobistości z życia politycznego i gospodarczego, resztę czasu poświęcono bezpośrednim partnerskim rozmowom. Kto szukał nowych partnerów, mógł skorzystać z pomocy spikerki, która prośbę nagłaśniała i doprowadzała do spotkania zainteresowanych firm.

O potrzebie takich spotkań niech świadczy fakt, że w Ostrawie reprezentowane były nie tylko firmy z regionów sąsiedzkich, więc z Małopolski, Śląska, Opolszczyzny, Dolnego Śląska, ale także z Torunia i Olsztyna.

Tekst i zdjęcia: Mirosław Durczak

REGION 2000

Rozwój czesko-polskiej współpracy, zacieśnienie kontaktów przedstawicieli organizacji samorządowych, przedstawienie ofert i nawiązanie współpracy między firmami to główne cele, jakie postawili sobie organizatorzy wystawy REGION 2000, która w połowie października ub. roku odbyła się na terenach wystawowych Czarna Łąka w Ostrawie.

Organizatorami imprezy były: Stowarzyszenie na Rzecz Polsko-Czeskiej Współpracy JAGIEŁŁO 2000, Czesko-Polska Mieszana Izba Handlowa oraz Targi Ostrawskie S.A., a patronat objęli: Jan Misiarz – ambasador Republiki Czeskiej w Warszawie, Marek Pernal – ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze, Piotr Lachnita – minister ds. rozwoju regionalnego RC, Tadeusz Donocik – wiceminister gospodarki RP, Evžen Tošenovský – prezydent Ostrawy oraz Marek Masiulanis – konsul generalny RP w Ostrawie i Miroslav Bušek – konsul generalny RC w Katowicach.

Do prezentacji zaproszono cztery regiony z Polski południowej: małopolski, śląski, opolski i dolnośląski. Wszystkim wystawcom Ministerstwo Gospodarki zapewniło pełny zwrot kosztów stoiska. Mimo to z prezentacji w ostatniej chwili wycofała się Małopolska.

Ciężar zorganizowania dolnośląskiej prezentacji wzięło na siebie Stowarzysze-

Na zdjęciu górnym: koncertuje orkiestra Hanys Band.

Poniżej: ten fragment dolnośląskiej ekspozycji był w czeskich mediach najczęściej pokazywany.

Obok: na wernisażu wystawy „Mury są wszędzie”. Od lewej: autor zdjęć Rudolf Opatřil – konsul handlowy Konsulatu Generalnego RC w Katowicach, obok konsul generalny RP w Ostrawie – Marek Masiulanis, Jerzy Bychawski – radca handlowy Ambasady RP w Pradze i wiceminister gospodarki RP – Tadeusz Donocik.

Polsko-Czeskie spotkanie przedstawicieli samorządu i biznesu. Wykład o przemianach w Polsce wygłosił wiceminister gospodarki RP – Tadeusz Donocik.

Organizatorzy dolnośląskiej ekspozycji. Od lewej: Mieczysław Ducin Piotrowski – rzecznik „Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej”, Jan Buczek – dyrektor Festiwalu Muzycznego w Trzebnicy, Bogdan Cybulski – prezes Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, Grzegorz Roman – członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego i Andrzej Wąsik – starosta powiatu wrocławskiego.

Zespół Pieśni i Tańca „Ślężanie” z Dzierżoniowa.

nie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska we współpracy z Urzędem Marszałkowskim. W przygotowanej ekspozycji uczestniczyło 34 wystawców, których propozycje spotkały się z dużym zainteresowaniem oficjalnych gości i licznie odwiedzającej wystawę publiczności.

Bardzo ciepło przyjęto także koncerty orkiestry HANYS BAND z Wrocławia oraz żywiolowy Zespół Pieśni i Tańca ŚLĘŻANIE z Dzierżoniowa. Warto podkreślić, że to właśnie nasza orkiestra uświetniła otwarcie wystawy.

Zaraz po otwarciu wystawy REGION 2000 odbyły się tam dwa wernisaże wystaw fotograficznych. Pierwszą, na temat polskich przemian, przygotowali fotoreporterzy Gazety Wyborczej. Autorem drugiej, bardzo refleksyjnej pn. „Mury są wszędzie”, był Rudolf Opatřil – konsul handlowy RC w Katowicach.

Interesujący przebieg miało polsko-czeskie spotkanie przedstawicieli samorządów i biznesu, które odbyło się w sali konferencyjnej hotelu IMPERIAL w Ostrawie. Rozmawiano o przemianach w obu krajach i o wynikających z tych przemian możliwościach współpracy. Referat wprowadzający na temat reformy administracyjnej w Polsce wygłosił wiceminister gospodarki Tadeusz Donocik. O tym, czego nie omówiono podczas oficjalnych wystąpień, można było porozmawiać w trakcie uroczystego, wspólnego wieczoru, który zakończył pierwszy dzień. I znowu, podobnie jak na otwarciu, ozdobą tego wieczoru był zespół „Ślężanie”.

Kolejne dwa dni przeznaczono na dwustronne rozmowy o współpracy. Nawiązano interesujące kontakty, poczyniono wstępne ustalenia o dalszym współdziałaniu, podpisano wstępne umowy. Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Sp. z o.o. – największy organizator targów we Wrocławiu – podpisało umowę o współpracy z ostrawskim organizatorem targów OSTRAVSKE VÝSTAVY S.A.

Już na początku drugiego dnia widać było wyraźnie, że dolnośląska prezentacja zdecydowanie zdominowała wystawę REGION 2000. Efektowne stoiska, wśród których „przechadzały się” dolnośląskie misie – nasz symbol prezentowany w Hanowerze na EXPO 2000 – bez przerwy przyciągały zwiedzających. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się również pokazany wcześniej w Hanowerze Dolnośląski Internetowy System Informacji i Promocji, zwany w skrócie DInSIP. Jest to

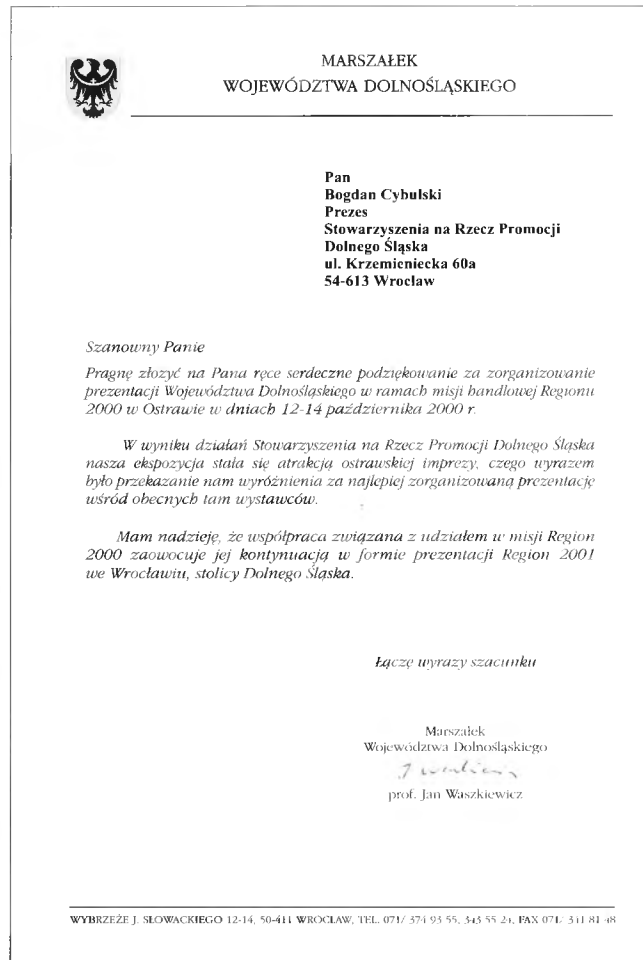
Jedyny w naszym regionie zintegrowany system informacji o jednostkach samorządowych, a także o działających na ich terenie instytucjach oraz podmiotach gospodarczych. System działa już w czterech wersjach językowych (polska, niemiecka, angielska i specjalnie przygotowana na prezentację w Ostrawie – czeska). Dzięki temu przedstawiciele czeskich firm otrzymali łatwy dostęp do zawartych w systemie ofert i adresów firm polskich. DInSIP przygotowała i prowadzi firma TAIDE POLSKA we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji Dolnego Śląska.

Oczywiście nie sposób opisać każde stoisko, ale należy wymienić wszystkich uczestników wystawy, bowiem decyzja organizatorów, którzy uznali dolnośląską prezentację za najciekawszą i nagrodzili ją pucharem oraz dyplomem uznania dla marszałka województwa dolnośląskiego, była naszym wspólnym sukcesem.

Udana wystawa REGION 2000 zainspirowała jej organizatorów i patronów do podjęcia decyzji o wpisaniu tej imprezy do kalendarza stałych prezentacji polsko-czeskich, które pod nazwą REGION będą się odbywać na przemian w Czechach i Polsce. I tu kolejny efekt naszej udanej prezentacji: uznano, że najlepszym miejscem na prezentację czeskich regionów w Polsce będzie stolica Dolnego Śląska – Wrocław. REGION 2001 ma się odbyć jesienią w Hali Ludowej.

Tekst i zdjęcia: Mirosław Durczak

W wystawie REGION 2000 w Ostrawie uczestniczyli:

1. Administracja Zasobów Mieszkaniowych – Wrocław
2. Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A. – Nowa Ruda
3. Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A. – Legnica
4. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa – Wrocław
5. Bank Zachodni S.A. I Oddz. Wrocław
6. BISEK Przedsiębiorstwo Wielobranżowe – Wrocław
7. Centrum Promocji Gospodarczej BUDEXPO-WROCLAW
8. Dolnośląski Klub Biznesu przy SPDS – Wrocław
9. Fabryka Pojazdów Ciężarowych ZREMB – Wrocław
10. INTERAM Andrzej Maciejowski – Wrocław
11. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław SA
12. Orkiestra HANYS BAND – Wrocław
13. POLAR – Wrocław
14. POLYPIPE POLAND Sp. z o.o. – Długołęka
15. PROBAU – Oddział Wrocław
16. Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej SIECHNICE Sp. z o.o.
17. Regionalne Centrum Doradztwa Rolniczego i Obszarów Wiejskich – Wrocław
18. Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka
19. Stowarzyszenie Narzędziowców – Wrocław
20. Starostwo Powiatowe w Kłodzku
21. Starostwo Powiatowe Trzebnica
22. Starostwo Powiatowe we Wrocławiu
23. Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska – Wrocław
24. TAIDE POLSKA (DINSIP) – Wrocław
25. Urząd Gminy Długołęka
26. Urząd Gminy Kobierzyce
27. Urząd Gminy Święta Katarzyna
28. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
29. Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie
30. Urząd Miasta i Gminy Sobótka
31. Urząd Miejski – Wrocław
32. WP HALA LUDOWA – Wrocław
33. Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej S.A. – Przygórze
34. ZPM POLWICA Sp. z o.o. – Domaniów
35. Zespół Pieśni i Tańca ŚLĘŻANIE – Dzierżonów
36. Związek Polskich Artystów Plastyków Polska Sztuka Użytkowa – Wrocław

II DOLNOŚLĄSKIE FORUM POLITYCZNE I GOSPODARCZE

Krzyżowa, 3–5 listopada 2000 roku

KOMUNIKAT KOŃCOWY

Tematem przewodnim II Forum był rynek pracy i bezrobocie na Dolnym Śląsku. Brak pracy jest jednym z najistotniejszych problemów współczesnego świata i Europy. Dlatego przedstawiciele środowisk mających wpływ na przyszłość Dolnego Śląska zebraли się w Krzyżowej, żeby wskazać podstawowe źródła zagrożeń i szans dla rozwoju rynku pracy.

Ponad 500 uczestników dyskutujących w ośmiu grupach problemowych zgodziło się, że problemy rynku pracy dotyczą wszystkich środowisk: nauki, biznesu i władzy publicznej. Grupy tematyczne zebrały się, aby omówić następujące zagadnienia:

- ❖ Innowacyjność i informacja – wyzwanie przyszłości
- ❖ Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich
- ❖ Budownictwo i infrastruktura techniczna
- ❖ Turystyka w regionie
- ❖ Ochrona zdrowia – gałęzią gospodarki
- ❖ Edukacja i szkolnictwo wyższe a rynek pracy
- ❖ Finansowanie rozwoju regionu
- ❖ Kreowanie przyszłości regionu.

Zwrócono uwagę na potrzebę dostosowania procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Dotyczy to całego systemu edukacji, poczynając od szkolnictwa podstawowego poprzez średnie do zawodowego i wyższego. Rynek pracy wymaga także upowszechniania kształcenia ustawicznego. Dzięki niemu będzie on mógł się dopasować do Nowej Ekonomii, czyli systemu, w którym wiedza jest najważniejszym filarem gospodarki.

Przedstawiciele firm wyrazili chęć aktywnego uczestnictwa w inicjatywach upowszechniających dostęp do Internetu. Przekonywali, że efektem braku ścisłej współpracy między nauką a światem biznesu jest zbyt mała konkurencyjność przedsiębiorstw i niewystarczające wykorzystanie potencjału regionu.

Mówili też o tym, że niedoskonałość prawa w obszarach edukacji, Nowej Eko-

nomii, prawa pracy, podatków i innych, stanowi barierę dla tworzenia nowych miejsc pracy, finansowania kultury i ośrodków edukacyjnych oraz w innych obszarach życia gospodarczego i społecznego. Konieczne jest spotkanie z dolnośląskimi parlamentarzystami w celu przekonania ich do podjęcia odpowiednich inicjatyw legislacyjnych.

Wykorzystanie potencjału tkwiącego w mieszkańcach wsi dolnośląskiej może się dokonać poprzez wielopłaszczyznowy rozwój obszarów wiejskich oraz związanych z nimi ośrodków miejskich.

Zwrócono uwagę na niedostateczną efektywność służby zdrowia. Postulowano zmianę dotychczasowych zasad finansowania usług medycznych. Konieczne jest przekształcenie części zakładów publicznych w niepubliczne.

Efektywne współdziałanie firm prywatnych z samorządami daje szansę na skuteczniejsze finansowanie przedsięwzięć w regionie. Temu celowi służyć może między innymi utworzenie dolnośląskiego funduszu inwestycyjnego i uzyskanie poręczeń kredytowych dla małych i średnich przedsiębiorstw, wzorowane na już istniejących rozwiązaniach. Istotne jest również rozpowszechnianie wiedzy na temat pozyskiwania środków pomocowych dla regionu. Zdaniem dyskutantów istnieje potrzeba wykreowania narzędzi podnoszących jakość i konkurencyjność dolnośląskich wyrobów. Główne czynniki podnoszące konkurencyjność Dolnego Śląska to silne podmioty gospodarcze re-

alizujące duże innowacyjne projekty oraz tworzenie grup nacisku działających na rzecz regionu. Jednym z ważniejszych dokonań forum w tym zakresie było podpisanie „Porozumienia o Ustanowieniu Dolnośląskiego Certyfikatu Gospodarczego” oraz „Listu intencyjnego w sprawie dopływu kapitału dla przedsięwzięć inwestycyjnych”.

Dyskutujący zgodzili się, że samorządy powinny aktywnie działać na rzecz rozbudowy infrastruktury turystycznej. Należy stopniowo odchodzić od promocji poszczególnych miejscowości na rzecz popularyzowania produktów turystycznych całego regionu.

Ważnym elementem spotkania była debata o kulturze i nauce. Tożsamość regionu tworzy nie tylko biznes, ale także kultura, nauka i przede wszystkim edukacja. Ich rozwój powinien wyznaczać dynamikę rozwoju gospodarczego i politycznego.

Wszystkie proponowane działania mają służyć pobudzeniu rynku pracy i zmniejszaniu bezrobocia. Warto podkreślić, że wskazane w Krzyżowej kierunki działań są spójne z europejską polityką w tym zakresie.

Uczestnicy forum deklarują wolę kontynuowania prac w różnorodnych grupach tematycznych. Chcą w ten sposób aktywizować społeczność dolnośląską do działań na rzecz rozwiązywania problemów regionu. Oczekują oni jednocześnie od władz regionalnych współdziałania zgodnego z zasadą pomocniczości. ■

Dortmundzko-Wrocławska Fundacja

Dokończenie ze str. 53
gelistów. Tematy ostatnich seminariów to „Caritas zadaniem Kościoła”, „Chrześcijaнин szafarzem dóbr duchowych i materialnych”, „Podmiotowość wspólnoty parafialnej w trzecim tysiącleciu”.

– Ufamy – mówi prof. dr Joachim Potrykus, przewodniczący polskiego prezydium fundacji, że taka działalność doprowadzi do usunięcia istniejących barier oraz przewyciężenia społecznych różnic

między naszymi narodami, że będzie stanowić pomost wzajemnego pojednania i przyjaźni, a tym samym przyczyni się do tworzenia wspólnej, sprawiedliwej i pokojowej Europy.

Zainteresowanych szczegółami działalności podajemy adres: Dortmundzko-Wrocławska Fundacja Partnerstwa Międzyparafialnego im. Świętej Jadwigi, 50-223 Wrocław, pl. Staszica 4, tel. 071/328-86-98.

ARS PRO FIDE

Dolny Śląsk to region, który przez całe tysiąclecie był bardzo istotnym stykiem trzech kultur, tradycji i nacji: polskiej, niemieckiej i czeskiej. Ducha tej ziemi współtworzyli również: Walonowie, Żydzi, Węgrzy, Austriacy, a ostatnio po II wojnie światowej – także licznie osiedlająca się tutaj ludność z terenów kresów wschodnich. Tej wielości kultur i tradycji towarzyszy oczywiście wielość Kościołów.

Z okazji 1000-lecia biskupstwa wrocławskiego w dniach 20–23.06.2000 r. odbyły się we Wrocławiu II Prezentacje Sztuki dla Wiary ARS PRO FIDE. Podobnie jak trzy lata temu w czasie 46. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, tym razem organizatorem wystawy było Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, a współpracę organizacyjną zapewniło Muzeum Architektury we Wrocławiu, które udostępniło swoje wnętrza dla prezentacji ekspozycji.

„Z drogi ekumenizmu nie ma odwrotu” – powiedział trzy lata temu we Wro-

JE ks. Henryk kardynał Gulbinowicz

Podczas otwarcia wystawy. Stoją od lewej: komisarz wystawy Ryszard Chruścicki, prezes SPDS Bogdan Cybulski i dyrektor Muzeum Architektury Jerzy Ilkosz. Wystawców wita JE ks. biskup Ryszard Bogusz.

Ks. arcybiskup Jeremiasz

Ks. biskup Włodzimierz R. Jurczak

Ks. Mirosław Kiwka

clawiu papież Jan Paweł II. Kierując się tym przesłaniem przystąpiliśmy do organizacji drugiej prezentacji ARS PRO FIDE, które uznane zostały za bardzo interesujące wydarzenie w czerwcowym kalendarzu milenijnym stolicy Dolnego Śląska. Prezentacje były jednocześnie kolejnym dowodem, że region dolnośląski jest obszarem przyjaznym wszystkim wyznaniom i religiom.

Świadczyła o tym sama uroczystość otwarcia. Wzięli w niej udział hierarcho-

wie czterech Kościołów: ks. Henryk kardynał Gulbinowicz – metropolita wrocławski Kościoła rzymskokatolickiego, ks. arcybiskup Jeremiasz – ordynariusz Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, ks. biskup Ryszard Bogusz – ordynariusz Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej Kościoła Ewangelicko-anglikańskiego oraz ks. biskup Włodzimierz R. Jurczak – biskup Diecezji Wrocławsko-Gdańskiej Kościoła Greckokatolickiego. Ks. biskupa Wojciecha Ziembę – przewodniczącego Komisji ds. Misji Konferencji Episkopatu Polski reprezentował ks. dr Mirosław Kiwka. Przybyli ponadto przedstawiciele władz miasta i regionu oraz postowie dolnośląscy.

Drugie prezentacje Sztuki dla Wiary były – w porównaniu do pierwszych – znacznie bogatsze w treści i formie. Przede wszystkim do prezentacji wspólnot rzymskokatolickiej, ewangelickiej i prawosławnej dołączyła greckokatolicka.

Urządzono ponadto dwie wystawy: o działalności misyjnej polskiego Kościoła rzymskokatolickiego na świecie oraz architektoniczną, pn. „Kościoły na Dolnym Śląsku”. Oczywiście na ARS PRO FIDE nie mogło zabraknąć artystów i rzemieślników uprawiających sztukę sakralną. Bogactwo oferty przyciągało zwiedzających – rzeźby w kamieniu i drewnie,

malarstwo, wyroby metalowe, ceramiczne, szklane, misternie zrobione szaty kościelne, witraże, sztukaterie, meble, organy. Swoją ofertę przedstawiły też pracownice konserwatorskie oferujące kościołom usługi renowacyjne, a nawet cegielnia z szerokim asortymentem wyrobów elewacyjnych i z cegłą gotycką.

Była tym razem również propozycja dla melomanów. W kościele ewangelicko-anglikańskim we Wrocławiu przy ul. Kazimierza Wielkiego codziennie odbywały się koncerty muzyczne. W pierwszym dniu Orkiestra Hany Band grała muzykę sakralną i cerkiewną. W drugim muzykę sakralną zaprezentowały: Legnicka Orkiestra Kameralna pod dyrekcją Benedykta Książdźny i chór kameralny „Madrygał” pod dyrekcją Cezarego Radczaka. W trzecim dniu koncertował Męski Chór Muzyki Cerkiewnej SYNTHAGA 1, który wykonał 10 utworów, a na zakończenie odśpiewał Hymn Jubileuszowy 2000 roku od Narodzenia Jezusa Chrystusa.

Ukazując odrębność poszczególnych kultur ARS PRO FIDE udowodniła, iż wznosząc się ponad odmiennosc można wspólnie stworzyć atmosferę ekumenizmu.

Wszyscy uczestnicy ARS PRO FIDE podkreślali, że było to wydarzenie, które powinno zostać wpisane do kalendarza wrocławskich imprez odbywających się cyklicznie. ■

W uroczystości otwarcia udział wzięli m.in.: poseł Ryszard Czarnecki i przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jarosław Obremski.

IV Targi Producentów Narzędzi PRO-NAR 2000

W dniach 12–14 kwietnia 2000 roku w pawilonie wystawienniczym Centrum Promocji Gospodarczej BUDEXPO-WROCŁAW odbyły się IV Targi Producentów narzędzi PRO-NAR 2000. Organizatorem było Stowarzyszenie Narzędziowców, a współpracę organizacyjną – jak w poprzednich edycjach – zapewniło Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska. Celem targów jest ugruntowanie powiązań handlowo-kooperacyjnych oraz integracja polskiego rynku narzędziowego.

W targach wzięło udział 40 wystawców, którzy zaprezentowali swoją ofertę na pow. 1000 m kw. Największe ekspozycje przygotowali: Zakład Budowy Maszyn Stolarskich LIGNUMA z Kargowej, firma ELTECH ze Świdnicy, TOOLS z Wrocławia, PHmet z Radwanic i REMA Reszel.

Uczestnicy targowej imprezy i zaproszeni goście uczestniczyli w interesującym programie seminariów oraz pokazów. Przeprowadzono także konkurs na „Wyróżniony produkt” oraz na najlepszą ekspozycję handlową. Odbył się także radiowy konkurs wiedzy o narzędziach.

W konkursie na „Wyróżniony produkt” pierwsze miejsce otrzymała firma TERMET SA ze Świebodzic, a dwie równorzędne drugie nagrody uzyskały: PHmet z Radwanic za wiertarko-frezarkę MEX 30 oraz Fabryka Narzędzi Skrawających FENES SA z Siedlec za piłę bimetaliczną TORNADO.

Przyznano także wyróżnienia dla Zakładu Produkcji Narzędzi i Urządzeń Specjalnych POLAR SA Wrocław za formę do formowania próżniowego oraz dla firmy Narzędzia Skrawające TOOLS Sp. z o.o. Wrocław za multiplikator MO 10.6.

Targom towarzyszyły trzy interesujące wystawy:

- ❖ Narzędzia w dawnej kuźni – organizator: Pracownia Kowalstwa Artystycznego Ryszard Mazur
- ❖ Narzędzia wśród sztuki – organizator: ZPAP Polska Sztuka Użytkowa
- ❖ Dolny Śląsk w kosmosie – organizator: Zakład Fizyki Słońca, Centrum Badań Kosmicznych PAN we Wrocławiu.

W otwarciu targów udział wzięli m.in.: wicewojewoda dolnośląski Andrzej Tatuśko (drugi z lewej) i dyrektor Wydziału Inicjatyw Gospodarczych Urzędu Miejskiego we Wrocławiu Marek Winkowski (czwarty z lewej). Gości wita prezes Stowarzyszenia Narzędziowców – Jan Szerszenowicz. Fot. Mirosław Durczak

50-413 Wrocław, pl. Wróblewskiego 3A
tel./fax (0-71)343-58-58
www.toolswro.com.pl

Firma Narzędzia Skrawające Tools Sp. z o.o. powstała w roku 1993. Zajmuje się kompleksowym wyposażeniem maszyn obróbczych – od oprzyrządowania maszyn po narzędzia do obróbki skrawaniem.

Od początku działa jako wyłączne przedstawicielstwo włoskich fabryk.

Wieloletnia współpraca z włoskimi partnerami jest gwarancją wysokiej jakości oferowanych produktów.

Tacy producenci, jak D'Andrea, Silmax, OMG, SCM czy Chiapella znane są bowiem nie tylko na rynkach europejskich.

Dostawcy narzędzi spełniają najwyższe wymagania jakościowe i posiadają certyfikaty ISO 9001.

Oferowane przez Tools oprzyrządowanie zostało docenione na wielu wystawach światowych, również na prestiżowych międzynarodowych, branżowych wystawach krajowych:

- Modułowy system narzędziowy Modulhard'andrea – został nagrodzony **ZŁOTYM MEDELEM 72 MTP w 2000 r.** oraz zdobył **I miejsce podczas Targów PRO-NAR'1999 we Wrocławiu** i **nagrodę Międzynarodowych Targów Intertool'2000 w Krakowie**

- Głowice wytaczarskie (sterowane – automatyczne, CNC) – głowica SENSITIVE została nagrodzona podczas **Targów TOOLS 1998 w Toruniu**

- Głowice zwiększające obroty – multiplikatory – nagrodzone podczas **Targów PRO-NAR'2000 we Wrocławiu.**

Firma Narzędzia Skrawające Tools jest znana jako firma innowacyjna – oferta narzędzi i oprzyrządowania jest nieustannie poszerzana, a jednocześnie firma rozwija kontakty z ośrodkami naukowymi i instytucjami branżowymi, organizując wspólne spotkania i szkolenia.

**KALENDARIUM
WYDARZEŃ 2000**

STYCZEŃ

06.01 Wrocław. Spotkanie prezesa stowarzyszenia Bogdana Cybulskiego z Grzegorzem Romanem, członkiem Zarządu Województwa Dolnośląskiego. Początek współpracy stowarzyszenia z Urzędem Marszałkowskim przy organizacji dolnośląskiej prezentacji na EXPO 2000 w Hanowerze.

22.01 Wrocław. Na terenie Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Podsumowano działalność za 1999 rok. Władze stowarzyszenia starały się aktywnie wejść w struktury zreformowanej administracji rządowej i samorządowej. Pomocne było wyprzedzające reformę traktowanie Dolnego Śląska przez stowarzyszenie jako obszaru Polski południowo-zachodniej o silnie zdefiniowanych więzach ludności mieszkającej od 1975 r. na obszarze 4 województw.

Podstawowym założeniem władz stowarzyszenia było utrzymanie stałych, corocznie organizowanych imprez. Odbyła się trzecia edycja „Dolnośląskiego Klucza Sukcesu” i „Dni Czeskie na Dolnym Śląsku”. W grudniu, dzięki aktywności J. Terleckiego i B. Rogińskiego, stowarzyszenie zorganizowało I Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego.

nie Sławomir Najnigier, a jego zastępcami wybrano Ryszarda Chomicza, Bolesława Marcinişzyna i Janusza Zaleskiego. Funkcję prezesa Zarządu powierzono Bogdanowi Cybulskiemu, zaś na wiceprezesów wybrano Jerzego Dudzika, Józefa Króla i Józefa Spyrę. Sekretarzem Zarządu został Ryszard Chruścicki.

Powołano trzy nowe komisje: ds. kontaktów z Republiką Czeską i pozostałymi państwami Grupy Wyszehradzkiej, ds. kontaktów z Niemcami i pozostałymi państwami Unii Europejskiej oraz ds. imprez promocyjnych regionu. Przyjęto program działalności na 2000 r.

23.01 Wrocław. Odbyło się spotkanie z patriarchą Konstantynopola – Bartłomiejem I, w którym udział wzięli prezes Bogdan Cybulski oraz sekretarz Ryszard Chruścicki. Jego Eminencji wręczono album „Ars Pro Fide” z pierwszej edycji wraz z podziękowaniem dla JE ks. arcybiskupa Jeremiasza Anchimiuka przy organizacji Ars Pro Fide.

25.01

W roku sprawozdawczym opublikowano album „Ars Pro Fide” i książkę „Turystyka na Dolnym Śląsku i Śląsku Opolskim”, wydawano czasopismo „Region Dolny Śląsk”. W ciągu roku stowarzyszenie kilkadziesiąt razy było partnerem dla różnych inicjatyw gminnych, gospodarczych czy kulturalnych. Najważniejsze to:

- Klub Dolnoślązaków w ramach Domu Śląskiego
- Wspieranie władz gminy Mściwojów w skomunalizowaniu pałacu i parku w Targoszynie
- Prezentacja gmin: Kobierzyce, Wrocław, Długołęka w Pradze
- Prezentacja Koncernu VEW z Dortmundu.

Z wielką satysfakcją podkreślano, że czterech członków stowarzyszenia zostało radnymi Sejmiku Dolnośląskiego. Są to: Sławomir Najnigier, Jerzy Terlecki, Bolesław Marcinişzyn, Zbigniew Chlebowski. Rok 1999 kończono przygotowaniem do prezentacji Dolnego Śląska w Hanowerze na EXPO 2000.

Dokonano wyboru władz stowarzyszenia na lata 2000–2001. Przewodniczącym Walnego Zebrania Członków został ponow-

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Konkurs *Pro Publico Bono*
Przewodniczący Kapituły
Andrzej Zoll
DP-SWR-41-2(1)/2000

Warszawa, 25 stycznia 2000 r.

**Pan
Bogdan Cybulski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia na Rzecz Promocji
Dolnego Śląska**

Szanowny Panie Prezesie,

W dniu 11 listopada 1999 r. w Krakowie, podczas obchodów Święta Niepodległości, Prezes Rady Ministrów Jerzy Buzek wręczył nagrody i wyróżnienia w I edycji Konkursu na Obywatelską Inicjatywę Dziesięciolecia 1989–1999 *Pro Publico Bono*.

Intencją organizatorów Konkursu było ujawnienie aktywności wszystkich tych, którzy w ostatnim dziesięcioleciu wykazali się działalnością na rzecz dobra wspólnego, swoją pracą tworząc podstawy obywatelskiego społeczeństwa.

Do Konkursu zgłoszono wiele ciekawych inicjatyw, reprezentujących różne obszary aktywności społecznej. Zdaniem Kapituły każda z nich zasługuje na wyróżnienie, gdyż daje wyraz troski o sprawy publiczne.

Niech skromną formą uhonorowania Państwa działalności oraz podziękowania za dotychczasową pracę będzie dyplom uczestnictwa, który pozwałam sobie Państwu przekazać.

Dziękując za udział w I edycji Konkursu *Pro Publico Bono*, pragnę życzyć Państwu dalszych sukcesów w pracy na rzecz dobra wspólnego, a także zaprosić do uczestnictwa w kolejnych edycjach Konkursu.

Z wyrazami szacunku

W KREGU STOWARZYSZENIA

☉ LUTY

05.02 Mściwojów. Spotkanie, w którym uczestniczyli Ryszard Chruścicki, Sławomir Najnigier i władze gminy. Omówiono możliwości zorganizowania w zespole pałacowo-parkowym w Targoszynie „Domu Śląskiego”.

17.02 Wydanie 7. numeru „Region Dolny Śląsk”.

19.02 Otwarcie „Salonu Produktu Wrocławskiego”. Ustalenie zasad współpracy ze stowarzyszeniem.

MARZEC

02.03 Ostrawa. Przedstawiciele stowarzyszenia (B. Cybulski, R. Chruścicki, M. Ducin Piotrowski i M. Durczak) spotkali się

z konsulem generalnym Markiem Masiulanisem i konsulem handlowym Marianem Ozimkiem. Uzgodniono szczegóły współpracy przy prezentacji Dolnego Śląska w czasie konferencji poświęconej współpracy Polski i Czech w NATO.

W siedzibie PROINFO prowadzono rozmowy z panią Danutą Przeczkową, dotyczące współpracy z Czesko-Polską Mieszana Izbą Handlową przy imprezach prowincjonalnych.

06.03 Spotkanie B. Cybulskiego i M. Durczaka z konsulem generalnym Republiki Niemiec – Peterem Ohrem. Omówiono możliwości współpracy przy wzajemnej promocji Dolnego Śląska i regionów niemieckich.

16.03 Wrocław. Audiencja u bp. Ryszarda Bogusza. Rozmowy dotyczyły przygotowań do II prezentacji Ars Pro Fide. W rozmowie uczestniczyli B. Cybulski, R. Chruścicki i J. Buczek.

18.03 Wrocław. Audiencja u arcybiskupa Jeremiasza Anchiutka, w której wzięli udział B. Cybulski, R. Chruścicki i J. Buczek. Omówiono zasady współpracy przy organizacji Ars Pro Fide II.

20–22.03 W zespole Szkół Spożywczych we Wrocławiu odbył się VI Ogólnopolski Turniej na Najlepszego Ucznia w Zawodzie Ciastkarza i Piekarza. Nowością tej edycji turnieju był udział 5-osobowej ekipy uczniów z zaprzyjaźnionej szkoły w Osterode (Niemcy). Zadania turniejowe składały się ze wspólnej części teoretycznej i oddzielnej praktycznej.

Przyszli mistrzowie piekarnictwa swoje prace wykonali w gościnnej piekarni Mariana Bęgarskiego w Rogowie Sobóckim. Tam właśnie powstały wspaniałe chleby i bułki oraz ozdoby uformowane pieczywo piekarnicze.

Ciastkarze swoją część praktyczną wykonali w Spółdzielczych Zakładach Piekarsko-Ciastkarskich „Mamut” we Wrocławiu. Robili torty, mazurki, ciasteczka i figurki z masy cukrowej lub marcepanowej.

Stoły udekorowane wyrobami młodych rzemieślników zachwyciły uczestników zakończenia turnieju. Wśród piekarzy pierwsze miejsce zajęła Magdalena Bielecka z Wrocławia, drugie Ireneusz Fongrat z Sosnowca, a trzecie Justyna Wieczorek z Wrocławia. Mniej szczęścia mieli wrocławianie w turnieju ciastkarzy. Tam pierwsze miejsce przyznano Michałowi Doroszkiewiczowi z Poznania, drugie otrzymał Rafał Mrugała z Jeleniej Góry, a trzecie Michał Wojtczyk z Łodzi. Wszystkie wykonane w konkursie wyroby trafiły do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego i Domu Dziecka w Złotnikach.

Jednym z patronów konkursu było Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska.

28.03 Wrocław. Audiencja u kardynała Henryka Gulbinowicza. Przedstawiciele stowarzyszenia B. Cybulski, R. Chruścicki i J. Buczek przedstawili stan przygotowań do Ars Pro Fide II. W audyencji uczestniczył bp Kazimierz Janiak.

KWIECIEŃ

11.04 Legnica. Spotkanie prezesa stowarzyszenia z Prezydium Federacji Pracodawców Polski Zachodniej.

12–14.04 W Centrum Promocji Gospodarczej BUDEXPO-WROCLAW odbyły się IV Targi Producentów Narzędzi PRO-NAR 2000. Targom towarzyszyła wystawa „Dolny Śląsk w kosmosie”, przygotowana przez stowarzyszenie wspólnie z dr. Zbigniewem Kordylewskim z PAN.

17.04 Mściwojów. Odbyło się kolejne spotkanie w sprawie adaptacji pałacu w Targoszynie na przedsięwzięcie „Dom Śląski.” Ze strony stowarzyszenia obecni byli: Ryszard Chruścicki, Bogdan Cybulski, Jerzy Jerych.

19.04 Wrocław. Posiedzenie Kapituły Dolnośląskiego Klucza Sukcesu.

20.04 Wrocław. Spotkanie prezesa i sekretarza stowarzyszenia z dyrektorem Waldemarem Szymkiewiczem, szefem dolnośląskiego oddziału Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

27.04 Wrocław. Zmarł dr Lothar Herbst. Członek stowarzyszenia, wybitny działacz kultury, człowiek niezłomnych zasad i prezes Polskiego Radia Wrocław.

28.04 W siedzibie Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska rozpoczęły się szkolenia pracowników samorządowych w ramach Dolnośląskiego Internetowego Systemu Informacji i Promocji DIInSIP. Do sierpnia przeszkolono 172 przedstawicieli gmin, miast, powiatów. Szkolenia były związane z przygotowaniem do internetowej prezentacji Dolnego Śląska na EXPO 2000 w Hanowerze.

MAJ

08.05 Szczawno Zdrój. Posiedzenie Kapituły Dolnośląskiego Klucza Sukcesu. Zatwierdzono dokumentację dotyczącą przebiegu IV finału.

28.05 Trzebnica. Inauguracyjny koncert VII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej i Organowej (chór Uniwersytetu stanu Missouri – USA). Dyrektorem festiwalu jest członek stowarzyszenia Jan Buczek. Stowarzyszenie jest jednym z mecenasów festiwalu, a prezes stowarzyszenia wchodzi w skład komitetu honorowego.

31.05 Wrocław. W ramach obchodów milenium Wrocławia Biuro Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego we Wrocławiu we współpracy z Solidarnością Polsko-Czesko-Słowacką oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji Dolnego Śląska przygotowano prezentację Wrocławia w Pradze.

W ogrodach Ambasady RP w Pradze odbyło się spotkanie z tutejszymi politykami i przedstawicielami biznesu, podczas którego wiceprezydent Wrocławia Andrzej Jaroch wraz z towarzyszącymi mu osobami przedstawili dorobek naszego miasta oraz sposoby rozwiązywania niektórych wrocławskich problemów komunalnych.

Wystąpienie miał też sekretarz stowarzyszenia – Ryszard Chruścicki (na zdjęciu). Mówił o naszej organizacji, jej zaangażowaniu w promocję regionu oraz o Dolnośląskim Kluczu Sukcesu i jego laureatach.

Pozostała część wrocławskiej prezentacji odbyła się w samym centrum starej Pragi przy moście Karola, w klubie „Laska” nad Wełtawą, gdzie były koncerty muzyczne, występy artystyczne, pokazy mody, degustacja kuchni polskiej i wrocławskiego piwa PIAST.

Lothar Herbst (1940–2000)

Odszedł Przyjaciel. Jakże trudno przyjąć do wiadomości, że nie ma wśród nas już Lothara. Trudne, burzliwe życie, w którym nie brakowało trudnych chwil, ale i radosnych, zostało przecięte okrutną chorobą, z którą walczył i nie poddawał się niemal do końca. Pochodził z niemiecko-polskiej rodziny, Polak z wyboru – jak o sobie mawiał – był rodowitym wrocławianinem. Szykany w dzieciństwie, a później SB w czasie działania opozycyjnego, kiedy wspomniano Jemu niemieckie pochodzenie, zahartowały jego charakter.

Lothar był niezmiernie upartym i twardym człowiekiem. Po różnych perypetiach w młodości ukończył liceum wieczorowe i podjął studia filologiczne w Uniwersytecie Wrocławskim. Pamiętamy Go szczególnie z okresu kierowania pismem poetyckim „Agora”, zamkniętym po wydarzeniach marcowych 1968 r. Nauczyciel akademicki, poeta niepokorny, wychowawca wielu pokoleń studenckich, szybko zdecydował się przyjąć postawę opozycyjną – jeden z pierwszych we Wrocławiu wsparł działania KOR w obronie przesładowanych robotników. Rok 1980 stał się dla Niego pewnym wyzwoleniem, a zarazem wyzwaniem dla szaleńczej pracy w budowaniu wolnej kultury i demokratycznego społeczeństwa. Walkę, pomimo szykan, kontynuował nieprzerwanie w stanie wojennym (internowany) aż do upadku państwa komunistycznego. To o Nim często mówiliśmy w trakcie uroczystych obchodów jubileuszu „Solidarności”. On po prostu pracował i nie oczekiwał zaszczytów.

Najbardziej pamiętamy Lothara z okresu, kiedy przejął kierowanie Polskim Radiem Wrocław. Była to przede wszystkim ogromna praca, a nie spokojna tłusta posada. Stresy, ciągłe kłopoty, „użeranie” się o pieniądze na działalność, wreszcie wszechobecna zjadliwość ludzka zniszczyły jego siły. Sukcesem było zwiększenie emisji radiowej z czterech godzin do dwóch pełnodobowych programów. Reagowanie na codzienność, nowe audycje i programy, otwartość na dobre pomysły, umacnianie demokracji przez zapewnienie pełnego pluralizmu politycznego to tylko niektóre cechy radia za Jego rządów.

Póki życia, pozostaniesz wśród wielu we wdzięcznej pamięci, Lotharze.

Edward Czapiewski

W KREGU STOWARZYSZENIA

☉ CZERWIEC

03.06 Szczawno Zdrój. Odbyło się uroczyste rozdanie dyplomów i wyróżnień IV edycji Dolnośląskiego Klucza Sukcesu za 1999 r.

20.06 Wrocław. Z okazji obchodów 1000-lecia utworzenia biskupstwa wrocławskiego w Muzeum Architektury rozpoczęły się II Prezentacje ARS PRO FIDE – Sztuka dla Wiary.

21.06 Polsko-Czeskie Dni Kultury Chrześcijańskiej to największa impreza społeczno-kulturalna na pograniczu obu krajów. Obchodzono ją już dziesięć razy i co roku była bardzo istotnym wydarzeniem dla tamtejszej społeczności. Z okazji jubileuszu 10-lecia organizatorzy przygotowali wystawę dokumentującą minione lata. Zaprezentowano ją w różnych miastach Polski i Czech. Bezpośrednio z Pragi wystawa trafiła do stolicy Dolnego Śląska i pokazana została w okresie kulminacji obchodów 1000-lecia biskupstwa wrocławskiego.

Na uroczystość otwarcia w sali wystawowej Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska do Wrocławia przybył konsul generalny Republiki Czeskiej w Katowicach, Miroslav Bušek – w środku, wicewojewoda dolnośląski, Józef Król – trzeci od prawej, przedstawiciele duchowieństwa i zainteresowanych samorządów. Przewodnikiem po wystawie był główny animator Polsko-Czeskich Dni Kultury Chrześcijańskiej, przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego, Julian Golał – trzeci od lewej.

26.06 Wrocław. W siedzibie Dolnośląskiej Federacji Kultury odbyła się konferencja prasowa na temat Dolnośląskiego Internetowego Systemu Informacji i Promocji – DInSIP.

30.06 Oleśnica. Udział w posiedzeniu Rady Miejskiej, poświęconej promocji. Wystąpienie prezesa Zarządu dr. Bogdana Cybulskiego.

LIPIEC

18.07 Legnica. Spotkanie prezesa i sekretarza Zarządu z Ryszardem Kurkiem – prezydentem miasta.

24.07 Duszniki Zdrój. Spotkanie z prof. Zbigniewem Kruszewskim – dyrektorem Kongresu Polonii Amerykańskiej w USA. Ze strony stowarzyszenia w spotkaniu uczestniczyli: B. Cybulski, R. Chruścicki, J. Golał, M. Ducin Piotrowski. Rozmawiano o Stowarzyszeniu na Rzecz Promocji Dolnego Śląska w Chicago, o prof. Antonim Grabowskim i Uniwersytecie Wrocławskim. Przekazano informację o Dolnośląskim Internetowym Systemie Informacji i Promocji – DInSIP.

SIERPIEŃ

23–27.08 Hanower. Prezentacja Dolnośląskiego Internetowego Systemu Informacji i Promocji – DInSIP na Światowej Wystawie EXPO 2000 w Hanowerze. Dla gości Pawilonu Polskiego przygotowaliśmy 1000 szt. breloczków z nazwą strony internetowej DInSIP-u. Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska współpracowało z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w przygotowaniu prezentacji Dolnego Śląska na EXPO 2000 w Hanowerze.

WRZESIEŃ

07–09.09 Wrocław. Prezentacja nominatów i laureatów wyróżnienia „Dolnośląski Klucz Sukcesu” oraz Dolnośląskiego Internetowego Systemu Informacji i Promocji – DInSIP na Międzynarodowych Targach Budowlanych TARBUD-JESIEN 2000, które odbyły się w dniach 7–10.09 w Hali Ludowej we Wrocławiu.

08.09 Jawor. Pomoc organizacyjna w IV edycji Międzynarodowych Targów Chleba w Jaworze.

08.09 W dniach 8–10 września w Oleśnicy odbyły się III Dni Europy. Stowarzyszenie sprawowało patronat nad tą imprezą.

09.09 Wrocław. Pomoc organizacyjna (ufundowanie nagród) przy podsumowaniu Ogólnopolskiej akcji letniej Klubów 4-H „Promujemy swój region”. Ze strony stowarzyszenia uczestniczyli E. Mańkowska i R. Chruścicki.

17.09 Pomoc programowa w przygotowaniu II Międzynarodowego Pleneru Artystycznego – Mściwojów 2000 i Święta Płonów w Targoszynie. Udział przedstawiciela Zarządu stowarzyszenia w dożynkach zorganizowanych przez władze gminy Mściwojów. Wernisaż obrazów, które powstały w trakcie pleneru zorganizowanego w tej gminie przez członka stowarzyszenia Jerzego Jerycha.

23.09 Wrocław. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia w odnowionej cegielni firmy „Bisek”. Spotkało się ponad 100 osób, członków zwyczajnych, członków wspierających i gości stowarzyszenia. Prezentowany był Dolnośląski System Informacji i Promocji DInSIP.

28.09 Wrocław. W Urzędzie Marszałkowskim uzgodniono szczegóły prezentacji Dolnego Śląska w Ostrawie w trakcie imprezy REGION 2000. W rozmowach udział wzięli: Grzegorz Roman – członek Zarządu i Marek Burak – dyrektor Biura Obsługi i Informatyki Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu, Bogdan Cybulski, Ryszard Chruścicki, Mieczysław Ducin Piotrowski oraz Jacek Krzemiński z firmy Taide Polska.

29.09 Wrocław. Przedstawiciele stowarzyszenia uczestniczyli w uroczystościach związanych z 250-leciem poświęcenia kościoła ewangelicko-augsburskiego p.w. Opatrzności Bożej. Stowarzyszenie przekazało obraz JE ks. bp. Ryszardowi Boguszowi.

PAŹDZIERNIK

10.10 Kłodzko. W Muzeum Ziemi Kłodzkiej odbył się raut wydany przez konsula generalnego Republiki Czeskiej w Katowicach – Miroslava Buška z okazji XI Polsko-Czeskich Dni Kultury Chrześcijańskiej. W czasie przyjęcia główny organizator Dni i członek naszego stowarzyszenia Julian Golał został odznaczony Medalem Ministra Spraw Zagranicznych RC. Wręczając medal M. Bušek powiedział, że jest to dowód uznania za pracę na rzecz zacieśniania przyjaznych więzów między naszymi narodami. W uroczystości wzięli udział: prezes B. Cybulski

i rzecznik „Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej” – Mieczysław Ducin Piotrowski.

12–14.10 Ostrawa, REGION 2000. Stowarzyszenie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim zorganizowało prezentację Dolnego Śląska. Nasza ekspozycja została uznana za najciekawszą. Marszałek województwa dolnośląskiego Jan Waszkiewicz otrzymał od organizatorów puchar i dyplom uznania.

17.10 Wrocław. Spotkanie ze Stanisławem Hanem – prezesem PPF HASCO-LEK, które było laureatem Dolnośląskiego Klucza Sukcesu za 1997 r. Rozmawiano o współpracy przy przedsięwzięciach promocyjnych regionu.

24.10 Ołomuniec. W tamtejszym ratuszu odbyło się uroczyste otwarcie Czesko-Polskich Dni Kultury Ołomuniec–Wrocław 1989+11 z udziałem Marka Pernala, ambasadora Rzeczypospo-

lityj Polskiej w Pradze (na zdjęciu czwarty z lewej) i delegacji stowarzyszenia (Bogdan Cybulski – trzeci z lewej, Mieczysław Ducin Piotrowski, Adam Bisek i Mirosław Durczak).

W programie przewidziano czeską premierę filmu Andrzeja Wajdy – „Pan Tadeusz”, koncert folkowo-jazzowy, w którym wystąpili m.in.: Jacek Kaczmarski, Urszula Dudziak, Grażyna Auguścik oraz koncert galowy z udziałem Martyzny Jakubowicz i Antoniny Krzysztoń.

27.10 W Bolesławcu odbyło się w dniach 27–28 października wyjazdowe Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska. Na zaproszenie prezydenta

Podczas zwiedzania Bolesławieckich Zakładów Ceramicznych. Od lewej: Karol Stasik – prezes Bolesławieckiego Towarzystwa Gospodarczego, Ryszard Chruścicki – sekretarz Zarządu stowarzyszenia i Kazimierz Surmiak – prezes Zarządu zwiedzanego zakładu.

miasta – Józefa Burniaka obrady toczyły się w ratuszu. Przedstawiono bieżącą informację o efektach działalności SPDS oraz wybrano członków Kapituły Dolnośląskiego Klucza Sukcesu na lata 2001–2002.

Walne Zebranie przyjęło uchwałę w sprawie zmian w statucie. Członkowie stowarzyszenia doszli do przekonania, że nale-

ży zrezygnować z rozdziału statutu dotyczącego Oddziału Stowarzyszenia i w to miejsce wprowadzili regulacje umożliwiające tworzenie klubów przy stowarzyszeniu. Wprowadzono też nową kategorię „partnerzy strategiczni”. Chodzi o podmioty, które zawierając odpowiednią umowę z Zarządem SPDS będą trwałe i aktywnie współpracować ze stowarzyszeniem, a stowarzyszenie będzie zobowiązane zaznaczać to na wszystkich swoich materiałach informacyjnych.

Następnie przyjęto nowych członków zwyczajnych. Są to: Adam Bisek, Jerzy Pokój, Piotr Roman i Andrzej Wąsik. Jednocześnie jedną osobę skreślono z listy członków zwyczajnych. Na koniec Mieczysław Ducin Piotrowski – przewodniczący komisji ds. kontaktów polsko-czeskich – omówił nowe propozycje współpracy.

- ☉ Uczestnicy zebrania zwiedzili Bolesławieckie Zakłady Ceramiczne, a delegacja Zarządu wręczyła prezes Spółdzielni Ceramiki Artystycznej nie odebrany wcześniej Dolnośląski Klucz Sukcesu za 1999 rok.

Dolnośląski Klucz Sukcesu powiększył imponującą kolekcję nagród i wyróżnień, jakie posiada Spółdzielnia Ceramiki Artystycznej w Bolesławcu.

Zdjęcia: M. Durczak

LISTOPAD

03–05.11 Krzyżowa. W ramach II Forum Polityczno-Gospodarczego stowarzyszenie zaprezentowało Dolnośląski Klucz Sukcesu oraz Dolnośląski Internetowy System Informacji i Promocji – DInSIP.

07.11 Wrocław. W siedzibie stowarzyszenia odbyło się spotkanie z czeskimi organizatorami prezentacji REGION 2000 w Ostrawie. Uzgadniano zasady dalszej współpracy. Stowarzyszenie JAGIEŁŁO 2000 – organizator wystawy REGION 2000 – stanie się organizatorem prezentacji regionów czeskich we Wrocławiu (co dwa lata) i regionów polskich w Ostrawie (co dwa lata). Stowarzyszenie JAGIEŁŁO 2000 zaprosi do członkostwa dwóch przedstawicieli Stowarzyszenia na Rzeczą Promocji Dolnego Śląska. W rozmowach uczestniczyli: prezes i sekretarz Zarządu stowarzyszenia oraz prezes Stowarzyszenia JAGIEŁŁO 2000 Zbyněk Pavlačík i sekretarz Danuta Przechek.

10.11 Wrocław. W siedzibie stowarzyszenia odbyło się pierwsze posiedzenie organizacyjne II Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego. Ustalono skład zespołu organizacyjnego: przewodniczący – Józef Król, wicewojewoda dolnośląski, zastępca prezesa Zarządu stowarzyszenia; Andrzej Wąsik – przewodniczący Konwentu Starostów, członek zwyczajny stowarzyszenia; Bogusław Rogiński – wójt gminy Nowa Ruda, członek-założyciel stowarzyszenia i Czesław Kręcichwost – burmistrz miasta Kudowa Zdrój. Ustalono, że Forum odbędzie się w II połowie stycznia 2001 r. w Kudowie Zdroju.

17.11 Legnica. Otwarcie I Targów PROEXPORT, zorganizowanych przez Federację Pracodawców Polski Zachodniej. Stowarzyszenie współpracowało w wystroju sali targowej i przy organizacji seminarium. Inicjatorem targów był Józef Spyra – prezes Federacji Pracodawców Polski Zachodniej i wiceprezes Zarządu stowarzyszenia.

24.11 Groblice. Udział przedstawicieli stowarzyszenia w spotkaniu władz gminy Święta Katarzyna z delegacją przedstawicieli gmin okręgu JESIENIK (Republika Czeska).

GRUDZIEŃ

08–09.12 Karpacz. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. W trakcie posiedzenia zebrani zaakceptowali pełny skład Kapituły Dolnośląskiego Klucza Sukcesu na kadencję 2001–2002 i uchwalili jej nowy statut.

W skład Kapituły weszli:

Przewodniczący:

Bogdan Cybulski – prezes Stowarzyszenia na Rzeczą Promocji Dolnego Śląska

Wiceprzewodniczący:

Józef Król – wicewojewoda dolnośląski

Sławomir Najnigier – KGHM „Polska Miedź”

Józef Spyra – prezes Związku Pracodawców Polski Zachodniej

Członkowie:

Henryk Gołębiowski – radny Sejmiku Dolnośląskiego

Bogdan Horodniczy – prezes Agencji Rozwoju Regionalnego ARLEG w Legnicy

Sławomir Hunek – prezes Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Wałbrzychu

Leon Kieres – prezes Instytutu Pamięci Narodowej

Teresa Krzemińska – prezes Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Jeleniej Górze

Ewa Michnik – dyrektor Opery Wrocławskiej

Bogusław Rogiński – wójt gminy Nowa Ruda

Jan Waszkiewicz – marszałek dolnośląski

Sekretarz:

Wojciech Gryczyński – prezes Towarzystwa Miłośników Wrocławia

Gościem Walnego Zebrania był prezes Stowarzyszenia JAGIEŁŁO 2000 z siedzibą w Ostrawie, Zbyněk Pavlačík. Na jego zaproszenie Stowarzyszenie na Rzeczą Promocji Dolnego Śląska wskazało swoich dwóch członków: B. Cybulskiego i M. Ducina Piotrowskiego jako członków Stowarzyszenia JAGIEŁŁO 2000.

09.12 Ponad 50 wystawców zgromadziło dwudniowe spotkanie producentów żywności z Euroregionu Nysa VICTUS 2000, które odbyło się w Bolesławcu. Imprezie patronował konsul generalny Niemiec Peter Ohr, a patronat programowy przyjął nasze stowarzyszenie. Dużym zainteresowaniem cieszyły się seminaria na temat przystosowania naszej produkcji rolnej i handlu do standardów Unii Europejskiej.

22.12 Ostrawa. Zebranie Członków Stowarzyszenia JAGIEŁŁO 2000. Po raz pierwszy udział wzięli także członkowie delegowani przez Stowarzyszenie na Rzeczą Promocji Dolnego Śląska. Uzgodniono, że w połowie marca 2001 w Ostrawie Stowarzyszenie JAGIEŁŁO 2000 zorganizuje Walną Konferencję Polsko-Czeską z udziałem ministrów spraw zagranicznych Polski i Czech, a w październiku 2001 we Wrocławiu wspólnie ze Stowarzyszeniem na Rzeczą Promocji Dolnego Śląska prezentację regionów czeskich w ramach imprezy REGION 2001.

**NAWIERZCHNIE WYKONYWANE
NA PODŁOŻACH
PRZEPUSZCZALNYCH**

BUDOWA KORTÓW I BOISK SPORTOWYCH

BUDMEL

mgr inż. Tadeusz Molus, 55-100 Trzebnica, ul. Młynarska 30, tel./fax 071 312 06 64; tel. kom. 0 601-57-38-06

**DIWEL NA LEPSZE I NA POPULARNIEJSZE NAWIERZCHNIE
SPORTOWE NA BOISKACH SZKOLNYCH W EUROPIE**

BUDMEL BUDMEL BUDMEL BUDMEL BUDMEL
**Korty tenisowe o nawierzchniach sztucznych,
kauczukowo-poliuretanowych**

DMEL BUDMEL BUDMEL BUDMEL BUDMEL BUDMEL
**oraz mineralnych wykonywanych z mielonej skały
metoda austruacka**

Wydarzenia

❖ Pierwszy w roku 2000 Polak Sebastian Kraszewski przyszedł na świat minutę po północy we Wrocławiu. Od premiery Jerzego Buzka otrzymał list z gratulacjami oraz wózek, zaś od dyrektora szpitala prof. Wojciecha Witkiewicza zapewnienie bezpłatnej opieki medycznej do ukończenia 18. roku życia.

❖ Papieski Fakultet Teologiczny przyznał byłemu kanclerzowi Niemiec Helmutowi Kohlowi tytuł doktora honoris causa za zasługi dla pojednania europejskiego i polsko-niemieckiego opartego na wartościach moralnych i duchowych. Mszę poprzedzającą uroczystość odprawiono pod przewodnictwem nuncjusza apostolskiego arcybiskupa Józefa Kowalczyka.

❖ Z wizytą do Wrocławia przybył Bartolomeusz I, arcybiskup Konstantynopola Nowego Rzymu i Patriarcha Ekumeniczny. Honorowy zwierzchnik prawosławia na świecie przewodniczył liturgii mszy św. w katedrze Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu.

❖ Film o legendarnym wrocławskim poecie – buntowniku lat 60. „Wojczek” w reżyserii Lecha Majewskiego wygrał Festiwal Kina Europejskiego w Coroto we Włoszech.

❖ Z okazji 10. rocznicy przywrócenia samorządu terytorialnego odbyła się uroczysta sesja Sejmiku Dolnośląskiego.

Oceny znaczenia samorządności w naszym regionie dokonał marszałek województwa Jan Waszkiewicz oraz przewodniczący Sejmiku Emilian Stańczyzyn.

❖ We wrocławskiej synagodze „Pod Białym Bocianem” rabin Michael Monson z New Jersey udzielił pierwszego od 36 lat ślubu. Państwo młodzi, Ellen

Friedland i Curt Fissel z USA nie posiadają wrocławskich korzeni, ale poznali Wrocław i synagogę w trakcie kręcenia filmu dokumentalnego. Ślub w tym miejscu jest dla nich symbolem odnowy, zaś dla wrocławskiej gminy żydowskiej symbolem nadziei na odrodzenie.

❖ Z okazji milenium diecezji wrocławskiej ukazał się pierwszy w języku polskim poczet jej biskupów autorstwa ks. Józefa Patera.

❖ Gliniany garnek z tysiącami denarów ponad 500 lat leżał w ziemi, na terenie historycznego centrum Wrocławia. To cud, że przetrwał do naszych czasów nietknięty – powiedział archeolog Tomasz Borkowski, który pierwszy zobaczył skarb. Znaleźisko to, według wstępnych szacunków, od 80 do 100 tysięcy denarów z XV wieku, z czasów królów Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka. Jest to największy odkryty w Polsce skarb średniowieczny. Monety zostały przekazane do Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, gdzie powołano zespół naukowy do ich zbadania. Szacuje się, że renowacja jednej monety kosztować będzie złotówkę.

❖ W czasie drugiego dnia uroczystości dolnośląskich na Jasnej Górze odprawiono mszę św. pod przewodnictwem ks. Henryka kardynała Gulbinowicza, w czasie której uczestnicy nabożeństwa złożyli Śluby Wierności Dolnego Śląska Matce Boskiej Królowej Polski na wzór Ślubów Lwowskich króla Jana Kazimierza sprzed 344 lat. Jako wotum złożono złoty pierścień z herbem biskupstwa z koroną, wysadzany drogimi kamieniami. W modlitwach brało udział ponad 10 tys. wiernych, wśród nich także marszałek województwa dolnośląskiego Jan Waszkie-

wicz oraz przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia – Jarosław Obremski.

❖ Śląski Okręg Wojskowy obchodził swoje 55-lecie. Obecnie jego jednostki rozlokowane są na obszarze 9 województw, tj. ponad połowy obszaru Polski. W uroczystościach okazjonalnych wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, kościelnych oraz goście z IV Korpusu Bundesweary.

❖ W Hanowerze odbyła się prezentacja Dolnego Śląska na EXPO 2000. Nasza relacja na stronach 27–33.

❖ W Złotorzy odbyły się mistrzostwa świata w płukaniu złota. Startowało blisko 180 zawodników z Europy, Ameryki, Afryki, Azji i Australii. Zwyciężył szef Polskiego Bractwa Kopaczy Złota – Tadeusz Wasilewicz. W konkurencji zespołowej reprezentacja Polski również zdobyła złoty medal.

❖ We Wrocławiu odsłonięto pomnik „Zesłańców Sybiru” (żelbetowy krzyż przebijający się przez pochyloną ścianę o wysokości 12,5 m) autorstwa Jarosława Perszki. W uroczystości odsłonięcia uczestniczyli premier rządu RP Jerzy Buzek, wicemarszałek Sejmu Jan Król, prezes Związku Sybiraków Ryszard Reiff, marszałek Jan Waszkiewicz i prezydent Bogdan Zdrojewski oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy Wrocławia.

❖ Odbyła się milenijna edycja wrocławskiego Festiwalu Nauki. Przez 4 dni na Uniwersytecie Wrocławskim, Politechnice, Akademii Ekonomicznej i Papieskim Fakultecie Teologicznym odbywały się liczne wykłady i dyskusje poświęcone m.in. przeszłości i przyszłości Wrocławia, Polski i Europy w wymiarze społecznym, ekonomicznym, etycznym, naukowym. Zainteresowanie młodzieży budzi-

ły nie tylko koncerty czy występy estradowe, ale także prowadzone na uczelniach pokazy eksperymentów naukowych, zwłaszcza fizycznych i chemicznych. Według organizatorów festiwalu, którymi kieruje prof. Aleksandra Kubicz z Uniwersytetu Wrocławskiego – wszystkie imprezy odwiedziło łącznie około 40 tys. osób.

❖ W Teatrze Polskim we Wrocławiu odbyły się uroczystości 10-lecia Dolnośląskiej Izby Gospodarczej. W piśmie skierowanym do członków tej organizacji wojewoda dolnośląski Witold Krochmal napisał: Dolnośląska Izba Gospodarcza od lat sprzyja integracji regionalnego biznesu, tworząc atrakcyjne formy współpracy na szczeblu regionalnym, krajowym i zagranicznym. Nie bez znaczenia jest fakt, że reprezentuje ona także interesy swoich członków na forum rządowym i samorządowym.

❖ Sekretarz generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzej Przewoźniak odsłonił „Pomnik Katyński” autorstwa Tadeusza Tchórzewskiego. Wzniesiono go staraniem wrocławskich Rodzin Katyńskich. Pomnik został poświęcony przez kardynała Gulbinowicza oraz duchownych wyznania ewangelickiego i prawosławnego. Na uroczystości obecni byli m.in. ks. Zdzisław Peszkowski – kapelan Rodzin Katyńskich oraz prezes IPN prof. Leon Kieres.

❖ W Hali Ludowej odbył się finał ogólnopolskiej zbiórki pieniędzy przez uczniów zorganizowanej na apel Towarzystwa Nasz Dom dla wsparcia Rodzinnych Domów Dziecka oraz Rodzin Zastępczych. Podczas imprezy usypano z przywiezionego z całej Polski bilonu „Górę Grosza” (ponad 2,5 mln zł). Zebranej młodzieży pobyt w Hali Ludowej umilały grupy „Myslo-

witz”, „Big Cyc” oraz Małgorzata Ostrowska. Odbyły się również pokazy sprawności żołnierzy z oddziałów powietrzno-desantowych.

❖ Sejmik Dolnośląski zdecydował o wyglądzie flagi naszego województwa. Stosunkiem 33 do 21 głosów zaakceptowano projekt herbu na białoczerwonym tle. Przegrał projekt umieszczenia herbu na żółtej fladze. Wybór poprzedziła gorąca dyskusja.

Relacje

❖ 26 marca przy pięknej, „wymodlonej” – jak mówilo wielu – pogodzie, Jego Ekscelencja ks. biskup Tadeusz Rybak poświęcił w Wilczym Lesie najwyższy krzyż w Polsce.

Uroczystość zgromadziła ok. 4–5 tys. osób. Obecni byli przedstawiciele granicznych gmin (Chojnów, Gromadka, Warta Bolesławiecka, Zagrodno) i powiatów (bolesławieckiego, legnickiego i zlotoryjskiego).

❖ We Wrocławiu odbyła się III Ogólnopolska Olimpiada Języka Migowego. Wzięło w niej udział 30 osób z całego kraju. Indywidualnie wygrała Mariola Trzcńska, drużynowo reprezentanci stolicy Dolnego Śląska.

❖ Wrocław odwiedził wicekomisarz wystawy EXPO w Hannoverze Norbert Bergemann. Przybył on jako wysłannik biura organizacyjnego w Paryżu, aby zorientować się, na ile realny jest pomysł EXPO 2010 we Wrocławiu.

❖ Rząd Kanady i władze prowincji Quebec ofiarowały kwotę 0,5 mln dolarów kanadyjskich na opracowanie studium wykonalności „Programu dla Odry 2006”. Pozwoli ono w przyszłości uzyskać zachodnie fundusze pomocowe oraz kredyty bankowe na realizację programu.

❖ Wrocław odwiedził ambasador Wielkiej Brytanii John Mac Gregor. Spotkał się z wojewodą Witoldem Krochmalcem oraz dyrektorem „Cadbury” na Europę środkową – nowo mianowanym konsulem honorowym Markiem Grzegorzewiczem.

❖ Uniwersytet Wrocławski po długich staraniach odzyskał zdeponowane na Uniwersytecie Jagiellońskim zabytkowe instrumenty astronomiczne. Ekspozowane będą one w swym pierwotnym miejscu, czyli wyremontowanej ostatnio wieży astronomicznej.

❖ W ramach III Konferencji Dyplomacji Kulturalnej, zorganizowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, we Wrocławiu gościli przedstawiciele instytutów polskich za granicą i pracowników działów kultury ambasad. Zapoznawali się z walorami Wrocławia i Dolnego Śląska, aby móc później promować nasz region za granicami.

❖ W Hali Ludowej z udziałem 800 uczestników odbył się międzynarodowy Kongres Medycyny Ratunkowej. We Wrocławiu, podobnie jak w innych miastach w Polsce, planowane jest stworzenie zintegrowanego systemu ratowniczego obejmującego służby różnej specjalności.

❖ Ulewa z gradem wielkości orzecha włoskiego, która przeszła nad wsiami gminy Chojnów, zniszczyła uprawy, powybiła okna w domach, załała piwnice. Największe zniszczenia są w Czernikowicach. We wsi jest 50 domów, prawie wszędzie grad powybił okna. W jednym z budynków grad uszkodził nawet ścianę. Największe straty są na polach. Ulewa zniszczyła 96 procent upraw.

❖ Kiedyś, a dokładnie w 1654 roku, Sułów z nadania cesarza Austrii był „mniejszym, wolnym państwem stanowym”.

Dzisiaj jest tylko jedną z miejscowości w powiecie milickim. Towarzystwo Przyjaciół Sułowa dba jednak o kontynuowanie tradycji i kultury regionalnej: na ratuszu dokonano odsłonięcia tablicy upamiętniającej 900-lecie powstania tej miejscowości.

❖ Proces integracji z Unią Europejską stawia kolejne wymagania w dostosowywaniu systemów kontroli i monitoringu środowiska do wymogów obowiązujących w krajach członkowskich UE.

Sieć EUROWATERNET jest to system informacji i monitoringu, zaprojektowany i przetestowany w Europejskim Centrum Tematycznym Wód Śródlądowych w celu zbierania i dostarczania Europejskiej Agencji Środowiska informacji o stanie zasobów i jakości wód śródlądowych (rzek, jezior i wód podziemnych) w Europie. Na Dolnym Śląsku wytypowano 17 stacji, które już wchodzi do tej sieci. Są one na rzekach: Nysa Kłodzka, Ścinawka, Odra, Oława, Śleza, Bystrzyca, Piława, Czarna Woda, Strzegomka, Bystrzyca, Kaczawa, Sącisznica, Orla, Bóbr, Nysa Łużycka, Witka, Czerwona Woda. Dane z tych punktów będą interpretowane i wysyłane do Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska. Niektórych rzek będziemy się jeszcze wstydzić, na przykład Piławy i Strzegomki, które płyną z Zagłębia Wałbrzyskiego. Są jednak takie rzeki na Dolnym Śląsku, które przynoszą nam chwałę. Najczystsza jest Nysa Kłodzka.

❖ Ośrodek Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Rodziny we Wrocławiu otrzymał cenny dar. Jest to pełne wyposażenie dwóch gabinetów medycznych wartości 15 tys. zł. Dar Ambasady Kanady przekazał osobiście ambasador Donald McLennan wraz z żoną.

❖ 30-lecie obchodził ogromnie popularny w całej Polsce program „Z kamerą wśród zwierząt” nagrywany we wrocławskim zoo przy udziale dyrektora Antoniego Gucwińskiego oraz jego żony Hanny. Jest to najstarszy wrocławski program telewizyjny. Dotąd nadano 750 odcinków.

❖ We Wrocławiu odbyło się seminarium poświęcone współpracy turystycznej Dolnego Śląska i Saksonii. Dobrą okazją do tej imprezy był Światowy Dzień Turystyki. Na obradach spotkało się ponad 250 osób – przedstawiciele biur podróży, organizacji turystycznych, władz samorządowych, dziennikarzy.

❖ Według Wrocławskiego Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego woda w Odrze jest już tak czysta, iż bez żadnego ryzyka można jeść złowione w niej ryby. Związek zarybia rzekę dość regularnie, a żyją tu m.in. karpie, leszcze, szczupaki, sumy, okonie, płocie, jelce, tołpygi, amur biały, węgorze i inne.

❖ Ambasada Ukrainy otwarła swoje przedstawicielstwo w siedzibie wrocławskiego oddziału Związku Ukraińców. Prowadzić będzie obsługę konsularną na terenie Dolnego Śląska. Przy otwarciu obecny był ambasador Ukrainy Dmytro Pawłyczko.

Ludzie

❖ Z okazji trzydziestolecia święceń biskupich oraz 25-lecia objęcia archidiecezji wrocławskiej ks. Henryka kardynała Gulbinowicza w katedrze odprawiona została uroczysta msza święta z udziałem wiernych, duchowieństwa diecezjalnego oraz 40 biskupów z całego kraju. Kilka miesięcy później jubilat obchodził 50-lecie kapłaństwa. Przewodniczył w tym czasie

obradom 47. Kongresu Eucharystycznego w Rzymie.

❖ Z okazji 25-lecia ośrodka Alliance Francaise we Wrocławiu konsul generalny Republiki Francuskiej w Krakowie wręczył w Auli Leopoldyńskiej dwa ordery – Palmy Akademickie w randze kawalera nauczyciela francuskiego Jadwidze Markowskiej oraz Order Sztuki i Literatury Bogusławowi Litwińcowi, dyrektorowi Teatru „Kalambur”.

Pierwsze z odznaczeń przyznawane jest przez ministra edukacji narodowej, drugie ministra kultury Francji.

❖ Ireneusz Guszpit, rzecznik wrocławskiej Unii Wolności, został nowym dyrektorem Radia Wrocław.

❖ Po 10 latach pełnienia obowiązków dyrektora Teatru Polskiego Jacek Weksler złożył dymisję. Został dyrektorem Teatru Telewizji Polskiej.

❖ Laureatem tytułu „Civitate Wratislaviensi Donatus” został Jan Nowak-Jeziorański.

W uzasadnieniu tej decyzji Rady Miasta napisano m.in.: „Polski Wrocław ma wobec Jana Nowaka-Jeziorańskiego

ogromny dług wdzięczności. Szczególnie dużo miejsca poświęcił sprawie utrwalania granicy na Odrze i Nysie.

Konsekwentnie występował w obronie polskiej racji stanu, opowiadając się za przynależnością Wrocławia do Polski”.

Jan Nowak-Jeziorański od czterech lat jest członkiem Rady Kuratorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Dwa lata temu przekazał Ossolineum własne archiwum – cenny materiał do badań nad historią współczesną. W 1999 roku Uniwersytet Wrocławski nadał mu tytuł doktora honoris causa.

❖ Profesor Leon Kieres został powołany na stanowisko pre-

zesa Instytutu Pamięci Narodowej.

❖ Teatr Laboratorium świętował swoje 40-lecie. Z tej okazji w Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyła się uroczystość odznaczenia niektórych pracowników. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP odznaczony został pośmiertnie twórca Teatru Laboratorium – Jerzy Grotowski. Najbliższy współpracownik Grotowskiego – Ludwik Flaszen – otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Zasługi RP. Natomiast Krzyż Kawalerski OOP wręczono: Mai Komorowskiej, Zygmuntowi Molikowi i Jerzemu Gurawskiemu, a Złote Krzyże Zasługi – Stefani Gardeckiej, Mieczysławowi Janowskiemu i Czesławowi Szarkowi.

❖ Podczas dorocznego zgromadzenia ogólnego Stowarzy-

szczenia Regionów Europy (ARE) w Seinäjoki w Finlandii na stanowisko wiceprezydenta stowarzyszenia został wybrany

jednocześnie prof. Jan Waszkiewicz, marszałek wojewódz-

stwa dolnośląskiego. Jest to pierwszy w historii ARE przedstawiciel kraju Europy środkowej, zasiadający we władzach stowarzyszenia.

Obrazy odbywały się w dniach 7-8 grudnia 2000 r. Zgromadzenie Regionów Europy (ARE) zostało utworzone w 1985 roku i jest forum politycznym oraz reprezentatywną organizacją regionów Europy, dążącą do rozwoju demokracji, solidarności i współpracy międzyregionalnej na całym kontynencie europejskim. Do ARE należy 300 regionów z 25 krajów Europy, które reprezentują 400 milionów ludzi. Siedzibą Zgromadzenia jest Strasburg (Francja).

❖ Zarząd Województwa Dolnośląskiego mianował Kazimierza Budzanowskiego dyrektorem Teatru Polskiego we Wrocławiu. Stanowisko zastępcy dyrektora ds. artystycznych powierzono Pawłowi Miśkiewiczowi.

❖ Młodszy Inspektor Andrzej Mateja, dotychczasowy komendant policji miejskiej we

Wrocławiu został komendantem wojewódzkim.

❖ Prezes IPN prof. Leon Kieres mianował szefem dolnośląskiego oddziału historyka prof. Włodzimierza Suleję. Będzie mu podlegać docelowo 50 pracowników.

❖ Erazm Humienny – kierownik Domu Socjalnego dla Mężczyzn z ul. Reymonta we Wrocławiu został laureatem konkursu „Społecznik roku”, organizowanego przez Fundusz S.O.S. Wisławy Szymborskiej przy Fundacji „Pomoc Społeczna” Jacka Kuronia.

❖ Nowym dyrektorem wrocławskiego ośrodka TVP został dotychczasowy jego dyrektor programowy Ryszard Nowak. Zapowiada m.in. rozwój telewizji regionalnej oraz współpracę z ośrodkami telewizyjnymi z Czech i Niemiec.

Wrocławiu został komendantem wojewódzkim.

❖ Prezes IPN prof. Leon Kieres mianował szefem dolnośląskiego oddziału historyka prof. Włodzimierza Suleję. Będzie mu podlegać docelowo 50 pracowników.

❖ Erazm Humienny – kierownik Domu Socjalnego dla Mężczyzn z ul. Reymonta we Wrocławiu został laureatem konkursu „Społecznik roku”, organizowanego przez Fundusz S.O.S. Wisławy Szymborskiej przy Fundacji „Pomoc Społeczna” Jacka Kuronia.

❖ Nowym dyrektorem wrocławskiego ośrodka TVP został dotychczasowy jego dyrektor programowy Ryszard Nowak. Zapowiada m.in. rozwój telewizji regionalnej oraz współpracę z ośrodkami telewizyjnymi z Czech i Niemiec.

Wrocławiu został komendantem wojewódzkim.

❖ Prezes IPN prof. Leon Kieres mianował szefem dolnośląskiego oddziału historyka prof. Włodzimierza Suleję. Będzie mu podlegać docelowo 50 pracowników.

❖ Erazm Humienny – kierownik Domu Socjalnego dla Mężczyzn z ul. Reymonta we Wrocławiu został laureatem konkursu „Społecznik roku”, organizowanego przez Fundusz S.O.S. Wisławy Szymborskiej przy Fundacji „Pomoc Społeczna” Jacka Kuronia.

❖ Nowym dyrektorem wrocławskiego ośrodka TVP został dotychczasowy jego dyrektor programowy Ryszard Nowak. Zapowiada m.in. rozwój telewizji regionalnej oraz współpracę z ośrodkami telewizyjnymi z Czech i Niemiec.

❖ Prezes IPN prof. Leon Kieres mianował szefem dolnośląskiego oddziału historyka prof. Włodzimierza Suleję. Będzie mu podlegać docelowo 50 pracowników.

❖ Erazm Humienny – kierownik Domu Socjalnego dla Mężczyzn z ul. Reymonta we Wrocławiu został laureatem konkursu „Społecznik roku”, organizowanego przez Fundusz S.O.S. Wisławy Szymborskiej przy Fundacji „Pomoc Społeczna” Jacka Kuronia.

❖ Nowym dyrektorem wrocławskiego ośrodka TVP został dotychczasowy jego dyrektor programowy Ryszard Nowak. Zapowiada m.in. rozwój telewizji regionalnej oraz współpracę z ośrodkami telewizyjnymi z Czech i Niemiec.

Kultura

❖ W Auli Leopoldinum Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się uroczystość nadania Marii Fołtyn i Wojciechowi hr. Dzieduszyckiemu doktoratu honoris causa Akademii Mu-

zycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Maria Fołtyn jest wybitną polską śpiewaczką i reżyserem operowym. W całej swojej karierze występowała w bardzo rozległym repertuarze operowym i stworzyła

zycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Maria Fołtyn jest wybitną polską śpiewaczką i reżyserem operowym. W całej swojej karierze występowała w bardzo rozległym repertuarze operowym i stworzyła

zycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Maria Fołtyn jest wybitną polską śpiewaczką i reżyserem operowym. W całej swojej karierze występowała w bardzo rozległym repertuarze operowym i stworzyła

zycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

szereg znakomitych kreacji. Życiową pasją Marii Fołtyn jest popularyzowanie muzyki Stanisława Moniuszki. Rozstała się z granicą polskie opery narodowe.

Wojciech hr. Dzieduszycki jest wybitnym animatorem kultury, publicystą, dziennikarzem i krytykiem muzycznym. Należy do grona inicjatorów wszystkich ważniejszych przedsięwzięć kulturalnych miasta i regionu. Szczególnie

dbał o sprawy związane ze sztuką muzyczną. Był współorganizatorem Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego w Dusznikach Zdroju, współzałożycielem Dolnośląskiego Towarzystwa Muzycznego oraz Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków. Dzięki m.in. jego staraniom powołano Wrocławską Orkiestrę Symfoniczną, która przerodziła się później w Filharmonię Wrocławską, zbudowano stację telewizyjną na Ślęży i otwarto we Wrocławiu Ośrodek Telewizji Polskiej. Aktywnie działał na rzecz otwarcia we Wrocławiu Operetki i popularnego Klubu Muzyki i Literatury. Obecnie jest prezesem Wrocławskiego Koła Towarzystwa im. Fryderyka Chopina.

❖ We Wrocławiu odbył się II Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicznych „Busker Bus”. Występowało ponad 100 artystów z całego świata. Byli wśród nich m.in. australijscy kuglarze, belgijski kłown,

ukraińscy jazzmani, baletnica z Francji oraz szczudlarze i połykacze ognia.

❖ Europejski Festiwal Młodzieży Artystycznej „Euro Art Meeting” odbył się w stolicy Dolnego Śląska. Uczestniczyło w nim ponad 1,5 tys. młodych artystów z całej Europy. W programie były m.in. Etniczna Symfonia Perkusyjna, Festiwal Filmowy, Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna, Festiwal Teatrów Ruchu. Występowali mimowie, jazzmani, była poezja śpiewana oraz muzyka folkowa. Koncert pożegnalny odbył się na Stadionie Olimpijskim. Przybyło 40 tys. młodzieży.

❖ Od 28 maja do 15 października 2000 roku trwał VII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej w Trzebnicy. W tym czasie w bazylice św. Jadwigi wystąpili artyści z ośmiu krajów i trzech kontynentów. Jeden z koncertów poświęcony był pamięci wieloletniego członka komitetu honorowego festiwalu Lotharowi Herbstowi. Koncert inauguracyjny dał chór uniwersytetu stanu Missouri (USA). – Koncert finałowy – powiedział nam dyr. artystyczny festiwalu, Jan Buczek – będziemy chcieli nagrać na płycie kompaktowej pt. „Ave Maria w muzyce”. Będzie to swoisty hołd, złożony Królowej Polski w Roku Jubileuszowym Chrześcijaństwa, w milenium biskupstwa wrocławskiego i 750-lecia nadania praw miejskich Trzebnicy.

❖ W Muzeum Architektury odbyły się drugie Prezentacje Sztuki Sakralnej ARS PRO FIDE. Nasza relacja na str. 60–61.

❖ W Lubomierzu odbył się IV Ogólnopolski Festiwal Komedii Filmowych. Były pierwszej wielkości gwiazdy kina, były tysiące ludzi i świetna zabawa. Główny organizator imprezy – burmistrz Olgierd Poniznik – i tym razem

rozdął swoje granaty. Diamentowe otrzymali twórcy trylogii „Sami swoi”, a kryształowe Katarzyna Figura i Cezary Pazura.

❖ Jedną z największych indywidualności w świecie muzyki maestro Kurt Masur i jedna z najśłynniejszych orkiestr New York Philharmonic Orchestra zagrała w Hali Ludowej. W programie były utwory Brahmsa, Webera i Brucknera. Nowojorscy filharmonicy to jedna z najstarszych instytucji artystycznych w Ameryce. Orkiestra powstała w roku 1842. Objechała cały świat. Ma na koncie muzyczne premiery dzieł Dworzaka, Rachmaninowa, Mahlera, Brahmsa, Berliozą. Lista kompozytorów i wybitnych dyrygentów, pod batutą których grała, zawiera takie nazwiska jak: Czajkowski, Rubinstein, Ryszard Strauss, Dworzak, Toscanini, Strawiński.

❖ Odbył się 35. Międzynarodowy Festiwal Wroclavia Cantans. Wrocławskie święto muzyki podobnie jak co roku zgromadziło wielu znakomitych artystów i tłumy melomanów z kraju i z całego świata. „W imię Bacha” – to motto festiwalu, który tym razem miał upamiętnić 250. rocznicę śmierci tego kompozytora. Wydarzeniem festiwalu był koncert najśłynniejszej orkiestry operowej świata – Teatro alla Scala z Mediolanu.

❖ Teatr Pantomimy Henryka Tomaszewskiego wystawił nowy spektakl zatytułowany „Tragiczne gry”. Inspiracją do spektaklu były sztuki Ferdinanda Brucknera. Krytycy podkreślają olśniewające kostiumy i wspaniałą grę aktorską.

❖ Minister kultury i dziedzictwa narodowego Kazimierz Ujazdowski powiedział, że ministerstwo czyni starania o wpis wrocławskiej katedry na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Na liście swia-

towego dziedzictwa UNESCO znajduje się w tej chwili około 600 pozycji z całego świata. Polskich obiektów wpisano dziewięć. Są to: Starówka krakowska, kopalnie soli w Wieliczce, obóz koncentracyjny Auschwitz, Starówka warszawska, Puszcza Białowieska, Starówka w Zamościu, Starówka toruńska, zamek w Malborku i Kalwaria Zebrzydowska.

❖ Na Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie nad Menem miała miejsce promocja „Encyklopedii Wrocławia”. Koordynator stoiska wrocławskiego zaprezentował także wydane przy wsparciu władz miasta i regionu „Dzieje Żydów we Wrocławiu” Leszka Ziątkowskiego (towarzyszył temu występ Chóru Synagogi Pod Białym Bocianem), reprint „Legendy św. Jadwigi” oraz nowe książki Tadeusza Różewicza, Olgi Tokarczuk i Urszuli Koziół. Plastyk Tomasz Broda wykonał karykatury Helmuta Kohla i Güntera Grassa.

❖ W Ośrodku Grotowskiego i Czarnym Salonie Klubu Związków Twórczych odbyła się kolejna edycja Wrocławskich Spotkań Teatrów Jednego Aktora. Wystąpili artyści z całej Polski oraz z Litwy, Białorusi, Ukrainy i Niemiec.

❖ W Hali Ludowej odbyła się czwarta wrocławska premiera gigaopery. Tym razem wystawiono „Trubadura” G. Verdiego. Nowy spektakl przygotował zespół Opery Wrocławskiej pod kierownictwem Ewy Michnik. Reżyserował Robert Skolmowski. Ten spektakl również imponował rozmachem i oprawą muzyczną.

❖ We Wrocławiu odbył się 4-dniowy kongres „WRO 2000” – specjalna edycja Międzynarodowego Biennale Sztuki Mediów WRO. Jego uczestnicy – arty-

ści i naukowcy – debatowali nad wyznaniem, jakie dla kultury niesie gwałtowny rozwój technik komunikacyjnych, informatycznych, rewolucja cyfrowa.

Dyskutowano o globalizacji, Internecie, telewizji, mediach interaktywnych, rzeczywistości wirtualnej.

Nagrody

❖ Rok 2000. obfitował w nagrody dla Tadeusza Różewicza. Otrzymał doroczną nagro-

dę literacką im. Zygmunta Hertza, przyznaną przez paryską „Kulturę”, a potem otrzymał nagrodę Fundacji Kultury za książkę *Matka odchodzi*. Za tom wierszy i wspomnień *Matka odchodzi* Tadeusz Różewicz otrzymał także Nagrodę Literacką NIKE, przyznaną przez czytelników „Gazety Wyborczej”.

❖ Henryk Tomaszewski został laureatem nagrody im. Konrada Swinarskiego, przyznawanej przez redakcję miesięcznika „Teatr” dla najlepszego reżysera minionego sezonu za

realizację w warszawskim Teatrze Narodowym „Traktatu o marionetkach” według Kleista.

❖ Dwoje wrocławskich dokumentalistów zostało wyróżnionych na III Przeglądzie Form Dokumentalnych. Ewa Straburzyńska otrzymała nagrodę prezesa Programu II TVP za film „Motłowe marynarki”, zaś Grzegorz Braun nagrodę dyrektora I Programu TVP za film „Wielka ucieczka cenzora”.

❖ Minister spraw wewnętrznych Dolnej Saksonii wręczył w Auli Leopoldyńskiej UW. Nagrody Kulturalne Śląska urodzonemu we Wrocławiu sławnemu niemieckiemu pianście i dyrygentowi Christophowi Eschenbachowi oraz wrocławskiej malarce Krzesławie Maliszewskiej. Uroczystość uświetnił koncert orkiestry symfonicznej Norddeutsche Rundfunk pod dyktando Eschenbacha.

❖ Westfalską Nagrodę Pokojową – 25 tys. DM – na rok 2000 otrzymał Zespół Szkół Społecznych nr 1 „Ekola” Wrocławskiego Stowarzyszenia Ekologicznego.

Westfalska Nagroda Pokojowa jest przyznawana przez Towarzystwo Gospodarcze Westfalii i Lippe dla uczczenia jubileuszu 350-lecia Pokoju Westfalskiego. Ufundowało ją 500 niemieckich przedsiębiorstw i przyznaje ją organizacji młodzieżowej pracującej na rzecz pojednania i pokoju w Europie. O randze konkursu niech świadczy fakt, że przystąpiło do niego 25 organizacji z całej Europy.

Jednym z głównych zadań szkoły jest uczenie poszanowania dla ludzi innych ras, wyznań, poglądów, przygotowanie do życia w harmonii ze środowiskiem naturalnym. Od wielu lat „Ekola” współpracuje z niemieckimi placówkami i szkołami, realizując z nimi wspólne projekty

z ochrony środowiska, teatru, sztuk plastycznych, nauk politycznych itp.

❖ Wieczór klezmerski, sześć wystaw i biesiad po łemkowski – to atrakcje festiwalu satyry w Legnicy – Satyrykon 2000. Złoty Kluczyk i Grand Prix przyznano Przemysławowi Dunajowi za zestaw karykatur znanych postaci, wszystkie wykonane z miętego papieru.

❖ Polska Akademia Nauk przyznała prof. Janowi Miodkowi nagrodę im. prof. Hugo-Steinhausza za promocję nauki polskiej oraz popularyzację językoznawstwa.

❖ Jedenastoletni Aleksander Dębicz, uczeń V klasy Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. Karola Szymanowskiego we Wrocławiu, został zwycięzcą 15. Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Jana Sebastiana Bacha w Gorzowie Wielkopolskim i Frankfurcie nad Odrą. Wyróżniono również innych młodych wrocławian – Aleksandra Szymańskiego i Łukasza Modrzejewskiego.

❖ Z okazji Dnia Teatru artystom scen wrocławskich wręczono nagrody za rok 1999. Nagrodę wojewody dolnośląskiego otrzymała Krystyna Meissner – reżyser i dyrektorka Teatru Współczesnego. Za najlepszego aktora uznano Halinę Skoczylas z Teatru Współczesnego. Nagrodę honorową – statuetkę Fredry, za najciekawsze wydarzenie sezonu otrzymało przedstawienie „Prezydentki” Wernera Schwaba w reżyserii Krystiana Lupy (Scena na Świebodzkim). Nagrodę prezydenta Wrocławia dla najlepszego mima otrzymał Aleksander Sobiszewski z Teatru Pantomimy. Złote Krzyże Zasługi od prezydenta RP otrzymali Roman Kołakowski i Stanisław Lencki, Brązowy Krzyż Zasługi – Stanisław Melski z Teatru Polskiego.

❖ Kolejny raz Stowarzyszenie Twórców Kultury we Wrocławiu rozdało Październikowe

Nagrody Wrocławia za 1999 rok. Tym razem laureatami zostali:

Hanna i Antoni Gucwińscy – za stwarzanie coraz lepszych warunków dla funkcjonowania wrocławskiego ogrodu zoologicznego, zbudowanie jego europejskiej renomy, a przez to promowanie miasta Wrocławia w świecie, przede wszystkim zaś za bezprecedensowy w dziejach polskiej telewizji program edukacyjny „Z kamerą wśród zwierząt” jako głos w sporze natury z cywilizacją. Tercet Egzotyczny w składzie: Izabela Skrybant-Dziewiątkowska, Zbigniew Dziewiątkowski i Zbigniew Adamkiewicz – za wieloletni, w pełni autorski i wartościowy dorobek artystyczny, ambasadorowanie polskiej piosence za granicą, styl interpretacji i umiejętność trwania.

Czesław Rodziewicz – za pięćdziesiąt lat pracy twórczej, stworzenie wzoru i szkoły wrocławskiego haftu oraz nowej formy wypowiedzi plastycznej – „liściaków”, dokonania w zakresie ekslibrisu, jak też wieloletnią opiekę nad nieprofesjonalnym ruchem artystycznym.

Stanisław Chmura – za jego filokartystyczną i turystyczną pasję niesioną w środowisko, gdzie umiejętność odnajdywania siebie jest miarą szczególnie ważną.

Wrocławskie Zakłady Zielarskie „Herbapol” SA – za ponad pół wieku towarzyszenia życiu miasta, osiągnięcia w zakresie wzbogacania polskiej farmakopei zielarskimi lekami naczyniowymi oraz lekami mającymi zastosowanie w apiterapii, jak również skuteczne popularyzowanie leczniczych wartości ogrodowego zielnika.

❖ Wśród osób wyróżnionych przez ministra kultury nagrodami za zasługi dla polskiej kultury znaleźli się Henryk Tomaszewski oraz reżyser Jan Jakub Kolski.

❖ W ogólnopolskim konkursie dla młodzieży „Katyń – Golgota Wschodu” pierwszą nagrodę za najlepszą pracę plastyczną przyznano Dolnoślązeczce Sylwii Franke.

Sylwia Franke jest uczennicą Zespołu Szkół Ceramicznych w Szczawnie Zdroju koło Wałbrzycha.

Współpraca

❖ Odrą z Wrocławia do Szczecina wyruszyło 70 uczestników Międzynarodowego Splywu Odrzańskiego. W imprezie wziął udział wiceminister ochrony środowiska Radosław Gawilk – patronujący imprezie. Jej organizatorami byli Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju oraz Brandenburski Klub Kajakowy (Niemcy). W imprezie oprócz Polaków i Niemców brali udział również Anglicy.

❖ We Wrocławiu podpisano wspólny polsko-niemiecki program „Przyszłość i bezpieczeństwo dla dorzecza Odry”. W imieniu strony polskiej podpis złożył prof. Janusz Zaleski – koordynator programu „Odra 2006”, ze strony niemieckiej prof. Hartmut Niesche – przedstawiciel rządu Brandenburgii. Program ma szansę skoordynować narodowe programy odrzańskie oraz skorzystać ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

❖ We Wrocławiu otwarto Centrum Współpracy Polsko-Czeskiej. W uroczystości wziął udział Jan Misiarz – ambasador Republiki Czeskiej, który zapowiedział, że prawdopodobnie już w przyszłym roku w stolicy Dolnego Śląska otwarty zostanie konsulat czeski. We wrocławskim Centrum Współpracy Polsko-Czeskiej można zawsze znaleźć ofertę turystyczną czeskich miast nadgranicznych

oraz informacje o imprezach kulturalnych u naszych sąsiadów. Planuje się także uruchomienie wideoteki z filmami czeskich twórców oraz prowadzenie lektoratów z języka czeskiego.

❖ Grupa 40 osób (dzieci i opiekunowie) z Holandii przebywała w pieszyckim Domu Dziecka. Dzięki akcji charytatywnej, przeprowadzonej w Holandii, zebrano 120 tys. zł, które goście przywieźli do Pieszyc i przekazali na remont kuchni Domu Dziecka. Holendrzy spędzili w Pieszcach 12 dni. Swój wakacyjny wypoczynek w Pieszcach młodzie Holendrzy (34 osoby w wieku 16–20 lat) połączyli z pracą na rzecz Domu Dziecka. Odnowili plac zabaw, wykonali wiele prac remontowych i uporządkowali tereny zielone.

❖ Żmigród odwiedziła dwudziestoosobowa grupa Niemców z zaprzyjaźnionego miasta Bargteheide. Delegacja gościła nad Baryczą przez trzy dni. Celem wizyty było wypracowanie możliwości i form współpracy.

❖ Na przełomie czerwca i lipca ub.r. odbyły się Dni Dolnego Śląska w Alzacji. Na seminarium zorganizowanym przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego i Agencję Rozwoju Alzacji przedstawiono nasze możliwości gospodarcze i turystyczne. Alzaccyzy mogli też posłuchać koncertów muzyki dawnej w wykonaniu wrocławskiego zespołu Collegi di Musica Sacra oraz obejrzeć wystawę fotografii Jana Bortkiewicza.

❖ We Wrocławiu przebywali specjaliści usług socjalnych z Charlotte (USA), które jest miastem partnerskim stolicy Dolnego Śląska.

Celem wizyty było przeprowadzenie szkolenia z zakresu opieki nad ludźmi niepełnosprawnymi i obłożnie chorymi. W szkoleniu wzięło udział

ponad 100 osób: pracownicy socjalni, pielęgniarki środowiskowe, pracownicy organizacji pozarządowych oraz domów pomocy społecznej.

– Najważniejsze jest, by traktować osoby, z którymi pracujemy, na równi z innymi – przypomniał prof. James Dudley, szef pięcioosobowej delegacji z Charlotte.

❖ Tradycją stało się, że w czasie wakacji na deskach sceny Obornickiego Ośrodka Kultury występuje zagraniczny zespół. Tym razem zawitali goście aż z Finlandii. W skład zespołu „Multrut” wchodzi ponad trzydzieści osób. Jest to połączenie grupy wokalnno-tanecznej z instrumentalną. Największym sukcesem formacji było zdobycie tytułu najlepszego zespołu folklorystycznego w kraju w swojej kategorii wiekowej. Zespół zaprezentował tradycyjne i stylizowane tańce fińskie.

❖ We Wrocławiu odbyła się dwudniowa konferencja o Unii Europejskiej, w której udział wzięli dolnośląscy samorządowcy, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele Komitetu Integracji Europejskiej z ministrem pełnomocnikiem ds. negocjacji z UE Janem Kułakowskim oraz delegacji z Czech, Słowacji, Węgier, Niemiec. Poświęcono była zagadnieniom rynku pracy.

❖ We Wrocławiu odbyła się konferencja „Polska, Niemcy, Ukraina. Trzy kraje, jedna Europa”. Wzięli w niej udział przedstawiciele władz samorządowych oraz Ambasady Ukrainy i Konsulatu Generalnego Niemiec.

❖ Dolny Śląsk uczestniczył w prezentacji REGION 2000 w Ostrawie. Nasza relacja na stronach 55–57.

❖ Do Wrocławia przybył z wizytą prezydent Dolnej Saksonii prof. Rolf Wernstedt. Spotkał się z władzami województwa dolnośląskiego. Współpraca obu regionów

trwa od 25 lat. Obecne rozmowy dotyczyły doświadczeń saksońskich związanych z organizacją EXPO 2000 w Hanowerze.

❖ W Sali Malinowej Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu przy ul. Szajnochy otwarto w obecności ambasadora Rumunii Ireny Comaroschi Bibliotekę Rumuńską. Utworzona staraniem konsula honorowego Rumunii we Wrocławiu – Cornela Coromfirescu będzie wyodrębnionym zbiorem w ramach Biblioteki Uniwersyteckiej.

Gospodarka

❖ Ukończono prace przygotowawcze nad projektem EXPO 2010 we Wrocławiu. Koszt wystawy szacowany jest na prawie 3 miliardy euro, z czego 60 proc. pochodziłoby z budżetu państwa, reszta z inwestycji regionalnych i prywatnych.

❖ W 1999 r. odprawiono z wrocławskiego lotniska 192 tys. pasażerów, razem z tranzytowymi było to 200 tys. osób. 120 tysięcy osób podróżowało do Warszawy i z powrotem przy pełnym niemal obłożeniu samolotów, dalszy więc wzrost liczby podróży zależy tylko od zwiększenia liczby połączeń i lotów. Liczba pasażerów w ruchu międzynarodowym wzrosła w 1999 r. o 65 proc. Czynnione są starania o uruchomienie kolejnych połączeń – z Londynem, Zurichem i Brukselą. Aby sprostać planowanemu wzrostowi liczby lotów (obecnie 28 lądowań na dzień), intensywnie rozbudowywane są instalacje portu lotniczego.

❖ Otwarto nowe hale produkcyjne fabryki autobusów miejskich Volvo we Wrocławiu. Dzięki nowym inwestycjom, wartym 70 mln dolarów, istniejący od 1995 r. zakład

zwiększy zatrudnienie z 1300 do 2000 osób, zaś liczba produkowanych autobusów wyniesie ma 1100 sztuk rocznie oraz 1400 podwozi. Do Wrocławia przeniesiona ma być produkcja autobusów z Austrii, Niemiec i Szkocji. Władze miasta liczą, iż inwestycje Volvo przyciągną także inne koncerny.

❖ Porozumienie o rozpoczęciu prac nad Studium Zagospodarowania Odry podpisali marszałkowie pięciu nadodrzańskich województw. Rozpoczęta na etap prac planistycznych. Studium ma być skorygowane z Programem Odra 2006.

❖ W Stanowicach koło Oławy czynna była wystawa PACBA EXPO 2000, na której kilkadziesiąt firm amerykańskich promowało swoje tanie i szybkie budownictwo jednorodzinne, materiały i technologie budowlane. Amerykańska oferta skierowana jest zarówno do polskich deweloperów i przedstawicieli samorządów, dla których pozyskiwanie tego typu projektów może bardzo korzystnie wpływać na szybki rozwój gmin. Koszt budowy amerykańskiego domu w systemie budownictwa szkieletowego równy jest cenie domu w stanie surowym, wybudowanym w tradycyjnej technice stosowanej w naszym kraju.

❖ Sejm w specjalnej uchwale niemal jednogłośnie poparł inicjatywę władz Wrocławia zorganizowania EXPO 2010 i zwrócił się do rządu, by złożył odpowiedni wniosek do Międzynarodowego Biura Wystaw w Paryżu.

❖ Program dla Odry 2006 został przyjęty przez Radę Ministrów. Program uzyskał poparcie władz samorządowych wszystkich nadodrzańskich województw. Realizacja założeń programu potrwa 15 lat. Wartość wszystkich prac w cenach z roku 1998 to 7,6 mld zł. W dużej mierze środki te zostaną zainwestowane na

Dolnym Śląsku. Priorytetem jest ochrona przeciwpowodziowa dorzecza Odry.

❖ Ponad 200 mln zł otrzyma Gmina Wrocław z funduszu pomocowego Unii Europejskiej ISPA. Dotacja pozwoli na rekultywację wysypiska śmieci na Maślicach, modernizację Zakładu Produkcji Wody „Na Grobli” i rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Inwestycje muszą być zrealizowane do 2007 r., a miasto musi dołożyć do dotacji jeszcze kwotę 6,7 mln euro.

❖ W Szpitalu im.T. Marciniaka we Wrocławiu otwarto jedną z najnowocześniejszych w Polsce pracowni augiokardiologicznych. Jej wyposażenie warte jest 1 mln dolarów USA. Środki pochodzą z Ministerstwa Zdrowia, Narodowego Programu Ochrony Serca oraz funduszy własnych szpitala.

❖ Ponad 7 mln zł pochodzących z kredytów Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Banku Rozwoju Rady Europy oraz funduszy ministerialnych przekazał wojewoda Witold Krochmal na odbudowę systemów przeciwpowodziowych w naszym województwie.

❖ W Uzdrowisku Cieplice otwarto gruntownie odrestaurowany, pałacowy hotel „Królowa Marysieńka”. Gości zaprasza do Kawiarni Wiedeńskiej, Restauracji Polskiej i „Ogrodu Letniego”, gdzie serwowane są dania wykwintnej kuchni staropolskiej oraz wypieki i desery. Specjalnością Restauracji Polskiej są fantazje pasztetowe Królowej Marysieńki, a Kawiarni Wiedeńskiej – tort Sacher. Hotel należy do sieci „Hotele Pałacowe”. Cieplice są znanym kurortem posiadającym źródła termalne o ciepłocie 90 stopni C. W sanatoriach leczy się tam schorzenia dróg moczowych, nerek, narządów ruchu i oczu.

Religie

❖ W dniu obchodów zaślęnięcia Najświętszej Marii Panny odbyło się uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod pierwszą w Legnicy cerkiew kościoła greckokatolickiego. Tablicę pamiątkową poświęcił biskup Diecezji Wrocławsko-Gdańskiej Kościoła Greckokatolickiego w Polsce ks. Włodzimierz Roman Juszcak. Na uroczystość przyjechali goście z całego Dolnego Śląska oraz wierni z Głogowa, Polkowic, Przemkowa, Lubina. Są to głównie Łemkowie przesiedleni na ziemię odzyskane w 1947 roku podczas akcji „Wisła” oraz ich potomkowie. Diecezja wrocławsko-gdańska liczy 55 parafii i obejmuje połowę ze 100 tys. wiernych z całej Polski. Wiernych kościoła greckokatolickiego najściślej można określić jako prawosławnych katolików.

❖ Ekumeniczne nabożeństwo jubileuszu 2000-lecia chrześcijaństwa zakończyło Międzynarodową Konferencję Biskupów Starokatolickich Unii Utrechckiej, która odbywała się we Wrocławiu. W nabożeństwie zorganizowanym przez Kościół polskokatolicki wzięli udział dostojnicy wyznań rzymskokatolickiego, prawosławnego, greckokatolickiego i ewangelicko-anglikańskiego. Obecni też byli biskupi starokatolicki i polskokatolicki z Polski i zagranicy, m.in. ze Szwajcarii, Holandii, Czech, Wielkiej Brytanii i Niemiec. Reprezentowali oni tę część Kościoła katolickiego, która w 1870 roku odrzuciła dogmat o nieomyślności papieża. Kościoły starokatolickie nie różnią się w swojej liturgii od Kościoła rzymskokatolickiego. Celibat jest w nich dobrowolny, posługują się językami narodo-

wymi, dopuszczają spowiedź ogólną i w konfesjonale.

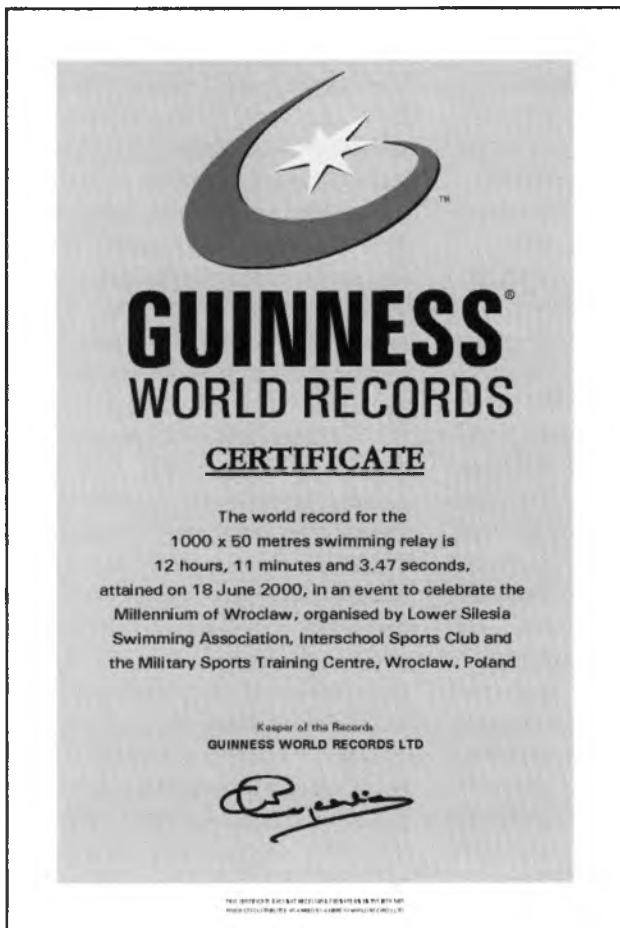
– Nadszedł czas, gdy wszyscy chrześcijanie mogą spotkać się w jednym kościele – mówił podczas mszy biskup Wiktor Wysoczyński, zwierzchnik Kościoła polskokatolickiego. – Musimy wybaczyć i prosić o wybaczenie wszystkich naszych braci w wierze. Spotkaliśmy się tu, aby się pojednać.

Rekordy

❖ Feliks Kondracki – sołtys Ozorowic z gminy Wisznia Mała – w ciągu 40 dni przejechał na rowerze 4,5 tys. km w podróży dookoła Polski. Odwiedził 156 miast w 90 gminach. Dokumentację z tej podróży sołtys wysłał do komisji rekordów Guinnessa.

❖ Dwóch dziennikarzy Radia Wrocław – Marek Obszarny i Darek Litera – podjęło wyzwanie poprowadzenia najdłuższego na świecie programu na żywo. Rekord 67 godzin, ustanowiony w tym roku przez Anglików, został oficjalnie pobity przez wrocławskich radiowców. W ciągu doby prowadzącym przysługiwało tylko 59 minut na sen.

❖ W czerwcu 2000 roku Dolnośląski Okręgowy Związek Pływaków zorganizował, dla uczczenia milenium stolicy Dolnego Śląska, pływacką sztafetę 1000-lecia Wrocławia. Impreza odbyła się na 50-metrowym otwartym basenie Wojskowego Ośrodka Szkolenia Sportowego we Wrocławiu. Celem organizatorów było zebranie na starcie 1000 osób, z których każda pokona dystans 50 m. Pierwszy wystartował wiceprezydent Wrocławia Andrzej Łoś, a potem już według kolejności zgłoszeń. Walczono ze zmienną pogodą, własnymi słabościami, z zimną

wodą, a także z czasem. Ostatni płynął wojewoda Witold Krochmal. Uzyskano łączny czas 12:11.03,47 godz. i zgłoszono go do Księgi rekordów Guinnessa. Został uznany. Jest to pierwszy wrocławski rekord w Księdze Guinnessa. Organizatorem sztafety był absolwent wrocławskiej AWF, trener sekcji pływackiej MKS JUWENIA Grzegorz Widanka.

Wystawy

❖ W Muzeum Narodowym otwarto wystawę „Sztuka polska XX wieku” – prezentująca prace wybitnych artystów polskich, zwłaszcza okresu międzywojennego – m.in. Wacława Borowskiego, Leona Chwistka, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Eugeniusza Zaka.

❖ We wrocławskim Muzeum Miejskim w ratuszu zorganizowa-

wano wystawę fotograficzną MÓJ WROCŁAW. Autorem zdjęć był nasz nieżyjący już

kolega, fotograf Tadeusz Szwed. W trakcie wernisażu pokazano wydany pod tym samym tytułem piękny album, będący stworzonym przez autora obrazem miasta.

❖ W Muzeum Narodowym można było oglądać około 100 prac Maxa Klingera. Prezentowane dzieła pochodzą z najważniejszych serii graficznych artysty.

Max Klinger mieszkał i pracował początkowo w Berlinie, potem w Lipsku, gdzie był przewodniczącym Niemieckiego Związku Artystów. W historii sztuki swoją obecność zaakcentował nowym podejściem do grafiki. Jego cykle graficzne są symbolicznym przedstawieniem świata, ich tematyka jest bardzo różnorodna, opowiada o zmienności losów ludzkich, stosując metaforykę świata antycznego. Artysta tworząc prace stosował najnowsze techniki graficzne i osiągnął w nich niezaprzeczalne mistrzostwo.

❖ W ramach prezentacji polskiej kultury na targach książki we Frankfurcie nad Menem (18–23.10) na wystawie poświęconej polskiemu pejzażowi od XVIII w. do współczesności pokazano prace wrocławskich artystów – Józefa Hałasa, Alfonsa Mazurkiewicza i Jerzego Rosołowicza.

❖ W Muzeum Etnograficznym czynna była wystawa: „Śląsk, Schlesien, Slezsko. Przenikanie kultur”, przedstawiająca kulturowy obraz naszego regionu zarówno przed, jak i po 1945 r.

❖ W Muzeum Narodowym otwarto wystawę „Śląsk w tysiącleciu”. Prezentowane są wyroby śląskiego rzemiosła artystycznego – wyroby złotnicze, ceramiczne, szklarskie, metalowe, tkackie.

❖ Wystawę „Wrocław 2000 – Moje Miasto” obejrzało w sumie około 70 tys. osób. Ze względu na zainteresowanie jej prezentację przedłużono o kilka tygodni.

❖ W Muzeum Architektury otwarto wystawę przygotowaną przez Stowarzyszenie Architektów Polskich „Architektura Wrocławia 1945–2000”. Zaprezentowano ponad 300 budowli na 700 zdjęciach.

Sport

❖ Na odbywających się w Hali Ludowej Mistrzostwach Europy w Dżudo Polacy wypadli poniżej oczekiwań. Jedyny, brązowy medal zdobył Robert Krawczyk. Rafał Kubacki wywalczył 5 lokatę.

❖ Tłumy kibiców witało szampanami awans piłkarzy. Wygrywając w ostatnim meczu rozgrywek II ligi z Grunwaldem Ruda Śląska 4:0, Śląsk Wrocław awansował do ekstraklasy piłkarskiej.

❖ Reprezentująca Polskę na VII Mistrzostwach Świata Sterowców w Austrii ekipa z Wrocławia (pilot Paweł Bamberski) zajęła 7 miejsce. Ekipa sponsorowana jest przez Browary Dolnośląskie „Piaś” SA.

❖ Wrocławianka Renata Mauer-Różańska zdobyła złoty

medal na olimpiadzie w Sydney w strzelaniu z 50 m.

❖ Ogromny sukces odnotował wielokrotny mistrz Polski w koszykówce, zespół Zepher Śląsk Wrocław. Zdobywanie kolejnego tytułu mistrzowskiego tym razem oznaczało również awans do prestiżowej ligi koszykówki europejskiej. Udział w rozgrywkach SUPROLIGI to możliwość zmierzenia się na parkiecie z najlepszymi drużynami europejskimi. Ulubieńcy Dolnego Śląska są pierwszą tak wyróżnioną polską drużyną koszykówki.

Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego została powołana do życia przez grono Polaków, Niemców i Holendrów, którym bliska była idea współpracy i przyjaźni pomiędzy narodami europejskimi.

Poprzez swoją działalność Fundacja pragnie przyczynić się do umacniania pozycji Dolnego Śląska jako silnego centrum duchowego i kulturalnego nowej Europy.

Fundacja „Krzyżowa” jest laureatem Dolnośląskiego Klucza Sukcesu.

Współpraca seniorów

Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży to coraz częściej także miejsce spotkań osób starszych. W pierwszej połowie lutego 2000 r. gościli tam seniorzy z Polski, Czech i Niemiec – przedstawiciele aż 11 krajów związkowych.

Program seminarium obejmował rozrachunek z przeszłością, zarówno narodowo-socjalistyczną, jak i komunistyczną. Goście dyskutowali o systemie zabezpieczeń socjalnych oraz o aktywności seniorów w życiu społecznym. Wymiana doświadczeń polskich, czeskich i niemieckich oraz dyskusja o szansach przeniesienia dobrych wzorców i uniknięcia błędów nadały spotkaniu charakter dialogu ponad granicami.

Polskie oraz niemieckie strategie dla przezwyciężania podziału Europy

Polską opozycję i rządy RFN łączył ten sam cel – trwały pokój i przezwyciężenie żelaznej kurtyny – jednak drogi do tego celu w obu środowiskach nie mogły bardziej się od siebie różnić – mówią organizatorzy polsko-niemieckiego seminarium „Polskie oraz niemieckie strategie dla przezwyciężania podziału Europy”. W seminarium, zorganizowanym w Krzyżowej na przełomie kwietnia i maja 2000 roku przez Studienstiftung des deutschen Volkes, uczestniczyło 60 osób – przedstawiciele kręgów rządowych RFN i polskiej opozycji demokratycznej oraz studentów i młodych naukowców z Polski i Niemiec.

Orkiestra, która nie tylko gra

Tournée pod hasłem „Polska i Niemcy razem w sercu Europy” z koncertami we Wrocławiu, Krakowie, Warszawie, Gdańsku i Poznaniu oraz w Berlinie, Hanowerze i Frankfurt nad Menem zakończyło

trwające w sierpniu 2000 r. w Krzyżowej dwutygodniowe międzynarodowe warsztaty muzyczne Orkiestry Młodzieżowej RFN. W imprezie, zorganizowanej przez Deutsche Stiftung Musikleben, uczestniczyło 95 młodych muzyków z Polski i Niemiec. W trasie koncertowej towarzyszył im chór EuropaChorAkademie, liczący 80 Polaków, Niemców i Litwinów.

Powstała w 1969 roku z inicjatywy Niemieckiej Rady Muzyki Orkiestra stawia sobie za cel nie tylko doskonalenie warsztatu muzycznego młodych artystów, ale także działalność wychowawczą i konfrontację z przeszłością. Z tego powodu miejsca, w których młodzież przygotowuje się do wspólnych występów i trasy koncertowe wybierane są bardzo starannie. Przed pięciu laty Orkiestra zagrała w Hiroszimie dla uczczenia 50. rocznicy zrzućenia tam bomby atomowej, dwa lata później koncertowała w byłym obozie koncentracyjnym Theresienstadt. Koncertowali także pod batutą Kurta Masura w Stanach Zjednoczonych – jako wyraz wdzięczności za pomoc udzieloną przez USA oblężonemu przez wojska sowieckie Berlinowi Zachodniemu. W roku 2000 organizatorzy chcieli podkreślić znaczenie pokojowego porozumienia między narodami, między innymi dlatego wybór padł na Krzyżową, która dzięki swojej historii idealnie nadaje się do realizacji projektów służących budowaniu wzajemnego zaufania.

Honorowy patronat nad imprezą sprawowali prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski i prezydent Niemiec Johannes Rau.

Tysiąclecie Dolny Śląsk w Europie

Jeśli Dolny Śląsk ma być podmiotem w grze o przyszłość, jeśli chce wpasować się w model Europy regionów, to musi być swoisty, zintegrowany, mieć poczucie toż-

samości, dumę i aspiracje – przekonywał blisko setkę uczestników międzynarodowej konferencji „Tysiąclecie Dolny Śląsk w Europie” marszałek województwa dolnośląskiego Jan Waszkiewicz. Trzydniowe spotkanie poświęcone naszemu regionowi zorganizowała w pierwszy weekend czerwca 2000 r. w Krzyżowej Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego.

W konferencji, której celem była popularyzacja wiedzy o Dolnym Śląsku, jego historii i tożsamości współczesnych mieszkańców, wzięli udział goście z Polski, Niemiec i Holandii. Naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego mówili o tysiącletnich burzliwych dziejach tego zakątka Europy od czasów piastowskich po historię powojenną, opisywali współczesnych Dolnoślązaków, mówili o zabytkach, dziedzictwie duchowym i współpracy z zagranicą.

Szczególnym zainteresowaniem gości cieszyły się wykłady poświęcone najnowszej historii i perspektywom rozwoju Dolnego Śląska. Ekspertsi podkreślali, że droga Polski do Europy prowadzi przez Dolny Śląsk, który poprzez swoją historię, położenie geograficzne oraz specyfikę lokalnej kultury w sposób szczególny predestynowany jest do tworzenia dla reszty Polski pomostu do Europy.

Zbiorniki myślenia

O rozwoju idei politycznych, ich upowszechnianiu i sposobach realizacji we współczesnym świecie dyskutowała w Krzyżowej prawie setka reprezentantów organizacji wspierających działalność polityczną z całego świata. Kongres zatytułowany „Nowe drogi doradztwa politycznego dla społeczeństwa obywatelskiego w XXI wieku” zorganizowały Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, wrocławskie stowarzyszenie „Europa 2000+” oraz Arbeitskreis Demokratie z Niemiec.

„W dzisiejszej polityce dominuje dziewiętnastowieczny, przestarzały sposób rozwiązywania problemów, charakteryzujący się biurokracją i przywiązaniem do państwa narodowego. W dobie Internetu, globalizacji i indywidualizacji potrzebne są inne metody. W Stanach Zjednoczonych ich opracowywaniem zajmują się specjalne ośrodki, zwane think tanks (zbiorniki myślenia). W Krzyżowej chcemy debatować o wspólnym stworzeniu podobnych struktur w Europie i ich zada-

niach” – tłumaczył cele konferencji Raban Daniel Fuhrmann z Arbeitskreis Demokratie z Konstancji, jeden ze współorganizatorów konferencji.

W trzydniowych obradach wzięło udział ponad 90 ekspertów z instytucji wspierających aktywność polityczną różnych opcji i organizacji pozarządowych z Polski, Ukrainy, Niemiec, Słowacji, Chorwacji, Bułgarii, Jugosławii, Litwy, Węgier, Estonii, Belgii, Albanii, Rumunii i Stanów Zjednoczonych.

Z Coventry do Krzyżowej

Krzyż z Coventry, znak pamięci o okrucieństwach ostatniej wojny światowej i symbol pojednania otrzymała 11 listopada 2000 roku Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego. Krzyż od blisko 60 lat ofiarowywany jest instytucjom i osobom zasłużonym dla pojednania, aby dodawał im sił w dalszej działalności i stale przypominał o potrzebie wybaczenia. Krzyżowa jest pierwszą miejscowością w Polsce, w której znajduje się Krzyż z Coventry.

Tradycja Krzyża sięga listopada roku 1940, kiedy wraz ze zburzonym miastem spłonęła też anglikańska katedra św. Michała w Coventry. Ze znalezionych w zgłiszczach ogromnych średniowiecznych gwoździ ówczesny proboszcz katedry Richard Howard polecił zbudować Krzyż, który miał wzywać do przebaczenia – zgodnie z hasłem „Ojciec wybaczyć” wyrytym na skrzydłach kościelnego ołtarza. Krzyż szybko stał się znanym w całej Wielkiej Brytanii symbolem pojednania i wybaczenia krzywd. Od blisko 60 lat

ofiarowywany jest społecznościom cierpiącym podobnie jak mieszkańcy Coventry lub instytucjom i osobom, które przyczyniają się do budowania pojednania między narodami. Do dziś Krzyż z Coventry znalazł się w ponad 200 miejscach na całym świecie. Od 1974 roku decyzję o jego przekazaniu podejmuje Wspólnota Krzyża z Coventry.

„Uważamy Krzyżową za bardzo ważne miejsce spotkań, mające wielkie znaczenie dla sieci Centrów Krzyża z Coventry na całym świecie, dlatego pragniemy właśnie ją uczynić pierwszym polskim Centrum Krzyża z Coventry. Doceniamy doniosłość odbywających się tutaj spotkań ludzi z całego świata, którzy pielęgnują pamięć o trudnej polsko-niemieckiej historii, przypominają o niemieckiej winie i o odwadze cywilnej ludzi, którzy budowali przyszłość Europy i inicjowali współpracę międzynarodową” – skomentował decyzję Wspólnoty Krzyża z Coventry jej koordynator, pastor Joachim von Kölichen.

Freya von Moltke

W Ośrodku Kultury Niderlandzkiej we Wrocławiu w listopadzie 2000 r. odbyło się spotkanie z hrabiną Freyą von Moltke, która podpisywała egzemplarze pierwszego polskiego wydania swojej książki „Wspomnienia z Krzyżowej 1930–1945”. Jest to opowieść o ostatnich latach życia rodziny von Moltke w majątku w Krzyżowej.

Freya von Moltke urodziła się w Kilonii w marcu 1911 w rodzinie bankierów. Z wykształcenia prawniczka. W 1931 r. poślubiła Helmutha von Moltke i wraz z nim przeniosła się do posiadłości rodowej męża w Krzyżowej. Wraz z mężem działała w założonym przez niego tzw. „Kręgu z Krzyżowej”, opozycyjnej grupie antyhitlerowskiej, która opracowywała koncepcje odnowy moralnej Niemiec i plany urządzenia powojennej Europy po spodziewanej klęsce Hitlera. W styczniu 1945 Helmuth James za swoją działalność opozycyjną został skazany na śmierć i zgładzony. Po wojnie Freya von Moltke wraz z synami przesiedliła się do Afryki Południowej, gdzie pracowała jako opiekunka społeczna. Gdy polityka apartheidu rozszerzyła się na południe Afryki, w styczniu 1956 powróciła do Berlina, a krótko potem wyemigrowała do USA. Od początku istnienia Fundacji aktywnie wspiera jej działalność. Jest wielką przyjaciółką Polski i Polaków, od 1990 roku

honorową przewodniczącą Zarządu i Rady Fundacji „Krzyżowa”.

Żydzi i my

W Krzyżowej odbyły się międzynarodowe warsztaty młodzieżowe pod wspólnym hasłem „Dni Żydowskie w Krzyżowej”. Celem spotkania było przybliżenie młodzieży szkolnej historii Żydów oraz ich tradycji i zwyczajów religijnych.

W warsztatach zatytułowanych „Żydzi i my” wzięli udział uczniowie i nauczyciele ośmiu szkół średnich z różnych miast Polski i Niemiec, m.in. liceów w Görlitz, Zgorzelcu, Opolu, Toruniu, Koblencku i Niesky. W czasie pobytu w Krzyżowej młodzież z Polski i Niemiec poznawała kulturę i zwyczaje żydowskie oraz dyskutowała o życiu tej społeczności w obu krajach po 1945 roku. Efektem tygodniowej pracy jest dwujęzyczna wystawa, zatytułowana tak samo jak warsztaty, którą wspólnie przygotowali uczniowie polscy i niemieccy.

Program spotkania przygotowała Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego we współpracy z Akademią Ewangelicką w Görlitz, Instytutem Śląskim w Opolu i Stowarzyszeniem YMCA ze Zgorzelca.

Końcówkę warsztatów uświetniło otwarcie innej, tym razem wykonanej przez profesjonalnych historyków i kulturoznawców wystawy: „Żydzi w Polsce. Swoi czy obcy?”. Ta ekspozycja, także poświęcona historii społeczności żydowskiej, powstała wysiłkiem Stowarzyszenia Centrum Polsko-Niemieckie z Krakowa przy współpracy Domu Anny Frank z Amsterdamu.

Celem wystawy, jak piszą jej autorzy, „(...) jest próba przedstawienia wielowiekowego dorobku polskich Żydów i skomplikowanych stosunków polsko-żydowskich, którym podręczniki szkolne poświęcają niewiele miejsca lub podejmują temat w kontekście tragedii holokaustu”.

Wystawa „Żydzi w Polsce. Swoi czy obcy?” adresowana jest głównie do młodzieży szkolnej, ale towarzyszący jej ilustrowany katalog, z obszerną bibliografią i tekstami rozwijającymi poszczególne zagadnienia, stanowi znakomitą pomoc dla nauczycieli omawiających tę tematykę z młodzieżą. Z myślą o nich organizatorzy przygotowali materiały dydaktyczne, które można było otrzymać bezpłatnie w Krzyżowej w dniu otwarcia wystawy. ■

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE

Władysław Bigus – wójt gminy Rudna
Zbigniew Chlebowski – burmistrz gminy Żarów

Ryszard Chomicz – były wójt gminy Kobierzyce

Ryszard Chruścicki – dyrektor Centrum Promocji Gospodarczej „Budexpo-Wrocław”

Bogdan Cybulski – prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

Jerzy Dudzik – prezes Agencji Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A. w Nowej Rudzie

Henryk Gawrzol – prezes Lubińskiego Regionalnego Klubu Biznesu

Jerzy Górski – były burmistrz gminy Bogatynia

Sławomir Hunek – prezes Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Wałbrzychu

Teresa Krzemińska – prezes Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Jeleniej Górze

Józef Król – wicewojewoda dolnośląski

Ewa Mańkowska – dyrektor Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich we Wrocławiu

Janusz Marak – pracownik naukowy Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu

Sławomir Najnigier – pełnomocnik prezesa Zarządu KGHM „Polska Miedź” S.A.

Bogusław Rogiński – wójt gminy Nowa Ruda

Józef Spyra – przewodniczący Rady Wykonawczej Federacji Pracodawców Polski Zachodniej

Karol Stasik – prezes Bolesławieckiego Towarzystwa Gospodarczego

Zdzisław Śliwiński – członek Prezydium Dolnośląskiej Izby Gospodarczej

Tadeusz Świącik – były wójt gminy Wądroże Wielkie

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Jan Buczek – kierownik organizacyjny Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej w Trzebnicy

Julian Golak – przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego

Bogdan Horodniczy – prezes Agencji Rozwoju Regionalnego ARLEG w Legnicy

Kazimierz Janik – wójt gminy Zgorzelec

Jerzy Łaskawiec – dyrektor naczelny Elektrowni TURÓW w Bogatyni

Mieczysław Piotrowski – pełnomocnik wojewody dolnośląskiego ds. stosunków polsko-czeskich

Andrzej Szwarnowski – Wrocław

Jerzy Terlecki – prezes hotelu „Sana” w Polanicy Zdroju

Jerzy Wyrzykowski – kierownik Zakładu Geografii Regionalnej i Turystyki Uniwersytetu Wrocławskiego

Janusz Zaleski – prezes Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego

Bolesław Marcinişzyn – dyrektor firmy „Texel” w Świdnicy

Jerzy Jerych – prezes Zarządu Okręgu Wrocławskiego Związku Polskich Artystów Plastyków Polska Sztuka Użytkowa

Janusz Mikulicz – wójt gminy Kunice

Krzysztof Skóra – prezes Dolnośląskiej Spółki Inwestycyjnej z Lubina

Piotr Roman – starosta powiatu bolesławieckiego

Andrzej Wąsik – starosta powiatu wrocławskiego

Adam Bisek – prezes Przedsiębiorstwa Wielobranżowego „Bisek”

Jerzy Pokój – szef Szkoły Górskiej Przewodnictwa i Narciarstwa Sp. z o.o.

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

SAMORZADY

Gmina Mściwojów

Miasto Olawa

Miasto i Gmina Żmigród

Miasto i Gmina Bogatynia

Miasto i Gmina Niemcza

Miasto Lubań

Gmina Legnickie Pole

Gmina Kunice

Miasto i Gmina Środa Śląska

Miasto i Gmina Sobótka

Gmina Borów

Gmina Wińsko

Miasto i Gmina Kąty Wrocławskie

Miasto i Gmina Nowogrodziec

Miasto Zgorzelec

Gmina Zgorzelec

Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice

Miasto Bolesławiec

Miasto Legnica

Miasto i Gmina Syców

Miasto Oleśnica

Gmina Dziadowa Kłoda

Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej

FIRMY

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe BISEK we Wrocławiu

Elektrownia TURÓW S.A. w Bogatyni

Teatr FRANT we Wrocławiu
Oficyna Promocyjna

MADA PRESS we Wrocławiu
VISCOPLAST S.A. we Wrocławiu

Agencja Reklamowa ORPHA we Wrocławiu

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe CENTROSTAL-WROCLAW S.A.

Kovohute Poland we Wrocławiu
PPH SENDEX w Księginicach

TIM S.A. we Wrocławiu

Przedsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej HASCO-LEK we Wrocławiu

Bank Współpracy Europejskiej S.A. Oddział we Wrocławiu

Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA we Wrocławiu

Wydawnictwo-Drukarnia

iX-DRUK we Wrocławiu

Polskie Stowarzyszenie Mykologów Budownictwa we Wrocławiu

TAIDE POLSKA Sp. z o.o. we Wrocławiu

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław SA

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Jeleniej Górze

Centrum Promocji Gospodarczej BUDEXPO-WROCLAW Sp. z o.o.

Stowarzyszenie Konsorcjum Turystyczna Szóstka w Szczytniej

Powszechny Bank Kredytowy S.A. w Warszawie

Południowy Oddział Regionalny w Sosnowcu

Zakład Budowy Maszyn Stolarskich Marek Maciejewski w Kargowej

K2 – Agencja Reklamy i Badań Marketingowych s.c. w Jeleniej Górze

Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. II Inspektorat we Wrocławiu

Bank Zachodni SA

I Oddział we Wrocławiu

Agencja „Wrocławspresse” z Wrocławia

IBS Polska Sp. z o.o. z Wrocławia
Zakłady Mechaniczne „Legmet”

Sp. z o.o. z Legnicy

TRM Group Sp. z o.o. z Wrocławia

INTERAM Przedsiębiorstwo

Handlowo-Usługowe

Andrzej Maciejewski z Wrocławia

DInSIP

Z inicjatywy Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska oraz firmy Taide Polska sp. z o.o. powstał **Dolnośląski Internetowy System Informacji i Promocji**. Jego zadaniem jest promocja Dolnego Śląska w kraju i za granicą poprzez prezentację powiatów, gmin, a przede wszystkim podmiotów gospodarczych. Domenę www.dolnyslask.pl udostępnił Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, a stowarzyszenie przeszkoliło bezpłatnie 172 przedstawicieli gmin, miast i powiatów w zakresie korzystania z Internetu.

Tym, którzy jeszcze nie korzystają z DInSIP-u, przedstawiamy jego zalety:

❖ System DInSIP jest **zintegrowaną bazą informacji i promocji regionu**, którą tworzą trzy podsystemowe bazy:

a) DInSIG – Dolnośląski Internetowy System Informacji Gospodarczej

b) DInSIT – Dolnośląski Internetowy System Informacji Turystycznej

c) DInSINK – Dolnośląski Internetowy System Informacji Naukowo-Kulturalnej.

❖ System umożliwia **łatwe wyszukiwanie zbiorczych i jednostkowych** informacji o regionie, jego powiatach, gminach i podmiotach z poziomu regionu.

❖ System umożliwia **łatwe wyszukiwanie zbiorczych i jednostkowych** informacji o powiecie, jego gminach i podmiotach z poziomu powiatu.

❖ System umożliwia **łatwe wyszukiwanie zbiorczych i jednostkowych** informacji o gminie i podmiotach z poziomu gminy.

❖ **Jeden adres internetowy** umożliwia w systemie DInSIP łatwy i prosty dostęp do informacji.

❖ System udostępnia **kompleksową ofertę regionu**, a taka oferta jest poszukiwana na rynku w sposób szczególnie przez inwestorów i klientów.

❖ System **promuje** w kraju i za granicą **cały region**, a przy tym poszczególne powiaty, gminy i podmioty.

❖ System jest **jednolity** dla powiatów, gmin i podmiotów, co czyni go **przejrzystym** i ułatwia **szybki dostęp** do informacji.

❖ **Łatwiej wypromować region z jednym adresem internetowym**, trudniej

gminy ze 169 adresami, a wręcz niemożliwe jest wypromowanie setek adresów podmiotów.

❖ System jest na **bieżąco aktualizowany** przez powiaty, gminy i podmioty.

❖ System usprawnia przepływ informacji między gminami i ich miastami partnerskimi, ma więc **charakter ponadgraniczny**.

❖ Oferta systemu jest **bogato ilustrowana zdjęciami** w przeciwieństwie do tekstowych baz danych.

❖ System umożliwia jego użytkownikom **dwustronny kontakt** poprzez Internet dzięki kontom pocztowym przypisanym do każdego użytkownika.

❖ System zawiera elementy **samofinansowania** (gminy mają możliwość pozyskania środków poprzez umieszczenie na wydzielonej stronie DInSIP znaków graficznych i podmiotów gospodarczych).

❖ System umożliwia **promocję** poprzez Internet **małych podmiotów** (gospodarczych, turystycznych), których nie byłoby stać na sfinansowanie indywidualnej strony internetowej.

❖ System umożliwia klientom **szybkie** wyszukanie informacji, co w efekcie znacznie **zmniejsza koszt korzystania z Internetu**.

❖ Biorąc pod uwagę wymienione zalety i korzyści, **system DInSIP** jest **znacznie bardziej efektywny** w promowaniu i **tańszy** dla jego użytkowników od indywidualnej strony internetowej, a wielokrotnie efektywniejszy i tańszy niż tradycyjne metody promocji.

Trzeba dodać, że w Hanowerze na EXPO 2000 system działał w języku polskim, angielskim i niemieckim, na prezentacji podczas wystawy REGION 2000 został uzupełniony o język czeski.

Zainteresowanych udziałem w systemie prosimy o kontakt telefoniczny ze **Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji Dolnego Śląska**,

54-613 Wrocław, ul. Krzemieniecka 60a, tel./fax +4871/357-55-60,

e-mail: spds@dolnyslask.wroc.pl

lub bezpośrednio z administratorem systemu firmą **TAIDE POLSKA**,

54-613 Wrocław, ul. Krzemieniecka 60a, tel. +4871/324-08-88, +4871/343-31-94,

fax +4871/372-67-23,

e-mail: biuro@taide.pl,

dinsip@dolnyslask.pl

WARTO ZADZWONIĆ!!!

tel. 0-65/545-35-86
tel. kom. 0-602/48-25-33

GOSPODARSTWO ROLNE ŚWINIARY

56-210 WĄSOSZ, ŚWINIARY 14

**OFERUJE DO SPRZEDAŻY
HURTOWEJ I DETALICZNEJ**

❖ **Świerki srebrzyste**

(Picea pungens) w kontenerach 10 l
wysokość 60 - 80 cm

❖ **Świerki serbskie**

(Picea omorica) w kontenerach 10 l
wysokość 80 - 100 cm

❖ **Jodły kalifornijskie**

(Abies concolor) w kontenerach 3 i 5 l
wysokość 40 - 60 cm

❖ **Jodły koreańskie**

(Abies koreana) w kontenerach 3 i 5 l
wysokość 40 - 60 cm

❖ **Jodły kaukaskie**

(Abies nordmanniana) w kontenerach 3 l
wysokość 30 - 40 cm

❖ **Cisy zwykłe**

(Taxus baccata) wysokość 30 - 40 cm

❖ **Cisy irlandzkie**

(Taxus fastigiata) zielone i złociste
wysokość 30 - 50 cm

Poszukujemy stałych odbiorców.
Nawiążemy długuletnią współpracę.
Corocznie rozszerzamy asortyment.
Gwarantujemy bardzo dobrą jakość materiału szkółkarskiego i atrakcyjne ceny. Zapewniamy terminowo dostawy.

WARTO ZADZWONIĆ!!!

tel. 0-65/545-38-86
tel. kom. 0-602/48-25-33

O czyste niebo nad Wrocławiem

LIKWIDACJA NISKIEJ EMISJI
I OPTYMALIZACJA SYSTEMU CIEPŁOWNICZEGO WROCŁAWIA

Zjawisko inwersji nad Wrocławiem

W roku Millenium Wrocławia MPEC Wrocław SA inicjuje działania
na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego miasta

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej
Wrocław SA

ul. Walońska 3-5, 50-413 Wrocław
tel. (071) 3405555, fax (071) 3430434
[http:// www.mpec.wroc.pl](http://www.mpec.wroc.pl)
e-mail: mpec@mpec.wroc.pl

Opis projektu w latach 1998-2005

- likwidacja 50 kotłowni lokalnych,
- likwidacja ogrzewań piecowych w budynkach komunalnych, budowa instalacji wewnętrznych oraz sieci zasilających,
- modernizacja 2413 węzłów ciepłych,
- budowa systemu monitorowania i sterowania siecią ciepłą,
- modernizacja i rozbudowa sieci ciepłych.

Zjawisko inwersji nad Wrocławiem

INKASSO REFORM
Sp. z o.o.

Firma **INKASSO REFORM** Sp. z o.o. działalność swoją rozpoczęła w 1993 roku. Siedziba firmy znajduje się w Legnicy przy ulicy Rataja 28. Oddział w Chorzowie mieści się przy ul. Zgrzebnioka 8. Działalność prowadzona jest na terenie całej Polski. Głównym profilem działalności jest obrót wierzytelnościami.

W ramach obrotu wierzytelnościami zajmujemy się:

- windykacją wierzytelności
- pośrednictwem kupna wierzytelności
- pośrednictwem sprzedaży wierzytelności
- kompensatą
- oceną wiarygodności płatniczej kontrahentów
- restrukturyzacją zadłużeń
- obrotem papierami dłużnymi

INKASSO REFORM
Sp. z o.o.

CENTRALA - 59-220 Legnica, ul. M. Rataja 28, tel./fax 076/ 856 00 60 (20 linii)
e-mail: inkasso@ir.com.pl • www.ir.com.pl

ODDZIAŁ - 41-500 Chorzów, ul. Zgrzebnioka 8, tel./fax 032/241 90 91-93

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA

Oddział Regionalny we Wrocławiu

LAUREAT

Bogdan Cybulski
Przewodniczący Kapituły

dr Bogdan Cybulski

DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU

Pragniemy poinformować, że zostaliśmy laureatem za 1999 rok w kategorii najlepsza instytucja wsparcia inwestycyjnego, w tym banki, usługi leasingowe, konsultingowe i projektowe.